

Bursa Barosu

DERGİSİ

Yıl: 43 Sayı: 104 - Haziran 2018

DOLU DOLU 5 NİSAN

İŞİN İÇİNDE İŞİN EN TEPESİNDE

BURSA'NIN EN YÜKSEK
İŞ KULESİ
YALOVA YOLUNDA
YÜKSELİYOR

www.skytower.com.tr

EN İYİ OFİS
PROJESİ
SEHRİN YILDIZLARI 2017 GAYRİMENKUL ÖDÜLLERİ

BÖLGESİNE DEĞER KATAN
OFİS PROJESİ
SEHRİN YILDIZLARI 2017 GAYRİMENKUL ÖDÜLLERİ

SKY TOWER

İŞİNİZİN YAŞAM MERKEZİ

SATIŞ OFİS ADRESİ

Altınova Mh. Yeni Yalova Yolu 3.km No:414-416

Tel.: 0.224.211 21 10

t
OFFICE

İş dünyasına ayrıcalıklı ofis çözümleri

efe
group

**EFE
PLAZA**

Karaman Mh. Gürbüzler Cad. No:33 | t./+90 224 240 09 50

info@efeas.com.tr - www.efeas.com.tr

TARİHİ DOKUNUN İÇERİSİNDE EVİNİZİN KONFORU

Atatürk Cad. Ulucami Karşısı No:95 P.K.16010 Bursa/TÜRKİYE
T +90.224 224 55 05 F +90.224 224 55 09
info@artichotel.com - www.artichotel.com

www.artichotel.com/blog

HOTELARTIC

HotelArtic

Bursa Barosu avukatları Afili Bankacılık dünyasıyla tanışıyor.

DenizBank ve Bursa Barosu işbirliğiyle artık siz değerli avukatlarımıza daha da yakınız.
Bursa Barosu üyelerine 1 yıl süreli 100.000 TL teminatlı Mesleki Sorumluluk Sigortası hediye!*

Üyelere özel tüm ayrıcalıklarımız için
www.afilideniz.com'u ziyaret edebilirsiniz.

Afili Bankacılık size ve ailenize özel, çünkü hayat Deniz'de güzel.

**AFİLİ YAZIN,
BOŞLUK BIRAKIN,
T.C. KİMLİK
NUMARANIZI
3280'E
GÖNDERİN.**

Sosyal medya
SİZİ
KONUŞSUN

mornet
ajans

0850 650 0 667
www.mornet.net

FACEBOOK •
INSTAGRAM •
YOUTUBE •

ve tüm sosyal medya platformlarında kaliteli,
özgün tasarımlar, sayfa takibi ve profesyonel bir
yönetimle istediğiniz hedef kitlesine ulaşın.

**Anadolu Sağlık Merkezi
ve Türkiye Barolar Birliği anlaşmasıyla
hastalıklara karşı
savunmasız kalmayın!**

*Barolara kayıtlı tüm avukatlar,
bakmakla yükümlü olduğu kişiler ve
birinci derece yakınları
Anadolu Sağlık Merkezi'nde
özel olanaklarla
sağlık hizmetlerinden
faydalanabilir.
Bilgi ve randevu için:
44 44 276
0533 304 08 24*

Bursa Barosu

DERGİSİ

Yıl: 42 Sayı: 104 - Haziran 2018
Yerel Süreli Yayın (3 Aylık)

İmtiyaz Sahibi

Bursa Barosu adına
Av. Gürkan Altun

Sorumlu Yazışleri Müdürü

Av. Buket Gülçin Özel
(Baro Yönetim Kurulu Üyesi)

Dergi Komisyonu Başkanı

Av. Hakkı Savunur Soğancı

Yayın Kurulu

Av. Alpay Şahinakman
Av. Gizem Berceste Olgun
Av. Nihat Özkumova
Av. Emre Çakın
Av. Hilmi Sarı

Editör

İhsan Bölük

Yapım

balaban
prodüksiyon
www.balabanprodüksiyon.com

Baskı

imak
İmak Ofset
www.imakofset.com.tr

Dağıtım

www.seckurye.com.tr

Yayıncı / Yönetim

Bursa Barosu Başkanlığı

Kıbrıs Şehitleri Cad.
Adalet Sarayı
G-Blok Kat:1
Osmangazi / BURSA

T: 444 50 99
0224 272 11 94
0224 251 66 06

F: 0224 251 62 49

basin@bursabarusu.org.tr

Bursa Barosu Dergisi, Bursa Barosu Başkanlığı tarafından T.C. yasalarına uygun olarak yayımlanmaktadır. Bursa Barosu Dergisi'nin isim ve yayın hakkı Bursa Barosu Başkanlığı'na aittir. Yayımlanan yazı, fotoğraf ve konuların her hakkı saklıdır ve tüm sorumluluğu eser sahiplerine aittir. İzin alınmadan alıntı yapılamaz. Reklamların sorumluluğu reklam verenlere aittir. Bursa Barosu Dergisi, Basın Meslek İlkeleri'ne uymaya söz vermiştir.

Başkan'dan...

Sevgili meslektaşlarım;
Bursa Barosu'nun 104. sayısı ile karşınızdayız. Dergi künyesinde de yer aldığı üzere dergimiz üç ayda bir yayımlanan süreli ve mesleki bir yayındır. Beni ve yönetim kurulumuzu göreve getirdiğiniz günden bu tarafa geçen 21 aylık süre zarfında 7. dergimizi yayına hazırlamış olmanın haklı gururunu yaşıyoruz. Zira eylül ayında çıkacak 105. sayı ile birlikte görev dönemimizde 8 dergiye ulaşmış olacağız. Geçmiş dönemlerde mali sorunlar ve çeşitli nedenlerle dergimiz bazen üç ayda bir, bazen altı ayda bir, hatta bazı dönemlerde yılda bir çıkarılabilmektedir. Bu sebeple başta Dergi Komisyonumuz başkan ve üyelerine, sonrasında makaleleri, mesleki ve edebi çalışmalarını bizlerle paylaşan bütün meslektaşlarıma, dergimizin sorumlu yazı işleri müdürü ile editörümüze, derginin mali yükünün hemen hemen tamamına yakını Baromuzun üzerinden alan ajansımıza, şahsım ve yönetim kurulum adına çok teşekkür ediyorum...

Sevgili meslektaşlarım;
Son günlerde artan kayıp çocuk vakıaları ve kaybolan çocuklarımızın sonu ölümle bitmiş fiziksel, duygusal ve cinsel istismara uğramış olmaları içimizi acıtmakta ve faillerine karşı kızgınlık ve hatta öfke duymamıza neden olmaktadır. Bilhassa çocuk cinsel istismarı vakıaları gerek sosyal medya, gerekse görsel medya sayesinde görünür hale gelmiş ve toplumda infial yaratmıştır. Ancak bu vahim olaylarla bir daha karşılaşmamak, bu vakıaların olmasını engellemek

veya en aza indirmek adına neler yapılabileceğini tartışmak yerine özellikle çocuk cinsel istismarı vakıaları üzerinden çözümsüzlük üreten tartışmalar yaşanmaktadır. Oysa çocuklarımız üzerinden yaşadığımız korkuyu kabusa dönüştürmeden, toplumsal ayrışmadan kaçınarak, siyaset üstü bakış açısıyla çözüm üretmeliyiz. Çözüm, evrensel değerlere uygun, toplumun değer yargılarını koruyucu, devletin yükümlülüklerinin belirlendiği, hukuk güvenliğinin sağlandığı, çocuk hak ve özgürlüklerini esas alan bilimsel yöntemlerle bulunmalıdır. Özellikle sosyal medyada konu, esasından uzak, anlık öfke ve kızgınlıkla nefret dili ile yazılmakta, konuşulmaktadır. Oysa zaman, korkularımız üzerinden ayrışılacak zaman değildir. Tüm kişi ve kurumlar, farklı alanlarda çalışan meslek kuruluşları ve STK'lar bir araya gelerek sorunun çözümü noktasında yol gösterici ve çözüm üretici olmalı, çocuğa dönük şiddeti önleme planları yapılmalı, üniversitelerde el alınmalı, ciddi bir saha çalışması ve veri toplama, değerlendirme çalışması gerçekleştirilmelidir. Riskler, nedenler belirlenmeli, cinsiyetçi söylem ortadan kaldırılmalı, çocukların evrensel değerlere uygun kız erkek birlikte eğitim almaları sağlanmalıdır. Öncelikle sorumluluğun devlette olduğu unutulmamalı, dini referanslarla günlük yaşamın şekillenmesine yönelik hukuki düzenlemelere gidilmesi ile çocukların cinsel obje olarak değerlendirmesinin önüne geçilmelidir.

Toplum tehlikeli faillelere karşı,

Av. Gürkan Altun
Bursa Barosu Başkanı

yüzyıllardır süregelen mücadele sonucu elde edilen insan hakları kazanımlarından vazgeçmeksizin korunmalıdır. Faillerin cezalandırılması kadar verilen cezaların infaz edilmesi yönünde de kararlılık olması halinde hapis cezaları ile de bu sorun çözülebilecektir. Devlete güvenlik gereksinimini karşılamak amacıyla yaşam hakkını ihlal etme hakkı tanınmamıştır. Her vatandaş için hukuk güvenliği ve belirliliği sağlanarak, aynı olaya aynı hukuksal korunmanın hiçbir ayırım gözetilmeksizin herkes için uygulanacağı inancı sağlanmalıdır. Fahiş cezalar sonucunda cezasızlık halinin ortaya çıkmasına engel olunmalı, çağın gerekleri ve gerçekliğinden uzak idam veya hadım cezaları gündeme alınmamalı, adil yargılama ile evrensel değerlere uygun cezalandırma olmalıdır. İdam ve hadım cezaları “bu cezaların uygulandığı ülkelerdeki sonuçlara bakıldığında” işlenen suçları

azaltmayacağı gibi, hak hukuk adalet kavramlarını da gölgede bırakacaktır. Kaldı ki ne hadım ne de ölüm cezasının korkutucu ve caydırıcı etki gösterdiğine ilişkin bilimsel bir tespit bulunulmuştur. Ölüm cezası adaletin değil, intikamın göstergesi olup, şiddet kullanımını meşrulaştırır ve şiddet sarmalını derinleştirir. Kaldı ki ölüm cezasının uygulandığı devletlerde bu cezanın azınlığa, çaresiz durumda olan kişilere ve hatta politik muhalefete karşı baskı aracı olarak kullanıldığı da gözlemlenmektedir. Yine yargılama ne kadar adil olursa olsun, ne kadar dikkat edilirse edilsin adli hatalar da kaçınılmazdır. Ölüm cezası geriye dönülemez bir cezalandırma biçimi olup adli hata sonucu verilmişse masum insanlar bu hataların bedelini hayatları ile ödemiş olurlar. Ülkemizde de geçmişte darbe ve olağanüstü dönemlerde uygulanmış, aradan yıllar geçmesine

rağmen bu infazlar toplum hafızasından hala silinmediği gibi kabullenilememiştir.

Çocuğa yönelik her türlü istismarın çocuğa özgü adalet, koruma ve rehabilitasyon süreci ile önlenilebileceği açıktır. Şiddete şiddet ile karşılık vermek yerine çocukların korunması odağında bütüncül çözüm üretilmelidir. Öncelikle de Meclis’te yıllardır bekletilen Çocuğa Yönelik Şiddeti Önleme Ulusal Eylem Planı’nın çıkması ve uygulanmaya başlanması, bu konuda sürekli çalışma yapılabilmesi için bir an önce komisyon kurulması gerekmektedir. Çocuğa yönelik şiddet 3-5 münferit olaydan ibaret olarak ele alınmadan, görünür olan ve olmayan çok sayıda şiddet türü ve vakasının mevcut olduğu ve tüm istismar hallerinin bir bütün olduğu, çok zaman iç içe geçtiği bilinciyle hareket edilmelidir.

105. sayıda buluşuncaya kadar esenlikler dilerim.

KAPAK

12 BURSA BAROSU BAŞKANI AV. ALTUN'DAN 5 NİSAN AVUKATLAR GÜNÜ AÇIKLAMASI: "AVUKAT ÖZGÜR VE BAĞIMSIZ DEĞİLSE ADİL YARGILAMADAN SÖZ EDİLEMEZ"

"Bugün avukatların birliğinin, mesleki dayanışmanın temsilcisi ve örgütlü gücü olan baroların bölünüp parçalanarak etkisizleştirilmeye ve yetkilerinin alınmaya, bağımsızlığını kaybederek adeta yürütmeye bağlanmaya çalışıldığı avukatlık mesleği ve dolayısıyla da halkın hak arama özgürlüğü, adil yargılanma hakkı ve bağımsız savunma ve nihayetinde demokratik hukuk devleti açısından çok kritik bir süreçten geçmekteyiz."

Bursa Barosu Başkanı
Av. Gürkan Altun

HABER**18**

Bursa Barosu Şenliği'nde
çocuklar, 4 saat boyunca
çocukluklarını yaşadı

19

8. Cezaevi Çocuk
Şenliği gerçekleşti

20

Bursa Barosu'ndan
Adliye Sarayı bahçesinde
23 Nisan kutlaması

22

19 Mayıs sloganı:
Ya istiklal, ya ölüm!

24

"Cumhuriyet kazanımları
tek tek yok ediliyor!"

25

Ege-Marmara Genişletilmiş
Baro Başkanları Toplantısı
Edremit'te yapıldı

26

Hak ihlali, mağduriyet,
hukuksuzluk neredeyse
Bursa Barosu da orada!

SEMİNER**28**

Talih Uyar'dan 8 saat
"İcra İflas Hukuku" konferansı

İnfaz Hukuku Konferansı'na
büyük ilgi

29

"Özel hukukun temeli
Medeni Kanun ve Borçlar
Kanunu'dur, gerisi fuzilidir"

30

Hukuk Bürosu
yönetimi semineri

E-Tebliğat'ın
püf noktaları

Sağlık Hukuku'nda
aydınlatılmış onam

31

Deniz Hukuku'nda ivedi işler

Uluslararası
Tahkim'e giriş eğitimi

Sığınma ve Göç Hukuku
semineri Baroevi'nde yapıldı

BASIN AÇIKLAMASI**32**

Myrleia'da adalet
yerini bulacak

SÖYLEŞİ**34**

Banu Avar:
"3. paylaşım savaşının
oyununa gelmeyin, birleşin"

36

Ahmet Telli:
"Şiir hiçbir ideolojiye sığmaz"

37

Pelin Batu:
"Çok zehirli zamanlar
yaşasak da umut hep var"

38

Ercan Kesal:
"Sanat, yeryüzünü
sahiplenme cesareti verir"

40

Bursa Barosu ve
ÇGD Bursa Şubesi'nin,
İhsan Eliaçık söyleşisi
İstanbul'da gerçekleşti

KÜLTÜR & SANAT**42**

Ateş Baladı / Şiir
Av. Metin Öztosun

43

Seyirci, "Babalar ve
Oğullar"ı ayakta alkışladı

44

Bursa Barosu
Türk Müziği Korosu bu
kez Türkülerle coşturdu

SPOR**45**

14. Av. Rafet Canbaz
Futbol Turnuvası'nda
şampiyon Uludağ

SEYAHAT**46**

Küba: Rengarenk,
özgür ve mutlu...

51 Avukatlıkta uzmanlık
veya uzman
avukatlık (Uz. Av.)
**Av. Şerafettin
Gökcalp**

55 Takibin kabulü
şartları
Av. Talih Uyar

57 T.C. Bursa 2. İdare
Mahkemesi Kararı
Hasan Sakarya

59 Sigorta Hukuku
çerçevesinde
Finansal Kiralama
Sözleşmesi'nden
doğan sorunlar
**Av. Burak Pıtırılı &
Av. Esin Evsine
Pıtırılı**

69 Ticari işlerde faiz
Stj. Av. Elif Öktem

71 İcra İflas Hukuku'nda
tazyik hapsi
**Stj. Av. Gizem
Dönmez**

81 Suçlu çocuk değil,
suça sürüklenen
çocuksunuz
Stj. Av. Hilal Yağız

82 KVKK ve Genel Veri
Koruma Tüzüğü
hakkında bilinmesi
gerekler
Av. Onur Özdiğer

makaleler

BURSA BAROSU BAŞKANI AV. ALTUN'DAN 5 NİSAN AVUKATLAR GÜNÜ AÇIKLAMASI

“AVUKAT ÖZGÜR VE BAĞIMSIZ DEĞİLSE ADİL YARGILANMADAN SÖZ EDİLEMEZ”

Bursa Barosu Başkanı Avukat Gürkan Altun, “Avukatların tam bir özgürlük ve bağımsızlık içinde mesleğini icra edemediği, yargılama faaliyetine katılamadığı bir ortamda bağımsız ve tarafsız yargıdan da, adil bir yargılamadan da söz edilemez” dedi.

5 Nisan Avukatlar Günü nedeniyle Bursa Adalet Sarayı bahçesindeki Atatürk anıtı önünde tören düzenlendi. Törene, Bursa Cumhuriyet Başsavcısı Yardımcısı Sinan Sezer, Adli Yargı Adalet Komisyonu Başkanı Ali Rıza Bir, hakim ve savcılar, Bursa Barosu Yönetim Kurulu üyeleri ile avukatlar katıldı.

Bursa Büyükşehir Belediye Bandası eşliğinde saygı duruşunda bulunuldu, İstiklal Marşı okundu. Bursa Barosu Başkanı Av. Gürkan Altun, bu yıl 5 Nisan Avukatlar Günü’nü, “avukatlara yönelik saldırıların vahim boyutlara ulaştığı, bağımsız savunmayı temsil eden avukatların yok sayılmaya, yargının kurucu unsuru olduğunun unutturulmaya çalışıldığı, gerek yasal düzenlemeler gerekse de fiili uygulamalarla mesleğin icra edilemez hale getirildiği bir ortamda karşıladıklarını” söyledi.

“Avukatların meslek örgütü barolar ve Barolar Birliği’nin yapısına yönelik, bölücü–ayrıştırıcı düzenlemelerden derhal vazgeçilmelidir.”

Bir süre önce, Adliyenin karşı köşesindeki ofisinin girişinde bıçaklı saldırıya uğrayan Avukat Ahmet Cem Fırat’ın ilk duruşmasının bugüne denk gelmesinin ayrı bir anlamı olduğunu ifade eden Altun, meslek şehidi Avukat Özgür Aksoy’un, Kocaelili Avukat Mehmet Samim Geredeli’nin de geçen yılki törenlerde hayatta olduklarını hatırlattı.

Altun şöyle konuştu:

“Bugün avukatların birliğinin, mesleki dayanışmanın temsilcisi ve örgütlü gücü olan baroların bölünüp parçalanarak etkisizleştirilmeye ve yetkilerinin alınmaya, bağımsızlığını kaybederek adeta yürütmeye bağlanmaya çalışıldığı avukatlık mesleği ve dolayısıyla da halkın hak arama özgürlüğü, adil yargılanma hakkı ve bağımsız savunma ve nihayetinde demokratik hukuk devleti açısından çok kritik bir süreçten geçmekteyiz.

Bugün 5 Nisan Avukatlar Günü’nü karşılarken ülkemizde halen OHAL–KHK düzeni devam etmektedir. 15 Temmuz darbe kalkışmasından sonra ilan edilen olağanüstü hal adeta olağan hale gelmiştir. Avukatlar; hak arama özgürlüğünün, savunma hakkının ve hukuk devletinin en temel güvencesidir. Her fırsatta dillendirdiğimiz üzere bağımsız savunma, halkın savunma hakkının ve adil yargılanma hakkının güvencesidir. Savunma makamının temsilcisi avukatlara yönelik saldırılar da esasen halkın adil yargılanma hakkının engellenmesine yöneliktir.

Avukatların tam bir özgürlük ve bağımsızlık için de mesleğini icra edemediği, yargılama faaliyetine katılamadığı bir ortamda bağımsız ve tarafsız yargıdan da adil bir yargılamadan da söz edilemez.

Avukatlara yönelik bu baskı ve engellemeler vahim boyutlara ulaşmışken avukatlık mesleğinin kamu hizmeti niteliği de gün geçtikçe aşındırılmaktadır. Temelinde ‘savunma hakkı’ ve ‘hak arama özgürlüğü’ olan avukatlık, toplumsal sorunlar ve etik değerlerden daha çok parasal çıkarlar ve piyasa kuralları öne çıkarılarak yeniden yapılandırılmaktadır. Halkın yargıya erişim ve adil yargılanma hakkı da bu şekilde ortadan kaldırılmaya çalışılmaktadır.

Avukatların meslek örgütü barolar ve Barolar Birliği’nin yapısına yönelik, bölücü–ayrıştırıcı düzenlemelerden derhal vazgeçilmelidir. Avukatlara yönelik baskı, haksız tutuklama ve hukuksuz yargılamalara son verilmesini talep ediyoruz.”

Bursa Barosu Başkanı Altun, Uşak'ta 32 avukatın yargılandığı ve beraat ettikleri otopark davasını da hatırlatarak "Biz artık beraat etmekten ziyade, avukatların kanundan kaynaklanan yetkilerini kullanırken yargılanmalarına zemin hazırlayan düzenleme ve keyfi uygulamalardan da vazgeçilmesini istiyoruz. Bu karanlık günlerde, hukuksuzluğa karşı mücadelemizi sürdüreceğimizi bir kez daha yüksek sesle haykırıyoruz. Şair anlatmış meseleyi; 'Bugünlerden geriye, bir yarına gidenler kalır, bir de yarınlar için direnenler...' Avukatlık da şiir gibidir aslında, sadece gerçek şairlerin şiirleri kalır yarınlara..." diye konuştu.

BURSA BAROSU'NDAN MESLEKTE 25 YILINI DOLDURAN AVUKATLARA PLAKET

Bursa Barosu, meslekte 25 yılını dolduran avukatlara plaket verdi. 5 Nisan Avukatlar Günü nedeniyle Almira Otel'de kokteyl düzenlendi.

Özkan Özdemir - İlkey Ergenç

Süreyya Atabekoğlu - Cenk Doster
Orhan Bahar - Okan Dursun

Kokteyle, Vali Yardımcısı İbrahim Avcı, Bursa Büyükşehir Belediye Başkanvekili Zehra Sönmez, Bursa Bölge Adliye Mahkemesi Başkanı Abdülkadir Şahin, Bursa Cumhuriyet Başsavcılıkvekili Sinan Sezer, Bölge Adliye Mahkemesi daire başkanları, üye hakim ve savcılar, Aile ve Sosyal Politikalar İl Müdürü Erkut Öneş, sivil toplum örgütlerinden Kimya Mühendisleri Odası Başkanı Ali Uluşahin, Peyzaj Mimarları Odası Başkanı Necla Yörüklü, Noterler Odası Başkanı Üzeyir Yılmaz, siyasi parti temsilcileri, STK ve kadın kuruluşları temsilcileriyle avukatlar katıldı. Törende kısa bir konuşma yapan Bursa Barosu Başkanı Av. Gürkan Altun, avukatlık mesleğinin önemine değindi, avukatlara yönelik saldırıları hatırlattı ve mesleğin itibarsızlaştırılmaya çalışıldığını söyledi. Altun, yargının üç kurucu unsurundan biri olan avukatlık mesleği özgür ve bağımsız değilse, adil yargılanmadan ve adaletten bahsedilemeyeceğini belirtti. Altun konuşmasının ardından meslekte 25 yılını dolduran 32 meslektaşına tek tek plaketi verdi.

Erol Yalçındağ - Meral Tanrıkut
Kudret Gözütok

Kamil Bayramıç - Gülcihan Yetim
Ayla Altıntaş - Emin Yenice

Nilgün Berk - Metin Öztosun
Nihal Ömür Bulun - Ayşe Batumlu Kaya

İbrahim Emir - Mehmet Takım
Hürkan Karaboğa - Oya Çankaya

Sefa Yılmaz - İrfan Pelvan

Gökhan Altanay - İsmail Yıldız

Bursa Barosu Başkanı Av. Gürkan Altun, Mustafakemalpaşa İlçe Milli Eğitim Müdürü Mustafa Efe, Bursa Barosu Başkan Yardımcısı Av. Atila Atik, Yönetim Kurulu Üyesi Av. Ebru Piri Kaya ve avukatların katıldığı şenlikte, ana sınıftan ortaokul son sınıfa kadar tüm öğrenciler doyasıya eğlendi.

BURSA BAROSU ŞENLİĞİ'NDE

ÇOCUKLAR, 4 SAAT BOYUNCA ÇOCUKLUKLARINI YAŞADI

Bursa Barosu Başkanı Av. Gürkan Altun ile Mustafakemalpaşa İlçe Milli Eğitim Müdürü Mustafa Efe'nin açılış konuşmalarından önce tüm çocuklara, şenlik tişörtü giydirildi ve şapka verildi.

Bursa Barosu Başkanı Av. Gürkan Altun şenlikle ilgili şu sözleri kaydetti: "Bursa Barosu hukukun üstünlüğünü savunan bir kurum olarak elbette çocuklarımızın da yanında. Bursa Barosu olarak bu yıl Cezaevi Çocuk Şenliği'nin sekizincisini, çocuk resim yarışmasının ise onuncusunu düzenledik. Bunların dışında dezavantajlı, kent Merkezi dışında yaşayan çocuklarımızı Bursa'da da ağırlıyoruz. Bursa'nın tarihi mekanlarını, Karagöz müzesini, Kent Müzesini gezdiriyor, birlikte film izliyoruz. Okumayı, Cumhuriyeti Atatürk'ü ve devrimlerini hatırlatıyor, Onlara kitaplar ve Baromuzu hatırlatacak küçük hediyeler veriyoruz. Çok uzun konuşmayacağız. Sizlerle eğlenmek, size de kitap ve baromuzu hatırlatacak küçük hediyeler vermek için geldik buraya" dedi.

Mustafakemalpaşa İlçe Milli Eğitim Müdürü Mustafa Efe de, Bursa Barosu'nun böyle bir etkinlik için Mustafakemalpaşa'yı seçmesinden ötürü çok mutlu olduklarını söyledi ve Gürkan Altun başta olmak üzere Baro yöneticilerine teşekkür etti.

Konuşmaların ardından, hoplayıp zıplamak için sabırsızlanan çocuklar şişme oyun gruplarının önünde kuyruk oluşturdu. Animatörler bir yandan çocuklara sandalye kapmaca, halat çekme, koca ayak oyunları oynatırken, bir yandan illüzyon gösterisi yapıldı. Çocukların yaş gruplarına göre her birine kitap armağan edildi.

Çocuklara, 4 saat süren şenlik boyunca, tatlı, kurabiye, patlamış mısır, macun, pamuk şeker, döner sandviç, ayran ve dondurma ikram edildi.

Bursa Barosu Başkanı Altun, Devecikonağı İlk ve Ortaokulu Müdürü Bekir Yakan'a, kendilerini okullarında ağırladıkları ve çocukları eğlendirme fırsatı verdikleri için, Müdür Yakan da Altun'a, çocuk şenliği için bölge okulu niteliğindeki kendi okullarının seçilmesinden ötürü teşekkür etti.

8. CEZAEVİ ÇOCUK ŞENLİĞİ GERÇEKLEŞTİ

Bursa Barosu 8. Cezaevi Çocuk Şenliği, 25 Nisan Çarşamba günü Bursa E Tipi Kapalı Ceza ve İnfaz Kurumu'nda gerçekleştirildi.

Bursa Cumhuriyet Başsavcısı Uğurhan Kuş, Başsavcı Vekili Sinan Sezer, Adli Yargı Adalet Komisyonu Başkanı Ali Rıza Bir, Bursa Barosu Başkanı Av. Gürkan Altun, önceki baro başkanları Av. İsmail Acar, Av. Yahya Şimşek, Cezaevinden Sorumlu Cumhuriyet Savcısı Musa Ayaz, Cezaevi Müdür Vekili Dursun Ali Ceryan ile Bursa Barosu yönetim kurulu ile çocuk komisyonu üyeleri, sponsor firma ve kuruluşların temsilcileri, Hamitler TOKİ Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi Adalet Bölümü öğrencilerinin katıldığı şenlik, saygı duruşu ve İstiklal Marşı'nın okunmasıyla başladı.

Bursa Barosu Başkanı Av. Gürkan Altun ve Cumhuriyet Başsavcısı Uğurhan Kuş'un açılış konuşmalarından sonra müzik eşliğinde animasyon oyunları oynandı. Oyunlara tutuklu çocuklarla birlikte, infaz koruma memurları ve avukatlar da katıldı. Geleneksel macun, pamuk şeker, yemek ikramının da yapıldığı eğlenceden önce Bursa Barosu'nun sponsor firmalardan derlediği giysiler tutuklu çocuklara dağıtıldı. Eğlence sırasında da sponsor firma ve kurum temsilcilerine Bursa Cumhuriyet Başsavcısı, Bursa Barosu Başkanı ile diğer protokol mensuplarınca plaket verildi.

Bursa Barosu 8. Cezaevi Çocuk Şenliği'ne katkıda bulunan kişi, kurum ve firmalar şunlar:

Sevil Giyim Ltd. Şti., Yedikardeş Tekstil, Efeoğlu Tekstil, Çiftel Çorap Çamaşır Pijama, Bursa Ayakkabıcılar ve Benzerleri Odası, Bursalı Tekstil, Birol Mumcu Ltd. Şti., Barış Lions Kulübü, Unpa Gıda, Av. Halit Giray Ülker, Demircioğlu Fırını...

BURSA BAROSU'NDAN ADLİYE SARAYI BAHÇESİNDE 23 NİSAN KUTLAMASI

“GERÇEK EGEMENLİĞİ, ÇOCUKLARIMIZIN HEPSİ MUTLU VE EĞİTİMLİ OLDUĞUNDA YAKALARIZ”

Bursa Barosu, 23 Nisan Ulusal Egemenlik ve Çocuk Bayramı'nı Bursa Adalet Sarayı bahçesindeki Atatürk Anıtı önünde kutladı. Genç avukatlarla Atatürk Anıtı'na çelenk sunan Bursa Barosu Başkanı Av. Gürkan Altun, ulusal egemenliğin gerçek anlamda, çocukların ve annelerinin istismardan, şiddetten korunduğu, eğitilmiş ve mutlu nesiller yetiştiği zaman sağlanacağını söyledi.

Bursa Barosu Yönetim Kurulu üyeleri ve bir grup avukat, 23 Nisan Ulusal Egemenlik ve Çocuk Bayramı için Adalet Sarayı bahçesinde toplandı. Bursa Barosu Başkanı Av. Gürkan Altun'un, Atatürk Anıtı'na çelenk sunmasının ardından önce saygı duruşunda bulunuldu, ardından İstiklal Marşı okundu. Meslektaşlarına hitap eden Altun, bugünün sadece TBMM'nin kuruluşunun 98. yıldönümü değil, bir milletin küllerinden doğduğu, devlet olduğu ve bugünlere geldiğimiz sürecin başlangıcı olduğunu söyledi.

Altun şöyle konuştu:

“Elbette ilk kıvılcım Ulu Önder Mustafa Kemal Atatürk'ün Samsun'a çıkmasıydı.

Ardından gelen Amasya, Erzurum ve Sivas kongrelerine baktığımızda TBMM'nin kilometre taşlarının aslında buralarda döşendiğini görüyoruz. Erzurum'da 60'ı aşkın delegenin katıldığı bir kongre yapılmasına karşın, bir buçuk ay sonra yapılan Sivas Kongresi'nde ne yazık ki sadece 41 delege vardı. Bu bile o yıllarda mücadelenin ne kadar zor olduğunu bize gösteriyor. O dönemde bu mücadeleyi etkisizleştirmeye, engellemeye çalışanlar, Mustafa Kemal ve silah arkadaşları hakkında verilen idam kararları ve bir korku iklimi elbette tesis edilmeye başlanmıştı. Ancak bu 41 yürekli cesur insan hepimizin bildiği Sivas Kongresi kararlarını aldılar. Hemen peşinden 23 Nisan

1920’de Ankara’da Türkiye Büyük Millet Meclisi’ni topladılar. Yaklaşık 319-320 milletvekili vardı toplanan kurucu mecliste ve yine biz avukatlar da o dönemin Bursa Barosu Başkanı da olmak üzere orada temsil edilen meslek örgütü olduk. Ulusal Egemenlik bizim için 23 Nisan 1920’de vücut buldu. Bir zümreye, bir aileye, bir aşirete bağlanmadan bütün milletin vicdanına, aklına, bütün milletin duygularına cevap verecek bir ulusal egemenlikti Mustafa Kemal Atatürk’ün ulusal egemenlik anlayışı ve yıllar geçti bunu çocuklara emanet etme kararı aldı çünkü gelecek gençlerindi, çocuklarındı.”

Taciz, tecavüz ve şiddet mağduru çocuk vakalarından örnek verirken, en son, “Çocuklar ölmesin” diyen Ayşe öğretmeninin kucağında çocuğuyla cezaevine gönderildiği hatırlattı. Türkiye’den Avrupa’ya geçişte 250 bin Suriyeli mülteci çocuğun kaybolduğunu da ifade eden Gürkan Altun, “Bizler, kendi çocuklarımızı koruduğumuz

kadar bütün çocukları korumak zorundayız. Anadolu doğurgan bir toprak. Binlerce yıldır yüzlerce medeniyete ev sahipliği yaptı. 23 Nisan 1920 ile de uluslaşmış, hepimizi içine almış ve Türk

Milleti kimliği altında birleştirmiş bir toprak. Çocuklarımıza sahip çıkmak zorundayız. Öncelikle, cemaatlerde tarikatlarda olan bütün çocukların buralardan kurtarılması gerekiyor. Devletin

koruması altında şefkat evlerinde, çocuk esirgeme kurumlarında olmaları gerekiyor. Ama sadece barınmaları değil. Özgürlükleri, mutlulukları ve bağımsızlıklarını da bizim tesis etmemiz gerekiyor. Çocukları mutlu etmek için onları istismardan korumak kadar onları eğitmek, onları hayata hazırlamak da önemlidir. Çocukları korumak istiyorsak onları annelerinden ayırmamak, annelerini şiddet mağduru olmaktan kurtarmak gerekiyor. Eli sopalı baba modellerini şefkatli babaya dönüştürmemiz, yani aileyi yeniden tesis etmemiz gerekiyor. Sadece çocukları mutlu ettiğimizde, mutlu özgür bir topluma ulaşırız. Anneleri babaları eğittiğimizde, şiddetten ve istismardan uzak tuttuğumuzda, çocukları mutlu ettiğimizde gerçek egemenliği o zaman elde etmiş olacağız. Ulu Önder Mustafa Kemal Atatürk’ün neden bu ülkeyi çocuklara emanet ettiğini bir kez daha anlamış olacağız. Kendisini nefes aldığım sürece saygıyla anacağım. Huzurla yatsın” diye konuştu.

19 MAYIS'IN SLOGANI: YA İSTİKLAL YA ÖLÜM!

19 Mayıs 1919 tarihini anlamak için 99 yıl öncesinin koşullarını ve her bir ayrıntısını bilmek gerekir.

Bu konuda en güvenilir kaynağımız elbette Nutuk'tur. Ulu Önder Atatürk'ün nutukta aktardığına göre, Osmanlı Devleti'nin temelleri çökmüş, ömrü tamamlanmıştı. Birinci seçenek İngiliz himayesini kabul etmek, ikinci seçenek Amerikan Mandası istemektir. Üçüncüsü ise bölgesel kurtuluş çareleriydi.

Atatürk bu kararların hiçbirinde isabet görmemişti. Çünkü bu kararların dayandığı bütün deliller ve mantıklar çürüktü, temelsizdi. Ortada bir avuç Türk'ün barındığı ata yurdu kalmıştı ki, son mesele bunu da paylaşmaktı. Osmanlı Devleti, onun istiklali, padişahı, halife, hükümet, bunların hepsi anlamı kalmamış boş sözlerden ibaretti.

Bu halde ciddi ve gerçek karar "Milli hakimiyete dayanan, kayıtsız şartsız, bağımsız yeni bir Türk devleti kurmak" olmalıydı.

Atatürk'ün, yanındaki 47 vatan evladıyla birlikte İstanbul'dan kırık dökük Bandırma Vapuru ile 16 Mayıs 1919 günü Samsun'a doğru yola çıkmadan önce aldığı karar buydu.

Ya istiklal, ya ölüm!

Gerçek kurtuluş isteyenlerin parolası da bu olmalıydı.

İstiklali için ölümü göze alan bir millet, insanlık haysiyet ve şerefine gereği olan bütün fedakarlığı yapmakla teselli bulur ve hiç şüphesiz esirlik zincirini kendi eliyle boynuna geçiren miskin, haysiyetsiz bir millete bakarak dost ve düşman gözündeki yeri bambaşka olurdu.

Osmanlı Hanedan ve saltanatının devam ettirilmesine çalışmak, elbette Türk milletine karşı en büyük kötülüğü işlemek

olacaktı. Halifelik ise ilim ve tekniğin nurlara boğduğu gerçek medeniyet dünyasında gülünçtü...

Atatürk, hem askeri, hem siyasi bir deha idi. Her ayrıntıyı, önüne çıkabilecek her engeli hesap etmişti. Yine kendi deyimiyle, milletin vicdanında ve geleceğinde hissettiği büyük gelişme kabiliyetini, milli sır gibi vicdanında taşıyarak, yavaş yavaş bütün bir topluma uygulamak mecburiyetindeydi.

1919'dan itibaren yaptıkları, bir mantık

silsilesiyle gözden geçirildiğinde, ilk günden itibaren takip edilen genel doğrultunun, ilk kararın çizdiği yoldan ve yöneldiği hedeften asla sapmamış olduğu kendiliğinden anlaşılacaktı.

Bugün varlığımızın nedeni, 19 Mayıs 1919 tarihinde Samsun'a ayak basan iradedir. O irade, o kararlılık, o cesarettir bizi biz yapan... Bugün bireyi olmaktan guru duyduğumuz Türk milleti olarak varlığımızı, Mustafa Kemal Atatürk

önderliğindeki bu iradeye borçluyuz.

Bu borcu nasıl ödeyeceğiz peki? Atatürk'ün rehberliğinde, mitolojideki Anka kuşu gibi küllerinden yeniden doğan Türk milletini ve devletini, 1919 öncesinde yaşadığı acz içine ve medeni dünyada güllünç duruma düşürmeyerek... Bunun yolu da yine Atatürk'ün çizdiği yoldur. İlkeleri, devrimleridir. Atatürk'ün Türkiye Cumhuriyeti'ni emanet ettiği çocuklarımıza, gençlerimize çağdaş eğitim öğretim olanakları

sağlamaktır.

Gazi Mustafa Kemal Atatürk başta olmak üzere, bu toprakları bize vatan olarak bırakan ecdadımıza yürekten teşekkür ediyor, 19 Mayıs Atatürkü Anma Gençlik ve Spor Bayramımızı kutluyorum.

*Av. Gürkan Altun
Bursa Barosu Başkanı*

“CUMHURİYET KAZANIMLARI TEK TEK YOK EDİLİYOR!”

Gürkan Altun, TÜYAP Bursa Kitap Fuarı kapsamında Tor Yayıncılık tarafından düzenlenen panelde, Bursa Milletvekili Orhan Sarıbal ile birlikte konuştu. Demokrasinin ön şartının, düşünce ve ifade özgürlüğü olduğuna vurgu yapan Altun, “Şu anda Türkiye’de düşünce ve ifade özgürlüğü parti devleti anlayışının ve otoriter yönetimin kadrolaşma mantığı ile baktığı yargı eliyle baskı altındadır. Ülkemizde ne yazık ki, 94 yıllık Cumhuriyet kazanımlarının ürünü tüm demokratik kazanımlar tek tek ortadan kaldırılmaktadır.

Demokrasinin ve de bireysel özgürlüklerin vazgeçilmez unsuru olan düşündüklerini açıklama ve yayma hürriyetini, yani ifade özgürlüğünü, bir ‘turnusol kâğıdı’ olarak değerlendirmek mümkündür. Bir ülkede demokrasinin, kişi hak ve özgürlüklerinin ne kadar önemsendiği, en net bir şekilde, bu özgürlüklerin yaşama geçmesi ile anlam ifade eder.

Uzun yıllardır Türkiye toplumunun önündeki en büyük sorunlardan birisi, kuşkusuz ifade özgürlüğüdür. Hala bu ülkenin aydınları, akademisyenleri, insan hakları savunucuları, sorunlara duyarlı yurttaşları, düşüncelerini açıkladıkları için soruşturmalara uğramakta, haklarında davalar açılmakta, hatta hayatlarının bir bölümünü hapishanelerde geçirmek zorunda kalmaktadır. İfade özgürlüğü sorununun çözülmesi, Türkiye’nin daha demokratik bir ülke olma yolunda atması gereken öncelikli ve de en önemli adımlardan biridir” dedi.

Eğitim-Sen Bursa Şube Başkanı Atakan Erdağı’nın yönettiği panelin diğer konuşmacısı Bursa Milletvekili Orhan Sarıbal da, “TTB üyeleri ‘Savaş bir halk sağlığı sorunudur’ dedikleri için, Bursa demokrasi güçleri ‘savaşa hayır’ dedikleri için gözaltına alındı. İktidar toplumu sindirmek ve kendini var etmek için ifade özgürlüğüne dönük büyük bir saldırı başlattı” ifadelerini kullandı.

Bursa Barosu Başkanı Av. Gürkan Altun, Türkiye’de demokrasinin her geçen gün geriye gittiğini söyledi.

EGE - MARMARA GENİŞLETİLMİŞ BARO BAŞKANLARI TOPLANTISI EDREMIT'TE YAPILDI

“OHAL DÜZENİNE MUTLAKA SON VERİLMELİ, UZATILMAMALIDIR”

Balıkesir Barosu ev sahipliğinde 14-15 Nisan tarihlerinde Edremit İlçesi'nde yapılan Ege – Marmara Genişletilmiş Baro Başkanları toplantısında, “olağanüstü” bir yönetim şekli olarak kabul edilmesi gereken OHAL'in giderek olağan bir yönetim modeline dönüşmüş olmasından kaygı duyulduğu vurgulandı.

Baro başkanları, “2 yıla yaklaşan bir sürecin, sadece hak arama özgürlüğünü kısıtlamakla kalmadığı, giderek hukuksuzluğu kökleştiren bir yapısalığa varıldığı” tespit edilmektedir. Bu tespitler avukatlık mesleği ve işlevi ile uyum göstermeyen, mesleğin ifa edilmesinde ciddi sorunlar doğuran bir sonucu ifade etmektedir” denildi.

Türkiye Barolar Birliği Başkanı Av. Prof. Dr. Metin Feyzioğlu'nun da katıldığı toplantının bitiminde yayınlanan bildiride, “OHAL çerçevesinde çıkarılan KHK'ler eliyle yapılan düzenlemeler, ülkemizdeki hak arama faaliyetini bir labirente dönüştürmüştür. Özellikle de OHAL inceleme komisyonunun idari yetersizlikle malul yapılması ile ilke kararlarını göz ardı eden ‘kapalı yapısı’ yakın geleceğin çok önemli yargısal sorunlarının başat faktörü olacaktır. KHK'lerin TBMM'den geçmiş olması nedeniyle, yasa gücüne kavuşan KHK hükümleri ve eki listelerle ilgili OHAL inceleme komisyonunun işlevi de yakın geleceğimizin ciddi bir tartışmasını teşkil edecektir. OHAL düzenine mutlaka son verilmeli, uzatılmamalıdır” ifadeleri kullanıldı.

Baro Başkanları, toplantıda avukatlık mesleğini tehdit eden gelişmelerle ilgili geniş değerlendirme yaptılar. Başlıklar şöyle:

“Toplantıya katılan baro başkanları TBB tarafından barolarla ortak olarak geliştirilen Avukatlık Kanunu'nun 35/A hükmünün yaygın bir uygulamaya dönüşmesi konusunda mutabıktırlar. Hasar tespiti amacıyla kurulan şirketlerin giderek avukatlık mesleğini ikame eden bir algıyla oluşturulup, çalıştığı tespit edilerek bu şirketlerin hukuki konularının sorgulaması ve avukatlığa münhasır yetkilerin kullanılması nedeniyle yasal yollara başvurulması kararı alınmıştır.

Adli yardım ödemelerindeki gecikmeler ile zorunlu müdafilikte yetersiz ücret ve masraf ödemeleri konusunun giderek kronikleşen bir boyut aldığı, sorunun aşılabilmesi bağlamında çalışmalar yapılması gerektiği kanısını paylaşmışlardır.

Avukatların yasa gücü ile sahip bulundukları yetkilerini adliyeler içinde dahi kullanılmasını engelleyen bazı uygulamaları paylaşan baro başkanları, özellikle

de soruşturma evraklarının izlenmesi/ görülmesini engelleyen kararlar ile UYAP sisteminin avukat portalındaki değişikliğin yarattığı sorunların Adalet Bakanlığı nezdinde çözümü için girişimde bulunulmasını kararlaştırmışlardır. Mesleğin içinde bulunduğu durumla ilgili olarak yapılan değerlendirmeler bağlamında, hızla artan avukat sayısının doğurduğu sorunları tartışan Başkanlar, yeni iş alanları açılması veya mevcutların kaybedilmemesi için rekabetin önemine vurgu yaparak, özellikle de genç avukatların yeni gelişen çerçeveye yönelmelerinin bu sayede mümkün olabileceğine işaret etmişlerdir.

Baro başkanları, hukuk devleti idealinin demokrasi için ilk koşul olduğunun bilinci ile yargının bağımsızlığı ve tarafsızlığının bu yaklaşımlarla gerçekleşeceği inancını pekiştirmişlerdir. Türkiye'nin çok hızlı bir süreçte yapısal reformlara ve demokrasisini tahkim etmeye ihtiyacı olduğunu düşünen başkanlar, OHAL sürecine son verilmesi ile başlayacak yeni aşamada, hukuk devletinin inşasını ‘temel şart’ olarak değerlendirmişlerdir.”

HAK İHLALİ, MAĞDURİYET, HUKUKSUZLUK

DİYARBAKIR

31 Mart -01 Nisan 2018 tarihleri arasında Diyarbakır Barosu ev sahipliğinde gerçekleştirilen Çocuk Hakları Çalıştayı'na Bursa Barosu da katıldı. Bursa Barosu Çocuk Hakları Komisyonu Başkanı Av. Atakan Arar, Komisyon Üyesi Av. Mefharet Öztürk ve Stajyer Av. Kübra Gökay Bursa Barosu'nu temsilen çalıştayda yer aldı.

ALADAĞ – ADANA

ADANA'NIN Aladağ ilçesinde 11 kız çocuğu ile bir görevli toplam 12 kişinin hayatını kaybettiği yurt yangınıyla ilgili davanın görülmesine Kozan Ağır Ceza Mahkemesi'nde devam ediliyor. Bursa Barosu'nun müdahilliğinin kabul edildiği ilk duruşmada Bursa Barosu Başkanı Av. Gürkan Altun da bulunurken, Bursa Barosu Çocuk Hakları Komisyonu Üyesi Av. Gamze Pamuk Ateşli'nin katıldığı 6. duruşmada dava 7 Eylül 2018 tarihine ertelendi.

SİLİVRİ/İSTANBUL/TEKİRDAĞ

BURSA Barosu Avukat Hakları Merkezi başkan ve üyeleri, tutuklu avukatların bulunduğu Tekirdağ ve Silivri cezaevlerinde ziyaretler gerçekleştirdi. Bursa Barosu Yönetim Kurulu Üyeleri Av. Aslı Evke Yetkin, Av. Buket Gülçin Özel, Avukat Hakları Merkezi Başkanı Av. Ahu Günay, Av. Kemal Aslan, Av. İlker Kapusuzoğlu ve Av. Arzu Sertan'dan oluşan heyet, iki cezaevinde tutuklu bulunan meslektaşlarını ziyaret ettiler.

SOMA/MANİSA

MANİSA'NIN Soma ilçesinde, 301 madencinin yaşamını yitirdiği faciayla ilgili 5'i tutuklu 51 sanıklı davaya Akhisar Ağır Ceza Mahkemesi'nde devam ediliyor. Davanın 26 Mart 2018 tarihindeki duruşmasını, diğer baro başkanları ile birlikte Bursa Barosu Başkanı Av. Gürkan Altun, yönetim kurulu üyeleri Av. Sefer Bülent Yayıllı ve Av. Aslı Evke Yetkin ve Av. İsmail İşel de izledi.

NEREDEYSE BURSA BAROSU DA ORADA!

UŞAK

UŞAK Adliyesi Otoparkı'nda basın açıklaması yapıp, araç kornalarına basarak Cumhuriyet Başsavcısı'nı protesto eden Uşak Barosu yöneticilerinin her biri, 10'ar yıl hapis cezası istemiyle yargılandı. Uşak'a giden Bursa Barosu Başkanı Av. Gürkan Altun sosyal medya paylaşımında "Türkiye'nin dört bir yanından gelen baro başkanları ve meslektaşlarımız ile birlikte savunma makamındayız. Biz bu filmi Antalya'da ve Adana'da da görmüştük aslında!" diye yazdı.

SİLOPİ/ŞIRNAK

SİLOPİ'DE bir panzerin 4 Mayıs 2017 tarihinde evlerine girmesi sonucu yaşamını yitiren Muhammed ve Furkan Yıldırım kardeşlerin duruşmasında da Bursa Barosu vardı. Davayı Bursa Barosu Çocuk Hakları Komisyonu Başkanı Av. Atakan Arar ve Komisyon Üyesi Avukat Gamze Pamuk Ateşli, müdahillik taleplerinin reddedilmesine karşın davanın takipçisi olmaya devam ediyor.

VAN

BURSA Barosu, Van'da 38 günlük Tatar Bebek'in cinsel istismar ve darp sonucu ölümüne neden olan sanıkların ağırlaştırılmış müebbet cezasına çarptırıldığı Van 1. Ağır Ceza Mahkemesi'ndeki görülen davanın da müdahilleri arasındaydı. Karar duruşmasında Bursa Barosu'nu Çocuk Hakları Komisyonu Üyesi Av. Gamze Pamuk Ateşli takip etti.

İZMİR

İZMİR'DE Üniversite öğrencisi Zülal Tütüncü'nün hunharca katledildiği olayın İzmir 6. Ağır Ceza Mahkemesi'ndeki ilk duruşmasında Bursa Barosu Kadın Hakları Merkezi üyesi avukatlar Ekin Bekmezci, Gülender Adıgüzel ve Çağlar Tunç hazır bulundu. Bursa Barosu adına yapılan katılma talebi mahkemece kabul edildi.

TALİH UYAR'DAN, 8 SAAT "İCRA İFLAS HUKUKU" KONFERANSI

Bursa Barosu'nca 5 Nisan Avukatlar Haftası etkinlikleri kapsamında düzenlenen Av.Talih Uyar'ın "İcra İflas Hukuku" konferansı Bursa Akademik Odalar Birliği Oditoryumu'nda yoğun katılımıla yapıldı.

Saat 10.00'da Bursa Barosu Başkanı Av. Gürkan Altun'un açılış konuşmasıyla başlayan konferans, öğlen bir saatlik yemek molasından sonra 19.15'e kadar sürdü. Bursa Barosu üyesi avukatlara ve stajyerlerine 8 saat boyunca İcra İflas Hukuku anlatan Av. Talih Uyar'a Bursa Barosu Başkanı Av. Gürkan Altun plaket verdi.

İNFAZ HUKUKU KONFERANSINA BÜYÜK İLGİ

BURSA Barosu'nun 5 Nisan Avukatlar Günü etkinlik programında yer alan "İnfaz Hukuku" konferansı büyük ilgi gördü. Bursa Cumhuriyet Savcılarından Feridun Yetgin, İnfaz Hukuku'nun, soru işaretlerine ve yorum farklılıklarına neden olan mevzuatıyla ilgili ayrıntılı bilgiler verdi. Savcı Yetgin, avukatların sorularını da yanıtladı. İki saat süren konferans sonunda Bursa Barosu Başkanı Av. Gürkan Altun, Savcı Yetgin'e plaket verdi.

“ÖZEL HUKUKUN TEMELİ MEDENİ KANUN VE BORÇLAR KANUNU’DUR, GERİSİ FUZULİDİR”

Bursa Barosu’nun 5 Nisan Avukatlar Günü etkinlikleri kapsamında yer alan “Borçlar Hukuku Semineri” gerçekleştirildi. Av. Prof. Dr. Haluk Burcuoğlu, salonu dolduran avukat ve stajyer avukatlara, Borçlar Hukuku ile ilgili ayrıntılı bilgiler verdi.

Seminerin sonunda Bursa Barosu Başkanı Av. Gürkan Altun, Av. Prof. Dr. Haluk Burcuoğlu’na plaket verdi.

Bursa Barosu Başkanı Av. Gürkan Altun ile yönetim kurulu üyeleri ve çoğunlukla stajyer avukatların izlediği seminerde Burcuoğlu şunları söyledi:

“Hukuk, Türk Medeni Kanunu ve Türk Borçlar Kanunu’dur. Gerisi tamamen teferruattır. Hatta kimse alınmasın fuzulidir. Diğer bütün kanunları atınız. Özel hukuktan bahsediyorum. Aman yanlış anlaşılmasın. İş Kanunu, Ticaret, Bankalar, Finansal Kiralama, hele Tüketici? Zararlıdır. Zararlıdır, kafa karıştırır. İddia ediyorum, aksini söyleyebilen de yok. Borçlar Kanunu, tüketiciyi Tüketici Kanunu’ndan daha fazla koruyor.

İyi kötü Borçlar Kanunu’nu

yapanlardan biriyim. Herkesten şunu rica ediyorum. Lütfen kanunu doğru okuyun ve iyi niyetle okuyun. Ne yapalım da eleştirecek bir yer bulalım olmamalı amaç. Kanuna söylemediğini söylettirmeyin.

Cübbe çantasında dolaşan bir avukatım ben hala. Gerçek hukukçuluk avukatlıktır. Avukatlık yapmadan hocalık yapamazsınız, masal anlatırsınız kürsüden. Bazı arkadaşlarımız çok güzel anlatıyorlar. Eline şırınga almamış doktorlara benzersiniz. Gelip bana kimse aksini söylemesin. ‘Ben ne bileyim adliye’yi’ diyen çok değerli kardeşlerimiz var. Nerede ders verdiğini soruyorum. ‘Ankara’da diyor. ‘Yakışmaz! Senin ya Bern’de ya Berlin’de olman lazım’ diyorum. Böyle bir şey olabilir mi?

Hiç istemememe rağmen adım boşanma avukatına çıktı. Ben borçlar hukukçusuyum. Aile hukuku benim hobimdi. Şu anda midem bulanıyor. Mümkün olduğu kadar kaçıyorum. Açıyorsunuz kanunu, çok nedenli boşanma sistemi! Yeryüzünde bir bizde var, bir de Kuzey Afrika ülkelerinde... Bir tane neden vardır. İsterseniz 950 tane neden ekleyebilirsiniz. Evlilik birliği temelinden sarsılmıştır. Gerisi tamamen palavradır. Ben

bu kadınla yaşamayı sürdürürüm diyorsam niye dava açıyorum o zaman? Salak mıyım ben? Akıllı hangi adam yapar bunu?

Niçin çok nedenli boşanmayı muhafaza etmişiz biliyor musunuz? Gerekçe muhteşem. ‘Zina suç olmaktan çıkarılmış, bir de boşanma nedeni olmaktan çıkarılırsa dünya savaşı çıkar’ gibi gayet romantik gerekçe var. Bari söylemeyin. Böyle düşünüyorsanız, itiraf etmeyin. Arkadaşlar, yatak odasında yargıcın ve yasa koyucunun yeri yoktur. Öyle şey olmaz. Zorlama varsa elbette olur.

Geçen sene Torino’da aile hukukuyla ilgili tebliğ sundum. Biri kalkıyor bizim ülkemizde serbest yaşam, özgür berberlikler filan bravo... Bize geldi sıra boynumuz bükük. Siz bu yasaları ailenin yüceltilmesi, özgürleştirilmesi için yapıyorsunuz öyle mi? Ben saydım, bizi Medeni Kanun’da aile hukukuyla ilgili 377 tane madde var. Yetmiyor. Ailenin korunması bilmem ne diye de kanunlarımız var. Ayrıca Türkiye, dünyada aile hukukuyla ilgili en çok antlaşmaya imza atan bir ülke. Bizden daha fazla imzalayan yok. İsveç filan bizim yanımda medeniyetten söz edemez!”

HUKUK BÜROSU YÖNETİMİ SEMİNERİ

Bursa Barosu'nun 5 Nisan Avukatlar Günü etkinlik programında bulunan "Hukuk Bürosu Yönetimi ve Arabuluculuk" konulu konferans, Bursa Barosu AOB Hizmet Birimindeki Av. Özgür Aksoy Konferans Salonu'nda gerçekleşti.

Bursa Barosu Genç Avukatlar Meclisi tarafından düzenlenen konferansı Antalya Barosu Yönetim Kurulu Üyesi Av. Mehmet Kaya verdi. Büro Yönetimi, Uyuşmazlığın Hukuksal Özünün Belirlenmesinde Çözüm Önerileri-Pratik Uygulama Bilgileri, Görüşme Tutanağı Hazırlama, Serbest Meslek Makbuzu Düzenleme, Bilgilendirme ve Hesap Yükümlülüğünün Nasıl ve Ne Şekilde Yerine Getirileceği, Hapis Hakkının Kullanılmasında Yapılan Hatalar, Avukat

Hukuksal Gelişimi ve Yüksek Mahkeme Kararlarının Takibi, Hukukumuzda ve Uygulamada Arabuluculuk konu başlıklarıyla sürdürülen konferans genç avukatlardan ilgi gördü. Antalya Barosu'ndan Av. Abdullah Çakacı'nın da katkı sunduğu, Bursa Barosu'ndan Av. Kürşad Uzun'un moderatörlüğünü yaptığı konferans sonunda Bursa Barosu Saymanı Av. Metin Öztosun, Yönetim Kurulu Üyeleri Yener Poroy ve Buket Gülçin Özel ile birlikte, konuk Av. Mehmet Kaya'ya plaket verdi.

E-TEBLİGAT'IN PÜF NOKTALARI

TÜRKİYE Barolar Birliği Eğitim Merkezi'nce Bursa'da düzenlenen "E-Tebliğat" konulu meslek içi eğitim semineri, BAOB Oditoryumu'nda gerçekleştirildi. TBB Eğitim Merkezi Yürütme Kurulu Üyesi Av. Cumhuriyet Arıkan'ın sorumluluğunda gerçekleşen seminerin açılış konuşmasını,

Bursa Barosu Başkanı Av. Gürkan Altun yaptı. Seminerin eğitmenleri ise Kadir Has Üniversitesi Hukuk Fakültesi Öğretim Üyesi Yar. Doç. Dr. Mehmet Ertan Yardım ve İstanbul Barosu'ndan Sami Akdağ'dı. Seminer sonunda, Bursa Barosu Başkan Yardımcısı Av. Atilla Atik, konuklara plaket verdi.

SAĞLIK HUKUKUNDA AYDINLATILMIŞ ONAM

DENİZ HUKUKUNDA İVEDİ İŞLER

BURSA Barosu tarafından düzenlenen "Deniz Hukukunda İvedi İşler" başlıklı panel, BAOB Hizmet Birimi'ndeki Av. Özgür Aksoy Konferans Salonu'nda gerçekleştirildi. Bursa Barosu Deniz Ticaret Hukuku Komisyonu Başkan Yardımcısı Av. Vahit Ulaş'ın sunuş konuşmasıyla başlayan panelin yöneticiliğini Komisyon Başkanı Av. Emre Çakın yaptı. Panelde İstanbul Barosu'ndan Av. Çağlar Coşkunsoy "Gemilerin İhtiyatı Haczi", Av. Onur Azaklı da "Deniz Raporu Alınması" başlığı altında, katılımcılara bilgi verdi. Panelin diğer konuşmacısı ise Gemilik Liman Başkanı Asım Uslu oldu. Uslu da "İdari Tahkikat" başlığı altında sunum yaptı. Panel, Bursa Barosu Saymanı Av. Metin Öztosun'un katılımcılara plaket vermesinden sonra toplu fotoğraf çekimiyle sona erdi.

ULUSLARARASI TAHKİME GİRİŞ EĞİTİMİ

BURSA Barosu, Uluslararası Tahkim Hakemleri Kurumu (Chartered Institute of Arbitrators), BTO Tahkim ve Arabuluculuk Merkezi (BTSOTAM) ve Uludağ Üniversitesi işbirliği ile düzenlenen "Uluslararası Tahkime Giriş" eğitimi Bursa Baroevi'nde gerçekleştirildi. Bursa Barosu Başkanı Av. Gürkan Altun'un açılış konuşmasıyla başlayan ve Bursa Barosu Tahkim Komisyonu Başkanı Av. Bennar Aydoğdu ile Av. Serhat Eskiörük'ün verdiği eğitimde konu başlıkları şöyleydi:

1. Ticari uyuşmazlıkların alternatif çözüm metotları

2. Türkiye'de ve dünyada tahkim, tahkim kuralları ve uygulama alanlarına genel bakış

3. Tahkimin temel Özellikleri

4. Tahkim anlaşması 5. Tahkim yargılaması

6. Tahkim kararı

7. Tahkim masrafları ve hakem ücretleri

BURSA Barosu'nun 5 Nisan Avukatlar Günü etkinlikleri kapsamında Sağlık Hukuku Komisyonu'nca düzenlenen "Aydınlatılmış Onam" konulu panel, Bursa Adalet Sarayı Konferans Salonu'nda gerçekleştirildi. Bursa Barosu Başkanı Av. Gürkan Altun'un açılış konuşmasıyla başlayan paneli Bursa Barosu Sağlık Hukuku Komisyonu Başkanı Av. Okan Dursun yönetti. Dursun ilk olarak "Sağlık hukukuna genel bakış" başlıklı sunum yaptı. Daha sonra Bursa Barosu Sağlık Hukuku Komisyonu Üyesi Av. Didem Koçaker "Özel hukuk ve ceza hukuku açısından aydınlatılmış onam", Uludağ Üniversitesi Tıp Fakültesi Tıp Tarihi ve Etik ABD Öğretim Üyesi Prof. Dr. M. Murat Civaner "Tıp etiği açısından aydınlatılmış onam", HAYAD Hasta ve Hasta Yakını Hakları

Derneği Başkan Yardımcısı Av. Ümit Erdem de "Yargı kararlarında aydınlatılmış onam" konulu sunum gerçekleştirdiler. Panel sonunda Bursa Barosu Başkanı Av. Gürkan Altun, konuşmacılara plaket verdi. Av. Ümit Erdem de daha sonra başkanlık makamında Altun'a "Yargıtay 12. Ceza Dairesi Kararlarında Hekimin Sorumluluğu" adlı kitabını hediye etti.

SİĞİNMA VE GÖÇ HUKUKU SEMİNERİ BAROEVI'NDE YAPILDI

BURSA Barosu tarafından MÜLTECİDER'in katkılarıyla avukatlara yönelik olarak düzenlenen "Sığınma ve Göç Hukuku Semineri" Bursa Baroevi'nde haftasonunda gerçekleşti. İzmir Barosu avukatları Gizem Öykü Başkaya ve Ayşegül Yılmaz ile MÜLTECİDER Koordinatörü Pırıl Erçoban'ın verdiği seminere katılan avukatlara, mültecilerle ilgili olarak iç hukuktaki mevzuat anlatıldı.

MYRLEIA'DA ADALET YERİNİ BULACAK

BASIN AÇIKLAMASI 5 Nisan 2018

Myrleia Antik Kenti üzerinde 2012 yılında başlayan talan öyküsü, günümüzde geldiği nokta açısından önemli bir örnektir. Antik Myrleia kenti üzerine şu an bulunduğumuz yerde yükselen AVM bu talanın sanığıdır.

Myrleia üzerindeki bu AVM, aynı zamanda Türkiye'nin kültürel varlığından sorumlu devlet kurumlarının görevlerine ve o kurumların varlık nedenlerine ihanetin en belirgin örneğini içermektedir.

Myrleia Antik kenti üzerine kurulan bu AVM, temelleri altındaki tarihsel kalıntılar, inşaat sırasında çıktığı için aceleyle getirilip tahrip edilmedi.

Tersine buranın tarihsel varlığı Müzeler Genel Müdürlüğü ve Bursa Kültür Varlıklarını Koruma Bölge Kurulu tarafından bilinmekteydi.

2010 yılında Müzeler Genel Müdürlüğü'nün izniyle o zaman doğal yapısında olan bulunduğumuz bu alanda yapılan bilimsel inceleme ve ön kazılarda alanda ciddi buluntular olduğu belirtildi ve alanın tarihsel SİT sınıfının yükseltilmesi talep edildi.

Ancak bu rapor 2 yıl boyunca sumen altı edildi. Müzeler Müdürlüğü ve Bursa Kültür Varlıklarını Koruma Bölge Kurulu görevini yerine getirmeyince bu alan plan değişikliği ile "Ticaret

MYRLEIA ANTİK KENT PLATFORMU

- Mudanya Tarihine ve Geleceğine Sahip Çıkanlar Platformu
- TMMOB Bursa İl Koordinasyon Kurulu
- Bursa Barosu
- Bursa Kent Konseyi Arkeoloji Çalışma Grubu
- Bursa Tabip Odası
- Mudanya Belediyesi
- Çağdaş Gazeteciler Derneği Bursa Şubesi
- DOĞADER Doğayı ve Çevreyi Koruma Derneği
- DİSK Güney Marmara Bölge Temsilciliği
- KESK Bursa Şubeler Platformu

Alanı" ilan edildi. 13 Nisan 2012'de AVM inşaatı başladı.

Mudanya halkı, Bursa'daki tarihsel alanları korunmasını isteyen ve içlerinde Bursa Barosu, akademik odalar ve dernekler olan kurumlar, tarih katliamına ciddi tepki gösterdi. Bu kurumlar ve Mudanya halkıyla birlikte Myrleia Antik Kent Platformu'nu kurduk.

Kurduğumuz platformun çağrısıyla çok sayıda basın açıklaması ve gösteri yürüyüşü düzenledik. Tarih katliamına izin veren Bursa Kültür Varlıklarını Koruma Bölge Kararı'na dava açtık.

Açtığımız davaya atanan bilirkişi haklılığımızı kanıtladı ve 2014 Aralık ayında dava platformumuzun, Mudanya'nın Bursa'nın ve tarihsel geçmişimizin zaferi ile sonuçlandı. Kültür Varlıklarını Koruma Bölge Kurulu'nun verdiği karar iptal edildi.

Kültür Bakanlığı, KENDİ VARLIK NEDENİNE İHANET EDEREK kazandığımız davayı temyize taşıdı. Bu sırada tarih katliamına neden olan AVM'yi Bursa merkezli bir marketler zinciri satın aldı.

24 Mart 2016'da daha önce alışık olmadığımız bir şey gerçekleşti. Temyizdeki davamıza bakan Danıştay 14. Daire kazandığımız davanın kararını BOZARAK geri gönderdi.

Dosya davayı kabul eden mahkemeye geri döndü ancak heyet değişmişti. Keşfe karar veren mahkemenin atadığı bilirkişiler özel seçilmiş gibiydi. Üç kişilik bilirkişi heyetinden biri Hasankeyfi' sulara gömen bilirkişi raporunu imzalayan kişiydi, diğeri TOKİ için Spragon Antik kentini yok sayan rapor hazırlamıştı. Üçüncüsü çalıştığı kurumun aleyhine açılan bir davada kanunlara aykırı olarak bilirkişi olarak yer almıştı.

Beklediğimiz gibi bilirkişilerin raporu aleyhimize geldi ve davamıza bakan mahkeme 12.07.2017 tarihinde davayı aleyhimize sonuçlandırdı. O kararla kaybettiğimiz davayı bu kez biz temyize taşıdık. Danıştay davayı bir kez daha bozdu. Bozma gerekçesi tam da bizim dilekçemizde belirttiğimiz gibi dava konusu ile bilirkişi olarak atanan kişilerin görev alanlarının uyumsuzluğudur.

Şimdi davamız bir kez daha görülecek. Davamız üçüncü kez Bursa İdare Mahkemesi'nce hükme tabi olacak. Ve inanıyoruz ki kazandığımız ilk davada olduğu gibi adalet yerini bulacak. Tarih katledilerek yapılan AVM'nin haksızlığı hukuk tarafından da onaylanacak. Benzeri kötü örnekler oluşmasının önüne geçilecek.

Biz, insanlık tarihini ırk, cins, din ayrımı gözetmeden bir bütün olarak gören Myrleia Antik Kent Platformu bileşenleri olarak, Mudanya'nın, Bursa'nın, insanlık tarihinin beşiği olan Anadolu'nun Trakya'nın sahip olduğu tarihsel zenginliği dünya kültür varlığının en önemli değerleri olduğuna inanıyoruz.

Mudanya'da toprağın altında yatan tarihsel zenginliği ile Myrleia'nın, sermayenin ve bireylerin özel çıkarları doğrultusunda yok edilmesine bundan sonra da izin vermeyeceğiz. Üçüncü kez görülecek davamızın takipçisi olacağız. Adaletin hukuk tarafından yerine getirilmesine çalışacağız. Tarihimizi katlederek kurulan bu AVM'nin yıkılarak benzer girişimlerin heveslerini kursağında bırakacağız.

BANU AVAR

“3. PAYLAŞIM SAVAŞI’NIN OYUNUNA GELMEYİN, BİRLEŞİN”

Yaşananlar Boşuna Değil - Perşembe Söyleşileri’nin konuğu Gazeteci Banu Avar, Avrupa ve Amerika’nın Türkiye’ye 100 yıldır uygulamaya çalıştığı “böl ve yönet” projesinin şu anda farklı etnik gruplar üzerinden hortlatıldığını belirterek, “3. Paylaşım Savaşı’nın oyununa gelmeyin, birleşin” dedi.

Bursa Barosu ve Çağdaş Gazeteciler Derneği Bursa Şubesi’nin ortaklaşa düzenlediği “Yaşananlar Boşuna Değil-Perşembe Söyleşileri”nin yeni konuğu Gazeteci-Yazar, Program Yapımcısı Banu Avar oldu. Nilüfer Belediyesi’nin desteğiyle Konak Kültürevi’nde düzenlenen söyleşiye ilgi yoğun oldu. Moderatörlüğünü ÇGD Bursa Şubesi geçmiş dönem başkanlarından Gazeteci-Yazar Tayfun Çavuşoğlu’nun yaptığı söyleşiye Bursa Barosu Başkanı Avukat Gürkan Altun, ÇGD Bursa Şube Başkanı Aykut Güngör, sivil toplum örgütlerinin, siyasi partilerin temsilcileri, gazeteciler, avukatlar ve vatandaşlar katıldı.

Türkiye ve dünyadaki güncel gelişmeler hakkında yorumlarda bulunan Banu Avar, konuşmasında

Avrupa ve Amerika’nın Türkiye’ye 100 yıldır uygulamaya çalıştığı “böl ve yönet” projesini anlattı. Türkiye’nin 100 yıldır süren bir oyunun parçası olduğunu dile getiren Avar, sömürgeci büyük devletlerin, kendi arasındaki paylaşım savaşında Türkiye’yi kullandığını savundu. Avar, Türkiye’yi 3. Paylaşım Savaşı’nın cephe ülkesi olarak tanımlarken, Türkiye’nin Milli İrade Bildirisi’ni uygulaması gerektiğini söyledi.

“ÖNCE GENİŞLET, SONRA BÖL VE YOK ET”

Avar, “Amerika’nın düşünce adamlarından biri olan Brzezinski’nin ‘Büyük Satranç Tahtası’ adlı kitabında Avrasya Balkanları’na benzetiyor bulunduğumuz coğrafyayı. Çok önemli bir yer olduğunu, petrol yataklarının varlığını, çok fazla

altın olduğunu söylüyor. Orta Asya ülkelerinden, Kafkasya'dan, Afganistan ve potansiyel ilaveler var diyor ve bu listeye Türkiye ve İran'ı da ekliyor. Türkiye ve İran'dan Avrasya Balkanları içinde bölgesel etkiye sahip çok önemli iki ülke olarak bahsediyor. Ama aynı zamanda her ikisini de, iç etnik çatışmalara karşı savunmasız, en ufak iç etnik çatışmalarda dağılabilecek ve yönetilemez hale gelebilecek iki ülke olarak tanımlıyor. Bunu 1990'larda yazmıştı. 2011 yılı, Suriye'ye daha girilmemiş. Taarruz başlamamış ve Pentagon'un Danışmanı George Friedman Amerika'nın Sesi radyosuna bir röportaj veriyor. 'Türkiye elini kirlletmeli' diyor.

İran ve Suriye durdurulmalı, Türkiye'nin bunlara karşı harekete geçmesinin zamanı geldi diyor. Daha Suriye'ye girilmemiş. Sünni karşıtların el altından desteklenmesi organize edilmeli diyor. Adamlar gayet açık ve net olarak 100 yıldır aynı şeyleri tekrarlıyorlar. 100 yıl boyunca sürekli olarak

bölünme, parçalanma, mezhepsel olarak, etnik olarak bölünmeden bahsettiler ve bu mezhepsel etnik parçalanmayı yönettiler. Suriye'de muhalefet birleştirilmeli, muhalefete destek sağlayacak cepler oluşturulmalı ve Türkiye Suriye'ye müdahaleye ikna edilmeli dediler. Fransızların, İngilizlerin konuştukları Osmanlı döneminde de buydu. Osmanlı döneminde aklınıza gelen bütün etnik gruplar ayaklanıyordu. Sonuç olarak küçük parçalara bölünmüş bir dünya istiyorlardı. Bu bölünme planının bir yol haritası da önce genişletmektir. Daha önce Turgut Özal'a Musul ve Kerkük'ü al senin olacak orası dediler. Ve birden bire biz şunu duymaya başladık. Halep bizim

zaten! Bir planın yemi mi oluyoruz acaba diye düşünmemiz lazım. Önce bir heveslendiriyorlar. Ondan sonra bölelim diyorlar. Amerika'nın hayali düşüncesi şu anda bu" ifadelerini kullandı.

AFRİN HAREKATINA DEĞERLENDİRME
Avar'ın gündeminde AfrinHarekatı da vardı. Avar, "Öncelikle Suriye'nin toprak bütünlüğünü bir ezelim, yanlarına benim eğittiğim, donattığım ÖSO'yu verelim dediler. Kim bu ÖSO? Bunlar CIA'nin eğitip donattığı adamlardır. Bunlar YPG ve IŞİD'le birlikte hareket edenlerdir. Bu paralı askerleri istediğiniz yerlere koyabiliyorsunuz. Silahları da istediğiniz adamlara gönderebiliyorsunuz. Suriye

ordusuna ihanet edenler Türkiye ordusuna ihanet etmeyecek mi? Afrin'de kılavuz olarak önümüze koyulan adamlar bunlar. Bu adamlar parayla çalışan adamlar ve esas olarak Amerika'ya bağlılar. Kuzey Suriye'de bir PTT kuruldu, şimdi Türkiye'den alıyorlar maaşlarını. Yarın nereye çalışırlar kimse bilmiyor. Mehmetçiğin önünden giden adamlar bunlar. Türkiye ufak ufak sınırları temizlemek için orduyu oralara sokuyor. Bu kanın durdurulmasının net çözümü var, Suriye ile bir araya gelmek. Yoksa durumumuz vahim" dedi.

"BU OYUNA GELMEYİN, BİRLEŞİN"
Banu Avar, Türkiye'de farklı etnik

kimliklerle ayrıştırma politikasının sürdürdüğünü de belirterek, "Şubat ayında bütün dünyanın Pontus dernekleri birleşti. Basında tek bir satır çıkmadı. Dediler ki Türkiye Pontus soykırımı yapmıştı ve biz bunu mayıs ayında tüm dünyaya bildireceğiz. Şimdi iş başka bir noktaya geliyor. Libya paramparça edildi, bombalandı. 79 insan hakları derneğinin şikayetinden sonra oldu bu. Aynı anda 15-16 Mart'ta Rus İnsan Hakları Mahkemesi toplandı ve Türkiye'yi suçlu ilan ediyoruz dediler. Üç tane PKK'lıyı Paris'te öldürttü dediler. Başka bir yere doğru gidiyoruz. Böyle giden bir ülkede, başında deli gömleği giymiş bir yönetim varken ne yapacağız?

Böyle bir tuzaklar zinciri içinde giden dünyanın en önemli ülkelerinden biri. Dünyanın kalpgâhıyız. Her şey şu anda bizim etrafımızda dönüyor. Bu nedenle küçük küçük parçalamaya çalışıyorlar. Önce etrafını sonra içini... Başarıya ulaşabilirler mi? Hiç sanmıyorum. Elllerinden geleni yapacaklar, bizi bölmeye

çalışacaklar. Hepsi ayaklanma hazırlığında. 'Çerkezler olarak toprak istiyoruz, ana dilde eğitim istiyoruz' diyorlar. Milletin kafa gitmiş durumda. Bu 3. Paylaşım Savaşı. Herkes bir şey istiyor. Hepimizin kafası karışıyor. O yüzden sağlam durmak çok önemli. 2012'den beri söylediğim Milli İrade Bildirisi önemli. Bir araya gelin" dedi.

Yoğun ilgiden merdivenleri de dolduran dinleyicilerin sorularını da yanıtlayan Banu Avar'a, konuşmasının sonunda Bursa Barosu Başkanı Av. Gürkan Altun ve ÇGD Bursa Şubesi Başkanı Aykut Güngör plaket ve hediye verdiler.

AHMET TELLİ

“ŞİİR HİÇBİR İDEOLOJİYE SIĞMAZ”

“Yaşananlar Boşuna Değil - Perşembe Söyleşileri”ne konuk olan Ahmet Telli, Bursalı şiirseverlerle buluştu. Telli, “Adalet ve vicdan şiirin imgeleridir. Şiirin tek referansı özgürlüktür. O nedenle şiir hiçbir ideolojiye sığmaz” dedi.

Bursa Barosu ve Çağdaş Gazeteciler Derneği Bursa Şubesi işbirliğiyle düzenlenen “Yaşananlar Boşuna Değil - Perşembe Söyleşileri”ne bu hafta usta şair Ahmet Telli konuk oldu.

Bursa Kültürpark'taki Çağdaş Gazeteciler Derneği Bursa Şubesi Lokali'nde gerçekleşen söyleşiye edebiyatseverler büyük ilgi gösterdi. Moderatörlüğünü Nilüfer Belediyesi Kültür ve Sosyal İşler Müdürü Yazar Güney Özkılınç'ın yaptığı söyleşide şair Telli, şiire bakışı, kitapları ve yazım dünyasına ait detayları katılımcılarla paylaştı. Anılarını da anlatan Telli, 1966-2016 yılları arasında yayımlanan toplu şiirlerinin yer aldığı son kitabı ‘Veda Divanı’ndan şiirler okudu.

BENİM MASALLARIM ŞİİRLERİM...
Şairin hayatı, eserleri ve şiirle ilişkisinin anlatıldığı kısa bir sunumdan sonra konuşmasına başlayan Telli, “Toplumsal

buluşmalar sağlamak önemlidir. Buluşmaları sıklaştırmak, birbiriyle anılar biriktirmek de öyle. Anılar tozlanıyor. Hafızanın tozlardan kurtulması için aşklar, dostluklar, buluşmalar önemlidir” dedi.

Yaşar Kemal’in “Masalların çocuklar için olduğunu şehre geldiğimde öğrendim. Biz, köyde masalları çocuklar ve büyükler olarak birlikte dinleriz” sözlerini anımsatan Telli, “Yaşar Kemal, o masalları dinlemeseydi bir masal anlatıcısı olur muydu? Ben de babaannemden dinlediğim masallarla büyüdüm. 1001 Gece Masalları’nı herkes bilir ama 1002’inci gecede ne olduğu masalları okumuş anlatıcılara bırakılır. Ben, o anlatıcılardan biriyim. Şehrazat’tan aldığım masalları onun gibi sürdürmeye çalışıyorum. Benim masallarım da şiirlerim” diye konuştu.

EN İYİ HAFIZA AKTARICISI...
Son kitabının adının “Veda Divanı” olmasına değinen Telli,

“Her veda, elveda değildir. Bu, kaybettiğiniz andaki değil; kaybetmemeye çaba gösterdiğiniz sevgiye iyi davranın demektir. Divan sözcüğü ise geçmişin bize bıraktığı mirası, güzellikleri kaybetmemek için seçildi” şeklinde konuştu.

Şiirin, en iyi hafıza aktarıcı olduğunu belirten Telli, sözlerine şöyle devam etti: “Her ülkenin bir Don Kişot’u vardır. İspanyolca konuşulan ülkelerin hepsinde lise öğrencileri tarafından yazar Gabriel Garcia Marquez Don Kişot seçilmiştir. Marquez öldüğünde yas tutulmuş, bayraklar yarıya inmiştir. Öylesi önemli bir yazardır. Miguel de Cervantes tarafından yaratılan Don Kişot adlı kahraman da böyle önemli bir karakterdir işte. Ben, iki şairden etkilendim; Biri hayat, diğeri Don Kişot. Adaleti zenginlere bakarak değil, yoksulların gözüne bakarak sağlayan biridir Don Kişot. Adalet ve vicdan, şiirin imgeleridir. Şiirin tek referansı ise özgürlüktür. O nedenle şiir hiçbir ideolojiye sığmaz. Çünkü şiirin kadrajı, ideolojilere ait politikallardan çok daha geniştir.”

Şiirde gelenekselci olmadığını ifade eden Telli, “Gençken şair değil, devrimci olmak istiyordum. Hem şair hem de devrimci olamaz mıydım? Birini seçtim ve şair oldum. Ama şair kimliğine sahip olup devrimci olma arzumu da saklayabildim. Aşk gibi devrimcilik de inat ve ısrar sever çünkü” dedi.

Şiirde imge kavramı üzerinde de duran şair, “Bir nesneyi şiirde imgeye dönüştürmek o sözcüğü dilden ödünç alarak kullanmak anlamına gelir. Tam anlamıyla o sözcüğü kullanırsak nesne olur. İmgeyse okurun zihninde canlanandır” diye konuştu.

Konuşma boyunca şiirlerini okumayı ihmal etmeyen şair, dinleyicilerden büyük alkış aldı. Söyleşi sonunda, şair Ahmet Telli’ye katılımı için Bursa Barosu Başkanı Gürkan Altun ile Çağdaş Gazeteciler Bursa Şubesi Başkanı Aykut Güngör bir plaket sunarak teşekkür ettiler.

PELİN BATU

“ÇOK ZEHİRLİ ZAMANLAR YAŞASAK DA UMUT HEP VAR”

Bursa Barosu ve Çağdaş Gazeteciler Derneği Bursa Şubesi işbirliğiyle düzenlenen “Yaşananlar Boşuna Değil-Perşembe Söyleşileri”nin yeni konukları Oyuncu Renan Bilek ile Oyuncu-Yazar Pelin Batu oldu.

Bursa Barosu’nun, Bursa Akademik Odalar Birliği Yerleşkesi’ndeki Av. Özgür Aksoy Konferans Salonu’nda “Sanata ve hayata dair” temasıyla gerçekleşen söyleşiye Bursa Barosu Başkanı Avukat Gürkan Altun, Çağdaş Gazeteciler Derneği Bursa Şube Başkanı Aykut Güngör, gazeteci ve avukatlar katıldı.

Bursa Barosu önceki başkanlarından Av. Zeki Kahraman’ın yönettiği söyleşide,

Türkiye’de kötülüğün sıradanlaştığını dile getiren Pelin Batu, “Meşhur Pandora’nın Kutusu vardır. İçinden her türlü kötülük çıkar. Ama en sonunda dibinde umut diye bir şey kalıyor. Biz kendi aramızda grup terapisi gibi konuşuyoruz ama o sorun orada hep duruyor. Kötülüğün sıradanlaşmasını yaşıyoruz. Çok zehirli zamanlar yaşasak da umut hep var. Bazen kendinizi değilse bile sevdiklerinizi korumak için susmanız gereken

dönemler oluyor. Siz susmasanız bile sizi bir şekilde susturuyorlar. Benim fikirlerimi beyan etme lüksüm varsa ve bir yer veriliyorsa bana, en azından otosansür yapmayıp da hislerimi anlatabilmeliyim. Çünkü elimizde kalan bu... Çünkü sanat hayatı güzelleştiren ve zenginleştirendir, umuda kapı aralar” diye konuştu.

BU COĞRAFYA KENDİ ORTAÇAĞ'INI YAŞIYOR

Oyuncu Renan Bilek ise; Türkiye'nin kendi Ortaçağ'ını yaşadığını belirterek, “Her dönem, her toplum kendi sanatını çıkarıyor. Ama insan ruhuna ne kattığını tartışmalı bence. Gezi olayları zamanında bu milletin ne kadar zeki olduğunu gördük. Başka bir sanat çıktı ortaya. Bu dönem de başka bir sanatı çıkarıyor ortaya. Bu coğrafya çok iç içe bir coğrafya. Yıllarca mozaik dediler. Mozaik dışarıdan rengarenk gözükür ama yaklaştığınızda farklı renkler kendini belli eder. Çok nettir. Bu coğrafyada ebru diye bir kültür vardır ki renkler iç içe geçmiştir. Bu coğrafya tam bir ebrudur. İnsanlara bunu anlatmamız gerekiyor” ifadelerini kullandı.

Söleşinin sonunda, Bursa Barosu Başkanı Av. Gürkan Altun, önceki başkanlardan Av. Ali Arabacı, ÇGD Bursa Şubesi Başkanı Aykut Güngör, Pelin Batu ve Renan Bilek'e anı plaketi verdiler.

ERCAN KESAL

**“SANAT,
YERYÜZÜNÜ
SAHİPLENME
CESARETİ VERİR”**

“Yaşananlar Boşuna Değil - Perşembe Söyleşileri”nin konuğu olan Oyuncu, Senarist, Yazar Ercan Kesal, sanatın insanlara yeryüzünü sahiplenme ve onu değiştirme cesareti verdiğini dile getirdi. Son zamanların popüler TV Dizisi “Çukur”un “İdris”i Ercan Kesal “Yeryüzünü kitaplar, filmler değiştirmez. Bu kitapları okuyan, bu filmleri izleyenler değiştirir. Bu yüzden egemenler sanatı sevmezler” dedi.

Bursa Barosu ve Çağdaş Gazeteciler Derneği Bursa Şubesi'nin ortaklaşa düzenlediği “Yaşananlar Boşuna Değil- Perşembe Söyleşileri”nin son konuğu, Oyuncu, Senarist, Yazar Ercan Kesal oldu. Çağdaş Gazeteciler Derneği Bursa Şube Lokali'nde gerçekleşen söyleşiye Bursa Barosu Başkanı Avukat Gürkan Altun, Çağdaş Gazeteciler Derneği Bursa Şube Başkanı Aykut Güngör, gazeteciler, avukatlar, sinema ve edebiyatseverler katıldı.

“Zamanın izinde sinema ve edebiyat” temalı konuşmasında sinema-hayat ilişkisini kendi yaşamından örneklerle anlatan Ercan Kesal, sinemanın en önemli işlevinin yitirilen zamanı sinemada bulma ihtimali olduğunu söyledi.

Sinemanın gerçekliği zaman boyutunda sabitlediğini ve hiçbir sanat dalının bunu yapamadığını kaydeden Kesal, “Başka hiçbir sanat dalının zamanla derdi yoktur. Zaman denilen şeyle en fazla

tartışan, kavga eden, müdahale eden sanat biçimi sinemadır. Çünkü sahip olamayacağımız, satın alamayacağımız yeryüzünde bir tek şey var. Zaman, vakit. Bunun dışında her şeyin bir fiyatı var. Zamana sahip olamazsınız. Zaman sizin elinizden akıp, kaybolan bir avuç kumdan başka bir şey değildir. Zamanı kıymetli kılan şey, onun birazdan anı olacak olmasıdır. Sinema, insanın kaybettiği, bunun için de kederlendiği, hayıflandığı zamanı donduran, mühürleyen bir sanat dalıdır. Siz o mühürlenmiş, durdurulmuş zamandan, başkalarının hayatları yüzünden geçmişle ilişkiye geçersiniz” diye konuştu.

Sanatın insanlara yeryüzünü sahiplenme cesareti verdiğini dile getiren Kesal, bu nedenle edebiyatın, sinemanın, sanatın hayattan eksik edilmemesi gerektiğine değindi. Kesal, “Post modern çağ insana bir hiç olduğunu empoze eden çağdır. Kapitalizmin en büyük numarası

insan hakları diye sunduğu şeyin baştan sona tüketici hakları olmasıdır. Çünkü kapitalizmde birey yoktur tüketici vardır. Sanat, sinema bu yüzden de çok kıymetlidir. Çünkü yeryüzünü kitaplar, sinemalar değiştirmez. Bu kitapları okuyan, bu filmleri izleyenler değiştirir. Bu yüzden egemenler sanatı sevmezler. Bu yüzden kitaba, filme bomba muamelesi yaparlar.

Dünyanın kaderi sizin ömrünüzden uzun ve biz hastalıklı bir çağın mağdurlarıyız. Bu çağ kapitalizm. Bundan kurtulmak lazım. Başkasını dinlemeyi, dayanışma ruhunu, yeryüzünün bir parçası olduğumuz gerçeğini unutmayalım. Bizden sonra da bu yeryüzünün devam edeceğini, bizim sadece fani bir yolcu olduğumuz gerçeğini idrak etmemizi sağlayarak başlayabiliriz” ifadelerini kullandı.

Söyleşinin sonunda Gürkan Altun ve Aykut Güngör, Ercan Kesal'a plaket verdi. Kesal da okurlarına kitaplarını imzaladı.

BURSA BAROSU VE ÇGD BURSA ŞUBESİ'NİN, İHSAN ELİAÇIK SÖYLEŞİSİ İSTANBUL'DA GERÇEKLEŞTİ

“BUGÜNLER DE GEÇECEK, GÜZEL GÜNLER GÖRECEĞİZ”

Bursa Barosu ve Çağdaş Gazeteciler Derneği işbirliği ile düzenlenen “Yaşananlar Boşuna Değil – Perşembe Söyleşileri” ilginç bir organizasyonla sona erdi.

Bir süredir hukuk, sanat, edebiyat alanlarında isim yapmış kişilikleri Bursa'da dinleyicilerle buluşturan söyleşi dizisinin son konuğu İlahiyatçı Yazar İhsan Eliaçık'tı. Ancak Eliaçık, daha önce katıldığı bir paneldeki konuşmasından ötürü “terör örgütü propagandası yaptığı” suçlamasıyla 6 yıl 3 ay hapis cezasına çarptırıldı. Cezanın temyiz süreci sonuçlanıncaya kadar İstanbul dışına çıkışı yasaklanan Eliaçık'la söyleşi,

Bursa Barosu'nun girişimi ve İstanbul Kartal Belediyesi'nin katkılarıyla Kartal Soğanlık Kültür Merkezi'nde Bursa Barosu ve ÇGD Bursa Şubesi yöneticileri ile İstanbullu vatandaşların katılımıyla gerçekleştirildi.

Bursa Barosu Başkanı Av. Gürkan Altun, yönetim kurulu üyeleri, ÇGD Bursa Şubesi Başkanı Aykut Güngör ve yönetim kurulu üyeleriyle gazetecileri Kartal Soğanlık Kültür Merkezi'nde

Kartal Belediye Başkanı Altınok Öz karşıladı. Altun Öz'e, "kişilerin seyahat özgürlükleri engellense bile fikirlere zincir vurulamayacağı" anlayışıyla hareket ettiklerini belirtti.

ÇGD Bursa Şubesi 2. Başkanı Fırat Yılmaz'ın sunumuyla başlayan söyleşide İhsan Eliaçık, "Bu dönem de geçecek, güzel günler göreceğiz. Bu durum sürgit böyle devam edemez. Önünde sonunda işler normale dönecek. Demokrasilerde çare tükenmez. Bu söyleşi için Bursa'da olmam gerekiyordu, yasak nedeniyle gidemedik ama Bursa buraya geldi. Bursalılar'a yasak koymayı unutmuşlar. Artık teknolojik imkanlar da her yere ulaşmamıza imkan veriyor, sosyal medyadan takip edilebiliyor" diye konuştu.

Konuşmasına, "Bu iktidar ne diyerek yola çıktı, şimdi nerede?" sorusunu sorarak başlayan Eliaçık, kendisinin bugün iktidarda olanlarla birlikte bir dönem MSP'nin Akıncılar gençlik kolunda yer aldığını söyledi. Eliaçık, 1980 darbesi sonrasında Akıncılar Gençlik Davası'nda 1 yıl tutuklu kaldıktan sonra ilk çıktığı duruşmada beraat ettiğini hatırlatarak, "Ben neden orada değilim? Ben vicdanımın sesini dinledim ve yollarımı ayırdım. İktidar gözetsem onların arasında olurum, itiraz etmeyip biat etseydim el üstünde tutulacaktım" ifadelerini kullandı.

"Ben bu işin dini bir diktatörlüğe gideceğini gördüm" diyen İhsan Eliaçık, 2003 yılında yayınladığı Adalet kitabında bugün yaşanan birçok konuya dikkat çektiğini hatırlattı. Cihad konusunda Hz. Muhammed'in, "En büyük cihad insanın nefsiyle savaşıdır" dediğini belirten Eliaçık, şunları söyledi:

"Büyük cihad kişinin özeleştiri yapması, kendi geçmişiyile, tarihiyle yüzleşmesidir. Ben bunu yaptım. Karşı tarafa saldırmak kolaydır ama kendini eleştirmek zordur. Politikacılar buna asla yanaşmazlar. Bunu ancak düşünenler, fikir adamları yapar. Nerede bir filozof varsa nefsiyle mücadele edendir.

Bugün ülkede iktidardakiler nasıl bakıyor? Ülkenin yüzde 70'i sağcı muhafazakar, yüzde 30'u solcu. O

zaman yüzde 30 için ne söylersen söyle. Yüzde 30 onun umurunda bile değil. Bu yolla sürekli konsolide tutmaya, tahkim etmeye çalışıyor."

Bu anlayış ve bakışın kırılması gerektiğini, kendisinin de yıllardır bunu yapmaya çalıştığını ifade eden Eliaçık, şöyle devam etti:

"Onların hiç temas etmediği yanaşmadığı grupların içine girdik. Gezi'de cuma namazı kıldırarak, 1 Mayıs'ta Fatih Camii'nden Taksim'e yürüdük. Biz bunu kırdık fakat 'derhal önlenmesi lazım' dediler, bu çözülmeyle durdurdular. Bizi mahkum ederek şeytanlaştırdılar. Dini yönden yaptığımız eleştirilerden dolayı bana bugüne kadar bir şey yapmadılar. Neler neler söyledim. Fakat terör örgütü propagandasından ceza vererek seslendiğim insanlara bir mesaj vermek istediler. Bunların hepsi hesaplı kitaplı... Ben bu kutuplaşmanın kırılması gerektiğini söylüyorum ve Gezi'den bu yana cemevlerine gidiyorum."

Gidilen yolun dini diktatörlük olduğunu, ancak tarihin akışını tersine çevirmenin mümkün olmadığını altını çizen Eliaçık, "Padişahlığı, halifeliliği getireceğiz demek boş şeydir. Ben bugün iktidardakilerin varmak istediği yerde başvuracakları kitaplarla, kaynaklarla yüzleştirdim. Onlar bunlarla yüzleşmeye cesaret edemez. Onlar itiraz edemezler. Yeryüzünde Allah'ın gölgesi diye bir şey yok, olmaz. Hilafet diye bir şey yok. Bütün büyük dinler ve devrimler ihanete uğramıştır" dedi.

Saltanatın ve Hilafetin kaldırılmasının doğru olduğunu, aydınlanma devrimleri ile Marksizmin İslam'la çelişmediğini, aksine onun özünün devamı olduğunu savunan Eliaçık, "Mustafa Kemal Atatürk'ün 'Yurtta Sulh, Cihanda Sulh' sözü Kur'ana uygundur. Cumhuriyet devrimleri İslam'a karşı yapılmamış, İslam'ın önünü açmıştır" diye konuştu.

İhsan Eliaçık, konuşmasının bitiminde konukların çeşitli konulardaki sorularını yanıtladı. Bursa Barosu Başkanı Av. Gürkan Altun, ÇGD Bursa Şubesi Başkanı Aykut Güngör ve Kartal Belediye Başkan Yardımcısı Mustafa Fehmi Okay, İhsan Eliaçık'a plaket ve hediye verirken, yazar kitaplarını imzaladı.

Fotoğraf: Av. Metin Öztosun

ATEŞ BALADI

Her şey
hiçbir şeyden
başlıyor
denizin en durgun olduğunu
sandığın anda
Tüm deliller şüpheliyken
pespembe dosyalarda
ansızın patlıyor
ateşten sözlerin içinde fırtına
Oysa
kelimelerden başka
silah kusanmadım ki ben
Onlarda durmadan
yaralarımı taammüden saldırıyor
Bir türlü ablukaya alamadığım
on tonluk infilaktır yüreğimde olan
kastı kendime intihar saldırılarında
İş bu husus böyle geçsin
nokta nokta tarihinden diye
başlayan
polis kayıtlarına
Artık anlasınlar istiyorum
neyi nasıl gördüğümü
göğü yarıp içimde
her gün yenidenilmek ilmek
iki ters bi düzden neden ördüğümü
Lanetli vakitlerde biriktirdiğim
toplu bir linctir aslında
tüm yönetmeliklerden istisna
bu gayretim
O yüzden kazıdıkça zamanın

toprağını
yalanı çıkıp duruyor madeni bir yağ
gibi
zihnimin üstüne
laboratuar ortamlarında yaratılmış
tüm gerçeklerin
ve
bundandır
tomografisi kısa festival filmlerine
çekilmiş
bu derin uykuları sevmeliğim
Kime sorsanız
içim mevsimsiz açan
sarı bir derviş çiçeğiymiş
Oysa gölgesi kalmayan
yalnızlıktan kurumuş ağaçlardır
tüm kardeşliğim
bu yüzden
ormanların düşünde dolanan
küçük elli bir marangozun
hayalet ruhuym
ağaç gövdeleri yerine
kendî ellerini oyan
Kim bilecek doğrusunu
tabirini kitaplara, filmlere mi
yaptırmalı
Sırları gösterişli kuruslara satan
sertifikalara mı dayamalı

üç perdelik bu oyunda sırtımızı
Hangi bileti alıp da çıkmalı
cesetlerimiz soğumadan
deep frost yolculuklara
Gerçeği
ruhunu şeytana estetik bir şekilde
satanlara mı sormalı
Yoksa
üç kuluvalla bi elhamla
dört başı mamur
selatin minarelerden
baş aşağı atıp kendimizi
tersinden mi okumalı hayatı
Hasadını bekleyen
Bir buğday başağının canı
nedir ki
yanarken
saplanıp kaldığı
temmuz ortasında

Av. Metin Öztosun

SEYİRCİ, “BABALAR VE OĞULLAR”I AYAKTA ALKIŞLADI

Bursa Baro Tiyatrosu “Tiyatro Advicato”, meslek şehidi Av. Özgür Aksoy’un anısına Ivan Sergeyevic Turgenyev’den “Babalar ve Oğullar” adlı oyunu sahneye koydu.

Oyunun ilk gösterimi 2 Nisan’da BOAB Oditoryum’da gerçekleştirildi. Bursa Barosu Saymanı Av. Metin Öztosun, Bursa Milletvekili Av. Nurhayat Altaca Kayışoğlu ile şehit Avukat Özgür Aksoy’un eşi Av. Çiğdem Aksoy, oğlu, kardeşleri Onur ve Önder Aksoy izledi. Oyunun sonunda izleyiciler ayakta alkışlarken, Bursa Barosu Saymanı Av. Metin Öztosun, Yönetmen İzzet Boğa’ya ve tüm oyunculara çiçek verdi.

İkinci kez 19 Nisan’da 6. Nilüfer Tiyatro Festivali kapsamında Uğur Mumcu Sahnesi’nde de oynanan oyunu Bursa Barosu Başkanı Av. Gürkan Altun ve Uludağ Üniversitesi Hukuk Fakültesi Tiyatro Topluluğu öğrencileri de izledi. Bursa Barosu Başkanı Altun, Yönetmen Boğa, oyuncular ve UÜ Hukuk Fakültesi öğrencileri, sahnede hatıra fotoğrafı çekti.

Av. İzzet Boğa’nın yönettiği oyunun oyuncularını İsmail Metin, Murat Özdemir, Umut Mısır, İsmail İşyapan, Süheyla Toppamuk, Alkan Hazar Arkan, Hande Yiğitarslan, Arzu Erdoğan Bostancı,

Sevil Koyuncu, Didem Talgir, Çetin Cambaz, Selin İlkiz Öztürk, Türker Sarnık ve İnci Kutgün...

Yardımcı yönetmenliğini Aykan Yılmaz’ın üstlendiği oyunda Hande Yiğitarslan asistanlık yaptı. Sahneyi Merve Ergenoğlu tasarlar, ses efektini Ertuğ Bayraktar, kostümleri Aslıhan Pekün ve İnci Kutgün tasarladı. Işıktan Bahadır Hançer, aksesuardan Edanur Şenyüz, dekor uygulamadan da Engin Taygun sorumluydu.

Tiyatro Advicato, “Babalar ve Oğullar”ı 2 Mayıs’ta Akpınar Kültür Merkezi’nde Osmangazi Meslek Tiyatroları Festivali kapsamında ve Haziran ayında da İzmir Barolar Tiyatro Festivali’nde sahneledi.

BURSA BAROSU TÜRK MÜZİĞİ KOROSU BU KEZ TÜRKÜLERLE COŞTURDU

Bursa Barosu Türk Müziği Korusu, sezonun son konserinde sanatseverlerin karşısına Türkülerle çıktı. Konserin ikinci bölümünde sahneyi TRT Sanatçısı Alp Arslan aldı.

Bursa Barosu bünyesinde çalışmalarını sürdüren Türk Müziği Korusu, Bursa Devlet Klasik Türk Müziği Korusu Ses Sanatçısı Filiz Başbüyük şefliğinde Bursa Akademik Odalar Birliği Oditoryumu'nda sahne aldı.

“Bahar Nağmeli Türküler” başlığı altında, türkü formundaki şarkılarla izleyici karşısına çıkan Bursa Barosu Türk Müziği Korusu, 6 Mayıs 1972’de idam edilen Deniz Gezmiş ve arkadaşlarını da andı. Metin Öztosun, Atilla İlhan’ın Deniz Gezmiş için yazdığı “O mahur beste çalar müjganla ben ağlarız” şiirini, Ali Arabacı da “Yiğidim aslanım burda yatıyor” türküsünü seslendirdi.

Türk Sanat Müziği’nin kimi hüznü, kimi oynak türkü formundaki eserlerini seslendiren koro ve solistler, ikinci bölümde sahneyi, TRT sanatçısı Alp Arslan’a bıraktı. Sanatçı, popüler şarkılarla izleyenleri coşturdu. Davudi sesiyle Tanju Okan’ın

“Kadınım” şarkısını da seslendiren Alp Arslan, dinleyicilerden yoğun alkış aldı.

Alp Arslan, TRT’de yayınlanan canlı Akşam Sefası programının 20 yıldır aralıksız sürdüğünü, bunun için Guinness Rekorlar Kitabı’na başvurduklarını bildirdi.

Konserin sonunda kürsüye gelen Bursa Barosu Başkanı Av. Gürkan Altun, Deniz Gezmiş ve arkadaşlarının anılmasından dolayı mutlu olduğunu söyledi.

“Bugün türkülerimizi Deniz Gezmiş ve arkadaşları için ve elbette adını verdiği merhum genç meslektaşımız Deniz Özmen için söyledik” diyen Altun, Şef Filiz Başbüyük ve konuk sanatçı Alp Arslan’a çiçek verdi.

Son olarak yeniden sahne alan koroya dahil olan Gürkan Altun ve konuk sanatçı Alp Arslan, “A Fadimem hadi senle kaçalım”, “Bursa’nın ufak tefek taşları” türkülerine eşlik ettiler.

14. AV. RAFET CANBAZ FUTBOL TURNUVASI'NDA ŞAMPİYON ULUDAĞ

Bursa Barosu'nun 5 Nisan Avukatlar Günü etkinlikleri kapsamında düzenlenen 14. Av. Rafet Canbaz Halı Saha Futbol Turnuvası'nın şampiyonu Uludağ takımı oldu.

Karşılaşmalar 4 grupta oynandı. A grubunda ASGDS (Allahını Seven Defansa Gelsin Spor), Lawyerpool, Real Lawyerpool, Ares; B grubunda Cebri İcra, Olgunlar, Spartalılar, Timsahlar; C grubunda Baro Bereliler, Hacavera, AtleticoAvucato, Lawyer United; D grubunda da Uludağ, Teşkilat-ı İcra, Son Feci Şut takımları mücadele etti.

8 Nisan 2018 tarihinde başlayan turnuvanın finali 13 Mayıs'ta Uludağ takımı ile Olgunlar arasında oynandı. Bursa Barosu Başkanı Av. Gürkan Altun'un da izlediği final karşılaşmanın normal süresi 1-1 berabere sonuçlanırken, şampiyonu penaltı atışları belirledi ve gülen taraf Uludağ takımı oldu.

Turnuvada 3 ve 4.'lük maçında Hacavera ile Cebri İcra takımları mücadele etti. Turnuvanın dördüncüsü Hacavera, üçüncüsü de Cebri İcra oldu.

Final maçından sonra kupa töreni düzenlendi. Hakemlere plaket, futbolculara madalyaları ve takımların kupaları Organizasyon Komitesi Sorumlusu Av. Özcan Çoraklı ile Bursa Barosu Başkanı Av. Gürkan Altun tarafından verildi.

RENGARENK, ÖZGÜR VE MUTLU...

Av. Sebahat Taşkın

Varadero'da sabah sporu

Küba Carabeen adalarının en büyüğü ve 300 adet doğal plaja sahip. Genellikle hava sıcaklığı 25 derecede... Yılın 330 günü gezebilir ve denize girebilirsiniz. Ülkenin orta-batı bölümünde yer alan Varadero en popüler tatil beldesi ve su sporlarıyla ünlü...

Trinidad sokakları ve Kübalılar...

Trinidad 17.ve 18. yüzyıllar boyunca varlıklı bir köle ticareti ve şeker kamışı üretim merkeziydi. Kent 1988 yılında UNESCO Dünya Kültür Mirası Listesi'ne girmiştir. Trinidad'da zaman durmuş gibidir; pastel renkli evlerin sıralandığı parke taşlı sokaklar sömürge döneminden beri pek az değişmiştir.

Mural de la Prehistoria...

Vinales vadisi

Küba'nın en güzel manzaralarından birini sunan Vinales vadisi, Mogote adı verilen kireçtaşı kayalıklarıyla ünlüdür. Diego Rivero tarafından Valle de Vinales'te yapılan Mural de la Prehistoria dünyanın en büyük duvar resmi olup büyüleyicidir.

Havana Devrim Meydanı'nda 1 Mayıs kutlamaları

Küba'nın en önemli etkinliği 1 Mayıs kutlamaları. Her sene milyonlarca turist ve yerli halk Havana'daki Devrim Meydanı'na yürüyüp toplanarak büyük bir coşkuyla 1 Mayıs İşçi ve Emekçi Bayramı'nı kutluyor.

Che Quavera'nın anıt mezarı ve Santa Clara Devrim lideri Che Quavera'nın anıt mezarını ve 37 arkadaşının mezarlarını Santa Clara'yı ziyaret ettiğinizde görebilirsiniz.

Havana sokaklarında Kübalılar Küba'nın halkı Afrikalı, İspanyol ve Amerikalı yerlilerden oluşmaktadır. Kübalılar arkadaş canlısı, müziksever ve neşeli insanlardır. Sokakta yaşamayı ve sohbet etmeyi severler.

Küba, Havana sokaklarında kadınlar
Kübalılar tütün yetiştirme ve puro üretiminde dünyada bir numaradır. Puro ve tütün fabrikaları sıkça ziyaret edilmektedir... Sokaklarda puro içen ve sizinle fotoğraf çektiren kadınlara sıkça rastlıyabilirsiniz. Tropikal meyveler çok lezzetli, organik ve bol...

Klasik Amerikan arabaları...
Küba sokaklarında Cadillac, Ford, Chevrolet gibi eski Amerikan arabalarını çok sık görmek ve fotoğraf çektiirmek mümkün. Bunlar devrimden önce Amerika' dan getirilmiş ve 1950 yılından beri halen kullanılmaktadır.

Küba ritimlerin ve seslerin buluşma noktasıdır
Küba'da her yerden Latin müzik sesleri yükselir. Tüm sokaklarda her an karşınıza çıkabilecek bir konsere karşı hazırlıklı olun. Geceleri gece kulüplerinde canlı müzik ve dans olmazsa olmazlarıdır. Buena Vista Social Club en eski ve en ünlü müzik gruplarından biri...

Mutlu çocuklar ülkesi Küba
Kübalı çocuklar sağlıklı ve mutludur. Devlet eğitim politikasına çok önem vermekte ve doğumdan itibaren çocuk gelişim, bakım ve eğitim masraflarını üstleniyor.

Av. Şerafettin GÖKALP

AVUKATLIKTA UZMANLIK VEYA UZMAN AVUKAT (UZ. AV.)

5 Nisan'ın "Avukatlar Günü" olarak kutlanmasına karar verildiği TBB'nin 1987 yılında Tekirdağ'da yapılan genel kurulunda ben de delege olarak bulunuyordum. Önerge sahiplerinden biri olarak Bursa barosu adına çıkıp bir konuşma da yapmıştım. Hatırlıyorum; Avukatlar günü'nün her yıl kutlanmasına karar verirken iki amaç güdülmekte idi:

1. Avukatlık mesleğinin anlam ve öneminin kamuoyuna iletmek,
2. Avukatlık mesleğinin sorunlarını tartışmak, çözüm önerileri sunmak ve mesleğin gelişimi için gerekli çalışmaları yapmak...

Kimi barolar Avukatlar gününde, anayasa, insan hakları, hukukun üstünlüğü gibi konuları seçerek panel veya sempozyumlar düzenliyorlar. Oysaki bunlar her zaman yapılabilir. Böyle bir günde mesleğimizin sorunlarını ve gelişimini de tartışmalıyız. Ben de bunu düşünerek mesleğin gelişimine katkıda bulunmak, yeni bir ufuk açmak amacıyla "Avukatlıkta Uzmanlık" veya "Uzman Avukatlık" konusunu seçmiş bulunuyorum.

Mesleklerde uzmanlaşma

"Meslekte 40'ıncı yıl plaketi"ni alırken şunları düşündüm: 1970 yılında mesleğe başlarken avukat idim, 30-40 yıl sonra şimdi yine avukatım. Bende hiç mi ilerleme, gelişme olmadı? Acaba yerinde mi saydım? Hayır! Mesleki dergi ve yayınları takip ettim, kitaplığımdaki hukuk kitaplarını hep yeniledim. Mesleki konularda yazılar yazdım. Bilirkişilik yaptım, meslek kitapları hazırladım ve yayınladım. Ama hala 40 yıl önceki gibi sadece "avukat"ım.

Oysaki öteki mesleklere bakıyorum. Örneğin doktorluk mesleğinde "Uzman Hekimlik" statüsü var. Kuruluşu 20 yıl öncesine dayanan muhasebecilik mesleğinde "Serbest Muhasebeci", "Mali Müşavir", "Yeminli Mali Müşavir" gibi ilerleyen kademeler var. "Yapı Denetimi Hakkında Kanun" ile sadece 12 yıl mesleki faaliyette bulunan mimar ve mühendisler "Uzman Müh" ve "Uzman Mimar" unvanlarını kullanma yetkisi tanındı. O halde niçin bizim mesleğimizde ve ülkemizde "uzmanlaşmayı" mesleki bir kariyer haline getirecek düzenleme yok?

Genç meslektaşlarım, belki böyle bir yaklaşıma kuşku ile bakacaklardır. "Acaba kıdemli avukatlar kendilerine yeni bir kazanç kapısı mı arama peşindeler?" diye akıllarından geçireceklerdir. Oysa biz burada çağdaş ülkelerde ve çağımız dünyasında artık tartışılmaz olan uzmanlaşmayı mesleğimize de uygulamak, mesleğe yeni bir ufuk açmak anlayışı ile konuyu açıyoruz. Bu konunun artık tartışmaya açılmasını, teorik altyapısının hazırlanmasını ve ileride de uygulamaya geçilmesini arzu ediyoruz.

Nüfus artışı, sanayileşme ve hızlı kentleşme sonucunda insani ilişkiler, vatandaş-devlet ilişkileri yoğun ve karmaşık bir hal almıştır. Eskiden olduğu gibi avukatlar, her dalda, her konuda sorunlara yanıt verememektedir. İdare hukuku, vergi hukuku, aile hukuku, sigorta hukuku, deniz hukuku gibi her biri kendi içinde derinliği, inceliği olan hukuk dalları ortaya çıkmıştır. Yasalar, yönetmelikler, yani pozitif hukuk kuralları, bu karmaşık sorunları çözmeye yetmemekte, içtihatlarla ve doktriner incelemelere

ihtiyaç hasıl olmaktadır. Bütün bunları takip etmek, bilmek ve öğrenmek zaman ve hatta maddi kaynak gerektirmektedir. Aynı konuda sürekli çalışma yapmak, avukata bilgi zenginliği ve deneyim kazandırmakta, bu da giderek o avukat için kendiliğinden "faaliyet alanı" yaratmaktadır. İşte bizim düşüncemiz, bu faaliyet alanını daha da özelleştirerek "meslekte uzmanlık" kavramını pozitif hukukumuza yerleştirmektir.

Esasen içinde yaşadığımız hukuk düzeninde fikrimizi destekleyen uygulamalar zaten vardır:

- Mahkemelerin ihtisas (uzmanlık) alanlarının bulunması bu fikri desteklemektedir: Örneğin Ticaret Mahkemesi, İş Mahkemesi, Vergi Mahkemesi, Çocuk Mahkemesi, Tüketici Mahkemesi gibi uygulamada rastlanan ihtisas mahkemeleri, bu mahkemelerin muhatabı olan avukatların da aynı konuda ihtisaslaşmasına yol açmaktadır.
- Marka, patent ve endüstriyel tasarımlar mevzuatı, öte yandan (RTÜK, Rekabet Kurulu gibi) yargı yetkisine haiz kuruluşlar, mesleki faaliyette bulunanlar yönünden uzmanlaşmayı teşvik eder mahiyettedir.
- Branşlaşma ihtiyacı kentlerin yapısal durumlarına göre zaten kendiliğinden ortaya çıkmaktadır: Denize açık kentlerde "Deniz hukuku", gümrüklerin bulunduğu kentlerde "Gümrük mevzuatı", sanayileşmiş kentlerde "İş ve ticaret hukuku" ister istemez bir kısım avukatların uğraş

alanlarını oluşturmaktadır. Ancak “faaliyet alanı” ile “uzmanlık alanı” kavramlarını birbiriyle karıştırmamak gerekir. Bir kimsenin belli alanda (konuda) faaliyette bulunduğunu bildirmesi, onun o konuda uzman olduğu anlamına gelmez. Uzmanlık için ayrıca öğretim, ders, seminer, sınav gibi belli aşamalardan geçmek suretiyle sertifika sahibi olmak da gerekmektedir.

Şunu kabul etmek gerekir ki, günümüz koşulları artık avukatların birlikte çalışmasını (yani kurumsallaşmayı) gerektirdiği gibi, uzmanlaşmayı da gerektirmektedir.

Ancak “akademik kariyer yapmak ile “uzmanlık “ birbiriyle karıştırılmamalıdır. Doçent veya profesör olmak için verilen doktora tezlerinde belli bir konu tez olarak hazırlanmaktadır. Hepsi bu kadar... Bu çalışma veya araştırma daha ziyade teorik mahiyettedir. Oysa ki uzmanlaşmada uygulama vardır, pratik vardır, deneyim vardır.

Avukatlıkta uzmanlaşmaya karşı çıkanlar, “uzmanlaşma hukuk teknisyenliğine götürür. Avukat araştırmacıdır. Önüne her konu gelebilir, araştırır, cevabını bulur” demektedirler. Yakın zamana kadar bu hep böyle olmadı mı? Ancak bu durum, mesleğimizin gelişmesini engelledi. Sonunda bir de baktık ki bir kısım avukat bir araya gelmiş, kendi faaliyet alanlarını seçmiş, yabancı dil, bilgisayar, internet, uluslararası ilişkiler, AB mevzuatı derken çağdaş yapıda birer avukat büroları kurup çalıştırmaya başlamış!

Şimdi bu tür avukat bürolarını yok mu sayalım? Yoksa onları takdirle karşılayıp, benzeri büroların çoğalması için yasal düzenleme yapıp teşvik mi edelim?

Dünya ülkelerinde uzmanlaşma
Belli başlı ülkelerin avukatlık mevzuatında uzmanlaşma ile ilgili tespitlerimiz şöyle:

İNGİLTERE: İngiltere’de iki grup

avukatlık vardır:

1. Solicitor: Danışman avukatlar,
2. Barrister: Duruşma avukatları.

Solicitor’lar 10-20 ve daha ziyade avukatların bir araya gelmesi ile ortak büro olarak çalışırlar. Devir, temlik, kira, ölenin terekese ve miras işlemleri, vergi hukuku, şirketler hukukunu ilgilendiren işler, kamulaştırmadan doğan işlemler ile uğraşırlar. Barrister’ler ise bizdeki avukat kavramına daha yakın hukukçulardır. Asıl görevleri solicitor’lara ve onların müvekkilleri olan davanın taraflarına hukuki görüş, kanaat ve değerlendirmelerini aktarmak, gerekli önerilerde bulunmak ve davayı mahkemede özellikle de duruşma salonlarında yürütmektir. Genel olarak bütün hukuk davalarında davayı yürütmek ve ilgiliyi duruşmada temsil görevi ve yetkisi barrister’lere aittir. Barrister’ler avukatlık görevi dışında başka iş yapamazlar. Solicitor’ların reklam yapmalarına izin verilmiştir. Ancak bunun kuralları ve sınırları yasa ile düzenlenmiştir. Barrister’ler ise reklam yapamazlar.

Görülüyor ki İngiltere’de bizim önerdiğimiz dikey uzmanlık yerine tabiri caizse yatay bir uzmanlık söz konusudur.

AVUSTRALYA: İngiliz hukukunun etkisindeki Avustralya’da da solicitor ve barrister ayrımı vardır. Bir avukatın her iki unvanı ve görevi yüklenmesi mümkün değildir. Geniş bir alanda halka danışmanlık hizmeti veren solicitor’lar için pratisyen avukatlar da diyebiliriz. Solicitor’ların esas görevi davanın hazırlanmasında müvekkile ve barriester’a yardım etmektir. Barriester’lar, hukukun belli alanlarında uzmanlaşmış ve duruşmalarda tarafları temsil edebilen avukatlardır. (Ekleyelim ki İngiltere’de olduğu gibi burada da yargıçlar, meslekte başarılı barriester’lar arasından seçilmektedir.)

İTALYA: İtalya’da iki grup avukat vardır:

- a) Avvocato: Hukuki meselelerde avukatlık yapanlar.
- b) Procuratori: İtalyan mahkemelerinde duruşma avukatı olarak hizmet verenler. Avvocato olabilmek için en az 6 yıl procuratori’lik yapmak veya 2 yıl proc.’luk yapmakla birlikte ayrıca

bir devlet sınavında başarılı olmak gerekmektedir. Yüksek mahkemelerde duruşmalara girebilmek için en az 8 yıl avvocato olarak görev yapmak ve özel bir levhaya (ALBO) kaydolmak gerekmektedir.

BULGARİSTAN: Bulgaristan'da yargıtayda yapılacak mürafaalara girebilmek için en az 5 yıllık avukat olmak gerekmektedir. Uzmanlıkla ilgili başka düzenleme yoktur.

HOLLANDA: 01.01.1989 tarihinde yürürlüğe giren "Reklam Yönetmeliği"ne göre, avukatlar özel bir hukuk kurumunca yetkili kılınmadıkça, kendilerini uzman olarak ilan edemezler. Bu kuralın tek istisnası, vergi konusundaki uzmanlardır. 1990 yılında "Ceza hukuku uygulama vakfı", ceza hukuku dalında uzmanlaşmak isteyen avukatlar için, kurslar vermeye başlamıştır.

ALMANYA: Almanya'da şirketleşme özel bir yasa ile değil, Bayern Eyaleti Yüksek Mahkemesi'nin 24.11.1994 tarihinde verdiği bir kararla uygulamaya geçmiştir. Almanya'da çok uzun süre uzmanlaşmaya karşı şiddetli bir muhalefet söz konusu olmuştur. Ancak yakın geçmişte önceleri vergi hukukunda, fakat daha sonra giderek idare hukuku, iş hukuku ve sosyal sigortalar hukuku konularında avukatlara uzmanlaşma olanağı tanınmıştır. Bu uzmanlık unvanlarını barolar, kendi yönetmeliklerine uygun olarak vermişlerdir. Ancak yakın bir zamanda federal mahkemenin vermiş olduğu bir kararla bu uygulama ortadan kaldırılmış olup halen bu konuda boşluk ve belirsizlik vardır. Şu anda Almanya'da vergi hukukunda, iş ve sosyal sigortalar hukuku dallarında avukatların unvanlar kullanmaları, uzmanlaştıklarına ilişkin ibareler kullanmaları reklam yasağına aykırı görülmemektedir.

FRANSA: 01 Ocak 1992 tarihinde yürürlüğe giren yeni Avukatlık

Yasası ile avukat unvanı yanında bir veya birden çok uzmanlığın belirtilmesine olanak sağlanmıştır ve belli koşullarla baro yönetim kurulları, "uzmanlık belgesi" vermeye yetkili kılınmıştır. Çok önemli bir gelişme 1984 tarihinde Adalet Divanı'nın vermiş olduğu bir karar ile olmuştur: işyeri açma serbestisinin, şube açmayı da kapsadığı kabul edilerek, AB topluluğu içinde ikinci bir büro açma olanağı ortaya çıkmıştır.

Ülkemizde durum

Ülkemizde avukatlıkta uzmanlığı düzenleyen bir hüküm mevzuatımızda bulunmamaktadır. Tersine Avukatlık Kanunu Madde: 55'de düzenlenen "Reklam yasağı" ile böyle bir niyet daha baştan engellenmektedir. Avukatların kendilerini ifade etmelerinde haksız rekabet yaratacak ölçüde ve doğrudan müşteri celbine yönelik olmamasını düzenleyen reklam yasağı aslında mesleğin korunması bakımından önem taşımaktadır. Ancak bu yasağın çok katı uygulanması, kendi özel çabalarıyla bazı kazanımları olan meslektaşlarımızın öne çıkmasını engelleyici bir yöne doğru götürmektedir. Asıl haksız rekabet ise budur! Bursa'da bir uygulamada karşılaştığımız, Almanya'da 5 yıl kalarak doktorasını yapmış bir avukatın tabelasında Avukat anlamına gelen "Rehsanwal" ibaresini kullanmasını yasaklayan anlayışa artık son vermenin zamanı gelmiştir düşüncesindeyiz. Çünkü Almanca bilen bir avukatın o yerde bulunduğunu tanıtması haksız rekabet değildir.

Avukatların iş elde etmek için reklam yapmalarını yasaklayan hüküm, meslek etiği bakımından yerinde bir düzenlemedir. Ancak TBB ile baroların ve onların disiplin kurullarının, bu kuralı çok katı ve dar yorumlamamalıdır. Günümüzdeki gelişmelere uygunluk sağlayan daha hoşgörülü ve mesleğin gelişmesine olanak tanıyan bir anlayışa geçmek gerektiğini düşünüyorum.

Şu andaki uygulamalara göre, "her türlü icra işleri itina ile yapılır" veya "iş hukukunda tek isim" şeklindeki ifadeler reklam mahiyetinde olduğundan elbette tecviz edilemez. Ancak uzmanlığın kabul edildiği bir ortamda, bunu ifade edebilecek sözcüklerin kullanılmasına olanak tanımak gerekecektir.

Uzmanlığın kazanılması

Avukatlıkta uzmanlaşmaya doğru yasal bir düzenlemeye gidilirken nasıl bir yol ve yöntem izlenmelidir? Birinci hedefimiz, Avukatlık Kanununda bu konuda yapılacak bir değişikliğin Meclisten geçerek yasalaşmasıdır. Bundan sonraki aşamalarda mesleğe zenginlik ve içerik kazandırmak amacıyla başka değişiklikler veya eklemeler yapmak gündeme gelecektir. Avukatlıkta uzmanlaşma konusu öncelikle yasa hükmü olmalıdır. Ardından da yönetmelik ve yönergelerle açılımı yapılmalıdır. Uzmanlıkta aranılan nitelikler neler olabilir? (Yüksek sesle düşünüyorum)

Aranılan nitelikler şunlar olabilir:

- Fiilen 10 (veya 15) yıl avukatlık mesleğini ifa etmiş olmak,
- Mesleki sicilini temiz olmak,
- Başvuru sahibinin seçeceği dalda(ki bu dallar başlangıçta örneğin 4 adet olabilir) 3 veya 4 hafta seminere katılmış olmak,
- Seminer sonunda yapılacak sınavda başarılı olmak.

Sınav sonunda başarılı olanlara sertifika verilir. Sertifika alanlar (Uz. Av.) unvanını kullanırlar. Elbette bu işi yapacakların çalışma tarzları ve bürolarının niteliklerinin de yönetmelikte belirtilmesi gerekecektir. Örneğin bürolarının alanlarının en az 65 m² olması, sigortalı personel çalıştırmaları, yanında en az iki avukat istihdam edebileceği veya avukatlık şirketi şeklinde örgütlenme zorunluluğu gibi bazı ek kurallar getirilebilir. Bu sertifika, sahiplerine ne gibi ayrıcalıklar sağlayacaktır? Uz. Av. unvanını kullanacak olan avukatlar,

tabelalarında ve kartvizitlerinde bu unvanı ve branşlarını yazabilirler. Anayasa Mahkemesi ve Yargıtay gibi yüksek dereceleri mahkemelerde dava almak ve savunma yapmak yetkileri bunlara tanınır.

Noterlere tanınan bir kısım işlemler ve akit düzenleme yetkileri de keza uzman avukatlara tanınabilir. Örneğin ihtarname ve protesto evrakı düzenlerler (2701 sayılı Tebligat Kanunu'nun birinci maddesinde eklenecek bir cümle ile bu mümkündür); Ayrıca vasiyetname, ölünceye kadar bakma akdi, evlat edinme sözleşmesi, miras paylaşım sözleşmesi, mirasçılık belgesi gibi akitleri düzenleme yetkisi tanınır. (Noterlerin yetkisi yine devam eder, fazladan uzman avukatlara da bu yetki tanınmış olur.) Yaşayan hukukun içinde olan, deneyimli avukatların, bu akitleri hukuka en uygun ve doğru düzenleyeceklerinden kimsenin kuşkusu olmamalıdır.

Sonuç

İlk bakışta avukatlık mesleğinde uzmanlaşma, bir ayrıcalık ve mesleğe maddi kazanç sağlayan bir öneri gibi görünmekte ise de konunun iş sahibi (müvekkil) açısından da değerlendirilmesi lazımdır. Gerçekten hakkını arayan bir vatandaş, haklı davasını kazanmak için, konuyu en iyi bilen, konunun uzmanı bir avukata vermeyi tercih edecektir. Böyle bir arayış ile vatandaş, barolara başvurduğunda; barolar haklı olarak “biz isim veremeyiz, kendiniz araştırın” şeklinde yanıtlamaktadırlar. Görülüyor ki uzmanlaşma fikrinin yasal boyut kazanması, iş sahiplerinin de menfaatlerinin daha iyi takip edilmesi bakımından onların da yararınadır.

Bu bakımdan, dünya ülkelerindeki uygulamalarda olduğu gibi, bizde de barolarca levha hazırlarken, avukatların faaliyet alanlarını gösterir bilgi notuna da yer verilmesi soruya yanıt verebilecek bir çözüm olabileceğini düşünüyoruz. Nasıl olabilir? Gerekli duyuru yapılır; “faaliyet alanları”nın bildirilmesi istenir. Yapılan başvurular, bir komisyon tarafından değerlendirilerek doğruluk derecesi araştırılır. Sonra da baro levhası

bastırılırken, bu faaliyet alanlarını gösterir listelere de ayrı bir bölüm ayrılır. İş sahibinin böyle bir isteği halinde levhayı incelemesi istenir. Faaliyet alanı baro levhasında yazılı avukatlar, hiçbir şekilde bunu kartvizitlerinde veya antetli kağıtlarında kullanamazlar, reklam vasıtası yapamazlar. (Tabiiyle bu bir tekliftir, tartışılması gerekir!)

Av. Ahmet İyimaya “Sorumluluk ve Tazminat Hukuku” adlı eserinde ihtisas avukatlığına geçişin zorunluluğundan bahsederken şunları söylemektedir (Cilt II, Sayfa:404)

“-1876 yılındaki dava vekilleri nizamnamesinde öngörülen ve Fransa'dan alınan sistemin çok gerisindeyiz. Sözü geçen sisteme gerekli iyileştirmelerle dönmek zorundayız. Buna göre avukatlar, mesleğe başlama tarihlerinden itibaren sınıf ve kademeye tabi kılınmalıdır. Her sınıfın üstlenebileceği iş grubu belirlenmeli, sınıf ve kademe geçişi, yalnızca kıdeme değil, objektif normlara dayalı liyakat ve sınav ilkelerine bağlanmalıdır. En az üç sınıf öngörülmelidir. Son kademede 'zorunlu ihtisas avukatlığı' sistemine geçilmeli, önceki kademe ve sınıflarda 'ihtisas sistemi' teşvik olunmalıdır.”

Avrupa Birliği'ne girme çabası içindeki Türkiye'nin savunma mesleği olan avukatlık mesleğini de çağdaş normlara uydurması zorunludur. Birlikte avukatlık, avukatlık şirketleri, şube açabilme yetkisi, İnternetin olanaklarından yararlanma, reklam yasağının kapsamı, uzmanlaşma, meslek kurallarının gözden geçirilerek günümüze uyarlanması gibi konuları ve kavramları, günümüz şartlarına uydurmak gerektiğini kabul ederek gerekli çalışmalara başlamalıyız.

Av. Talih UYAR

9 Eylül Ün. Huk. Fak. E. Öğr. Görv.

TAKİBİN KABULÜ ŞARTLARI

Borç ipotek ile temin edilmiş olsa bile, elinde kambyo senedi bulunan alacaklı, kambyo senetlerine mahsus haciz yolu ile takip yapabilirse de; öncelikle ipoteğin paraya çevrilmesi yoluyla takibe geçildiğinden, tercih hakkını bu takip türünden yana kullanmış olan alacaklının aynı borca ilişkin olarak (tahsilde tekerrür olmamak kaydıyla olsa da) kambyo senetlerine mahsus haciz yolu ile takip yapamayacağı- İİK. mad. 45/1 uyarınca rehnin paraya çevrilmesi yolu ile takip sonucunda rehin tutarı borcu demeye yetmez ise, alacaklının kalan alacağını iflas veya haciz yolu ile takip edebileceği- Kamu düzenine ilişkin bu hususun süresiz olarak şikayet konusu yapılabileceği.

Mahkeme kararının müddeti içinde temyizden tetkikin borçlular tarafından istenmesi üzerine bu işle ilgili dosya mahallinden Daireye gönderilmiş olup, dava dosyası için Tetkik Hakimi ... tarafından düzenlenen rapor dinlendikten ve dosya içerisindeki tüm belgeler okunup incelendikten sonra işin gereği görüşülüp düşünüldü:

Sair temyiz itirazları yerinde değil ise de;

Alacaklı tarafından "bonoya dayalı olarak başlatılan kambyo senetlerine özgü haciz yolu ile ilamsız icra takibinde, borçlunun, sair nedenlerle birlikte aynı ilişkiden kaynaklanan borcun mükerrer olarak takibe konulduğunu" ileri sürerek 'mükerrerlik itirazı' ile icra mahkemesine başvurduğu, mahkemece, "istemin reddine" karar verildiği görülmüştür.

İİK 45. maddesinde "rehinle temin edilmiş bir alacağın borçlusunun

iflasa tabi şahıslardan olsa bile alacaklı yalnız rehinin paraya çevrilmesi yoluyla takip yapabileceği, poliçe ve emre muharrer senetlerle çekler hakkındaki 167 nci madde hükmü mahfuz olduğu", aynı kanunun 167. maddesinde ise "alacağı çek, poliçe veya emre muharrer senede müstenit olan alacaklının, alacak rehinle temin edilmiş olsa bile kambyo senetlerine mahsus haciz yoluyla takipte bulunabileceği" düzenlenmiştir.

Somut olayın incelenmesinde; ... 23. İcra Müdürlüğü'nün 2015/13876 Esas sayılı takip dosyasında; alacaklı tarafından 455.710,84 TL asıl alacağa ilişkin olarak dava dışı Alev... ve muteriz borçlular hakkında ipoteğin paraya çevrilmesi yoluyla ilamlı icra takibinde bulunulduğu, mükerrer olduğu iddia edilen ... 23. İcra Müdürlüğü'nün 2015/14202 Esas sayılı takip dosyasında; alacaklı tarafından aynı asıl alacak miktarı için bonoya dayalı olarak kambyo senetlerine özgü haciz yolu ile ilamsız icra takibi başlatıldığı ve şikayetçi borçluların borçlu sıfatı ile takibin tarafı olduğu, takip talebinde ve ödeme emrinde; "tahsilde tekerrür olmamak kaydıyla" kaydına yer verildiği görülmüş olup takip talebinde yazılı ibareler ve alacaklı vekilinin beyanı ile her iki takip dosyasına konu borcun aynı borç olduğu konusunda ihtilaf yoktur.

Her ne kadar yukarıda anılan kanun hükümleri uyarınca borç ipotek ile temin edilmiş olsa bile elinde kambyo senedi bulunan alacaklı, kambyo senetlerine mahsus haciz yolu ile takip yapabilirse de somut olayda öncelikle ipoteğin paraya çevrilmesi yoluyla takibe geçildiğinden

alacaklı tercih hakkını bu takip türünden yana kullanmış olup aynı borca ilişkin olarak kambyo senetlerine mahsus haciz yolu ile takip yapamaz. Bu durumda İİK'nun 45/1 hükmü uyarınca rehnin paraya çevrilmesi yolu ile takip sonucunda rehin tutarı borcu ödemeye yetmez ise alacaklı kalan alacağını iflas veya haciz yolu ile takip edebilir. Bu husus kamu düzeni ile ilgili olup süresiz şikayete tabidir.

Bu durumda; şikayete konu ... 23. İcra Müdürlüğü'nün 2015/14202 Esas sayılı takip dosyasına konu borçla ilgili olarak... 23. İcra Müdürlüğü'nün 2015/13876 Esasında kayıtlı ve derdest ipoteğin paraya çevrilmesi yolu ile takibin bulunduğu anlaşılmakla, mahkemece mükerrer takibin iptaline karar verilmesi gerekirken, yazılı gerekçe ile istemin reddi yönünde hüküm tesisi isabetsizdir.

SONUÇ: Borçluların temyiz itirazlarının kısmen kabulü ile mahkeme kararının yukarıda yazılı nedenlerle İİK'nun 366 ve HUMK'nun 428. maddeleri uyarınca (BOZULMASINA), peşin alınan harcın istek halinde iadesine, ilamın tebliğinden itibaren 10 gün içinde karar düzeltme yolu açık olmak üzere, 10/10/2017 gününde oybirliğiyle karar verildi.

12. HD. 10.10.2017 T. E: 6964, K: 12193

NOT: Yüksek mahkemenin yukarıdaki içtihadı düşündürücü – ve kanımızca- hatalıdır.

İçtihadı konu olan olayda, alacaklı, icra müdürlüğünde önce, borçlu hakkında "ipoteğin paraya çevrilmesi yolu ile ilamlı takip"te bulunmuş, sonra 'aynı alacak için',

‘tahsilde tekerrür olmamak kaydıyla’ aynı icra müdürlüğünde bonoya dayalı olarak “kambyo senetlerine özgü haciz yolu ile” takipte bulunmuştur. Yüksek mahkeme, “alacaklının önce ipoteğin paraya çevrilmesi yolu ile takipte bulunduğu göre, İİK. m.45/ III ve İİK. m.167/I’deki tercih hakkını bu ‘takip yolu’ndan yana kullandığına göre, ‘mükerrer takip’ niteliğindeki ‘kambyo senetlerine mahsus haciz yoluyla takip’in iptaline karar verilmesi gerekeceğini, yapılacak şikayetin süreye bağlı olmadığını” oy birliğiyle belirtmiştir.

Bu kararda, alacaklının yaptığı “ipoteğin paraya çevrilmesi yoluyla takip” sonucunda ‘alacağını tamamen alamaması halinde’ tekrar –elindeki kambyo senedine dayanarak- “kambyo senetlerine mahsus haciz yoluyla takip” yapıp yapamayacağı, yapacaksa ne zaman yapabileceği (örneğin; yeniden takip yapabilmesi için ‘aciz vesikası (İİK. m.143) ibraz etmek zorunda olup olmadığı) açıklığa kavuşturulmuş değildir.....

Keza; alacaklı, somut olayda, önce “kambyo senetlerine mahsus haciz yolu ile” takip yapmış olsa idi, ‘aynı alacak’ için daha sonra yaptığı “ipoteğin paraya çevrilmesi yolu ile takip”in iptaline karar verilince –alacağının tamamını bu takipte elde edememiş olan alacaklı- borçlusu hakkında ne zaman tekrar “ipoteğin paraya çevrilmesi yoluyla takip”te bulunabileceği belirtilmemiştir.

Borçlusu hakkında önce “kambyo senetlerine mahsus haciz yolu ile takip”te bulunmuş yani tercihinin bu takip lehine kullanmış olan alacaklının “tapuda lehine kurulmuş olan ipoteğinin sona ermiş olduğu” ileri sürülerek, artık, borçlusu aleyhine “ipoteğin paraya çevrilmesi yolu ile takip”te bulunamayacağı sonucuna varılamaz...

Alacaklının “ipoteğin paraya çevrilmesi yolu ile takipte bulunabileceği” kabul edilirse, bu yola ‘ne zaman’, ‘hangi koşullarda’ başvurulabileceği uygulamada çok sorun yaratacaktır.

Kanımızca, bu içtihatteki görüşünden yüksek mahkemenin dönmesi çok daha isabetli olacaktır.

Hasan SAKARYA

T.C. BURSA 2. İDARE MAHKEMESİ KARARI

ESAS NO: 2017/1010**KARAR NO:** 2017/1822**DAVACI:** H.S.**DAVALI:** T.C. SOSYAL GÜVENLİK KURUMU BAŞKANLIĞI**VEKİLİ:** Av. S.U.**DAVANIN ÖZETİ**

Avukat olan davacı tarafından, Bursa Sosyal Güvenlik İl Müdürlüğü Osmangazi Sosyal Güvenlik Merkezi Müdürlüğü'ne 22/05/2017 tarihinde verdiği dilekçe ile M.Ş. hakkında yapılan icra takip dosyasını inceleme talebinin reddine ilişkin 23/05/2017 tarih ve 26556680 sayılı işlemin; kurumların avukatın gerek duyduğu bilgi ve belgeleri incelemesine sunmakla yükümlü olduğu, vekaletname ibrazının örnek alındığında istenebileceği, işlemin Avukatlık Kanunu'na aykırı olduğu ileri sürülerek iptali istenilmektedir.

SAVUNMANIN ÖZETİ

Davanın süresinde açılmadığı, davacının talebinin vekaletnamesi olmaması nedeniyle reddedildiği, M.Ş. 'in borçları nedeniyle Çalı Mahallesi 5898 ada 1 parsel sayılı taşınmaz haciz konulması üzerine taşınmazın diğer hissedarlarının vekili olduğu ileri süren davacı tarafından inceleme talebinde bulunulduğu, M.Ş.'in tüm borçlarını 05/07/2017 tarihi itibarıyla ödediği, hacizlerin kaldırıldığı, davacının dosyayı incelemekte herhangi bir yararı olmadığı savunularak davanın reddi gerektiği ileri sürülmektedir.

TÜRK MİLLETİ ADINA

Karar veren Bursa 2. İdare Mahkemesi'nce, davalı idarenin usule ilişkin itirazları yerinde

görülmeyle dava dosyası ve ekleri incelenerek gereği görüldü:

Dava, avukat olan davacı tarafından, Bursa Sosyal Güvenlik İl Müdürlüğü Osmangazi Sosyal Güvenlik Merkezi Müdürlüğü'ne 22/05/2017 tarihinde verdiği dilekçe ile M.Ş. hakkında yapılan icra takip dosyasını inceleme talebinin reddine ilişkin 23/05/2017 tarih ve 26556680 sayılı işlemin iptali istemiyle açılmıştır.

1136 Sayılı Avukatlık Kanunu'nun 2 maddesinde, "Avukatlığın amacı; hukuki münasebetlerin düzenlenmesini, her türlü hukuki mesele ve anlaşmazlıkların adalet ve hakkaniyete uygun olarak çözümlenmesini ve hukuk kurallarının tam olarak uygulanmasını her derecede yargı organları, hakemler, resmi ve özel kişi, kurul ve kurumlar nezdinde sağlamaktır. Avukat bu amaçla hukuki bilgi ve tecrübelerini adalet hizmetine ve kişilerin yararlanmasına tahsis eder. Yargı organları, emniyet makamları, diğer kamu kurum ve kuruluşları ile kamu iktisadi teşebbüsleri, özel ve kamuya ait bankalar, noterler, sigorta şirketleri ve vakıflar avukatlara görevlerinin yerine getirilmesinde yardımcı olmak zorundadır. Kanunlarındaki özel hükümler saklı kalmak kaydıyla, bu kurumlar avukatın gerek duyduğu bilgi ve belgeleri incelemesine sunmakla yükümlüdür. Bu belgelerden örnek alınması vekaletname ibrazına bağlıdır. Derdest davalarda müzekkereler duruşma günü beklenmeksizin mahkemeden alınabilir" düzenlemesine yer verilmiştir.

Yukarıda anılan yasa hükümlerinin değerlendirilmesinden; belirtilen

kurum ve kuruluşların avukatlara görevleri ile ilgili konularda yardımcı olmak, belge bilgileri incelemesine sunmak ve vekalet ibrazı ile de fotokopi vermek zorunda olduğu, bu durumun istisnasının ise özel yasalarında engel bir halin bulunması olduğu görülmektedir.

Dava dosyasının incelenmesinden; Bursa Sosyal Güvenlik İl Müdürlüğü Osmangazi Sosyal Güvenlik Merkezi Müdürlüğü nezdinde icra takibi yapılan dava dışı M.Ş.'in borçları nedeniyle 6183 sayılı Kanun kapsamında icra takibi başlatılarak, ... Mahallesi ... ada ... parsel sayılı taşınmazına haciz konulması üzerine taşınmazın diğer hissedarlarının vekili olan davacı tarafından yapılan icra takip dosyasını incelemek üzere 22/05/2017 tarihli dilekçesi ile davalı idareye başvurduğu, davalı idarenin istenilen bilgilerin M.Ş.'in vekili olmaması gerekçesiyle söz konusu başvuruyu reddetmesi üzerine görülmekte olan davanın açıldığı anlaşılmaktadır.

Avukatlık Kanunu'nun verdiği yetki uyarınca yapılan bir mesleki hakkın kullanılması, meslek icrasının asgari gereği olarak talep edilen incelemenin, somut olayda dava dışı M.Ş.'in icra takibine konu olması ile birlikte davacının müvekkillerinin de hissesi olan taşınmaz üzerine haciz konulması sonucunu doğuran hukuki ihtilafı incelemeye yetkili en yetkin kişinin avukatlık mesleğini icra edenlerdir.

Bu durumda, davalı idarece vekaletname bulunmaması gerekçe gösterilerek davacının başvurusu reddedilmişse de; yukarıda hükümlerine yer verilen Avukatlık Kanunu'nun 2.maddesinde, belirtilen kurum

ve kuruluşların avukatlara görevlerinin yerine getirilmesine yardımcı olmak zorunda oldukları hususunun açıkça vurgulandığı, davacının avukat olduğu; davacının bu yoldaki talebinin vekaletnamesinin bulunmadığı gerekçe gösterilerek reddedilmesine ilişkin dava konusu işlemde hukuka uyarlık bulunmadığı sonucuna varılmıştır.

Açıklanan nedenlerle, dava konusu işlemin iptaline, aşağıda dökümü yapılan 126,80-TL yargılama giderinin davalı idareden alınarak davacıya verilmesine, artan posta ücretinin karar kesinleştikten sonra davacıya iadesine, kararın tebliğini izleyen günden itibaren 30 gün içerisinde İstanbul Bölge İdare Mahkemesi'ne itiraz yolu açık olmak üzere 23/1 1/2017 tarihinde oybirliğiyle karar verildi.

Başkan
ÖNDER GÜLAÇTI

Üye
ÜMİT DEMİR

Üye
AHMET KORKMAZ

Av. Burak PITIRLI
Av. Esin EVSİNE PITIRLI

SİGORTA HUKUKU ÇERÇEVESİNDE FİNANSAL KİRALAMA SÖZLEŞMESİNDEN DOĞAN SORUNLAR

Kanun koyucunun 2012 yılında başlatmış olduğu yeniden kanunlaştırma çalışmaları esnasında, finansal kiralamayı düzenleyen 3226 Sayılı Finansal Kiralama Kanunu'nun (FKK) uygulamadaki sorunlara ve ihtiyaçlara cevap verecek düzeyde olmaması nedeniyle, finansal kiralamaya ilişkin yeni bir kanun metni hazırlanmıştır. 13 Aralık 2012 Tarihli 28496 Sayılı Resmî Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren 6361 Sayılı Finansal Kiralama, Faktoring ve Finansman Şirketleri Kanunu (FKFFŞK), 3226 Sayılı Finansal Kiralama Kanunu'nu yürürlükten kaldırmıştır.

Değişim ve gelişimin belki de en hızlı yaşandığı finansman sektöründe, modernize edilmiş hukuk kurallarına duyulan ihtiyaç fazlaca hissedilmektedir. Günümüzde finansal kiralama faaliyetleri, işletmelerin finansman ihtiyacını karşılamada önemli bir noktaya gelmiştir. Finansal kiralamanın öneminin ve uygulanmasının, 1980'li yıllardan sonra ülkemizde hızla artması ile birlikte, kiralananın sigorta ettirilme borcu, sigorta priminin ve sigorta bedelinin ödenmesi gibi sigorta hukukuna dair konuların da özel olarak düzenlemesi gerekmiştir.

2012 yılında hukuk dünyasına dahil olan 6361 Sayılı Finansal Kiralama, Faktoring ve Finansman Şirketleri Kanunu, çalışma içerisinde sadece sigorta hukuku çerçevesinde incelenmektedir. Çalışmanın birinci bölümü içerisinde, finansal kiralama sözleşmesine ilişkin terminoloji ile sigorta hukukuna ilişkin terminoloji, çalışmanın ikinci bölümünde kullanılacak kavramların netleştirilmesi adına irdelenecek olup doktrinde yer

alan tartışmalara girilmeden konu genel hatlarıyla incelenecektir. Çalışmanın ikinci bölümünde ise 6361 Sayılı Finansal Kiralama, Faktoring ve Finansman Şirketleri Kanunu içerisinde sigorta, sigortacılık kavramları ile sigorta hukukuna değinen maddeler incelenecek ve maddeler üzerinde doğan hukuki sorunlar tespit edilmeye çalışılacaktır.

3226 Sayılı Kanun ile 6361 Sayılı Kanun dönemlerinde; finansal kiralama sözleşmesinde sigorta ettirme zorunluluğu ve sigorta primlerini ödeme borcu konularındaki tartışmalara çalışmanın ikinci bölümü içerisinde değinilecek olup Yüksek Mahkemenin, özellikle sigorta sözleşmesinin kurulması, tarafların hak ve borçlarına ilişkin görüşleri ve kanaatine bu bölümde değinilecektir. Sigorta tazminatının ödenmesi konusu ile birlikte çalışma sonlandırılacaktır.

BİRİNCİ BÖLÜM FİNANSAL KİRALAMA SÖZLEŞMESİ VE SİGORTA SÖZLEŞMESİNİN TANIMI

A. FİNANSAL KİRALAMA SÖZLEŞMESİNİN TANIMI VE UNSURLARI

1. Finansal Kiralama Sözleşmesinin Tanımı
Finansal kiralama işlemi, ekonominin farklı sektörlerinde bulunan üretici, kullanıcı ve finansman gruplarının birlikte hareket etmesiyle ve her grubun kendi açısından menfaat sağlamasıyla oluşan bir sistemdir(1). Finansal kiralama, 6361 Sayılı Finansal Kiralama, Faktoring ve Finansman Şirketleri Kanunu'nun m.3/f.1- ç bendinde tanımlanmıştır. Tanıma

göre finansal kiralama; "Bir finansal kiralama sözleşmesine dayalı olmak koşuluyla, bu Kanun veya ilgili mevzuatı uyarınca yetkilendirilen kiralayan tarafından finansman sağlamaya yönelik olarak bir malın mülkiyetinin kira süresi sonunda kiracıya devredilmesi; kiracıya kira süresi sonunda malın rayiç bedelinden düşük bir bedelle satın alma hakkı tanınması; kiralama süresinin malın ekonomik ömrünün yüzde sekseninden daha büyük bir bölümünü kapsaması veya finansal kiralama sözleşmesine göre yapılacak kira ödemelerinin bugünkü değerlerinin toplamının malın rayiç bedelinin yüzde doksanından daha büyük bir değeri oluşturması hâllerinden herhangi birini sağlayan kiralama işlemi" ifade etmektedir. Finansal kiralama; tam karşılığı olmamakla birlikte, "kiralamak, kiraya vermek" olan "lease" fiilinden türemiş "leasing" sözcüğünün bir türü olarak karşımıza çıkmaktadır(2). Ancak finansal kiralama, "leasing" ile aynı anlamda değildir.

Finansal kiralama sözleşmesi, 6361 Sayılı Finansal Kiralama, Faktoring ve Finansman Şirketleri Kanunu içerisinde, m.18'de tanımlanmıştır. Tanıma göre finansal kiralama sözleşmesi; "Kiralayanın, kiracının talebi ve seçimi üzerine üçüncü bir kişiden veya bizzat kiracıdan satın aldığı veya başka suretle temin ettiği veya daha önce mülkiyetine geçirmiş bulunduğu bir malın zilyetliğini, her türlü faydayı sağlamak üzere kira bedeli karşılığında, kiracıya bırakmasını öngören sözleşme" olarak tanımlanmaktadır. Finansal kiralama sözleşmesinin taraflarını kiralayan ve kiracı olarak tanımlamak mümkündür. Finansal

kiralama sözleşmesinin doğrudan tarafı olmayan üçüncü kişilerin de finansal kiralama sözleşmesi için önemi bulunmaktadır(3). Çalışma içerisinde üçüncü kişi, sıklıkla sigortacı olarak karşımıza çıkacaktır.

Finansal kiralama sözleşmelerinin çıkış noktasında, ticaret hayatındaki finansman ihtiyacı bulunmaktadır(4). Mülga FKK m.4(4) ile karşılaştırıldığında finansal kiralama sözleşmesinin yeni tanımının üç önemli noktada değişikliğe uğradığı görülmektedir(6). Birinci değişiklik, kiralananın bizzat kiracıdan da temin edilebilir hale gelmesidir. İkinci değişiklik, kiralayanın daha önce mülkiyetine geçirmiş olduğu malı da finansal kiralama sözleşmesine konu edebileceği yönündedir. Üçüncü değişiklik ise finansal kiralama sözleşmesinin asgari bir süre feshedilemeyeceği yönündeki ibarenin çıkartılmasıdır(7).

2. Finansal Kiralama Sözleşmesinin Unsurları

Farklı şekillerde kurulabilen finansal kiralama sözleşmelerinin(8) genel unsurlarını ise; Sözleşmeye konu malın bulunması, sözleşmeye konu malı kiralayan finansal kiralama şirketi veya finansal kiralama işlemlerine yapmaya yetkili kuruluşun bulunması, finansal kiralama şirketinin kiralananın zilyetliğini her türlü faydayı sağlamak üzere kiracıya devretmesi, kiralananın zilyetliğinin bir bedel karşılığında kiracıya devredilmesi ve son olarak finansal kiralama şirketi ile kiracının finansal kiralama konusu malın kiracıya bırakılacağı ve buna karşılık olarak kiracının belirli bir bedel ödeyeceği hususunda anlaşmaya varmış olması olarak belirtmemiz mümkündür(9).

B. SİGORTA SÖZLEŞMESİNİN TANIMI VE UNSURLARI

1. Sigorta Sözleşmesinin Tanımı

Sigorta, belirli bir toplulukta bulunan, aynı veya benzer risklere maruz kalan kimselerin, sigortacının gerçekleştirdiği organizasyon bünyesinde bir araya gelerek söz konusu rizikoları paylaşımları esasına dayanan bir kurum olarak tanımlanmaktadır(10). Sigorta hukukunu, hususi ve sosyal

sigorta hukuku olarak ikiye ayırmak mümkündür. Hususi sigorta, münferit gerçek veya tüzel kişilerin özel menfaatlerini teminat altına almaktadır. Sosyal sigorta ise belirli halk gruplarının sosyal güvencesini sağlamak üzere çoğunlukla zorunlu tutulan sigorta türüdür(11). Hususi sigortalarda sigorta sözleşmesi ile sigortacı bir prim karşılığında, kişinin para ile ölçülebilir bir menfaatini zarara uğratan tehlikenin, rizikonun, meydana gelmesi hâlinde bunu tazmin etmeyi ya da bir veya birkaç kişinin hayat süreleri sebebiyle ya da hayatlarında gerçekleşen bazı olaylar dolayısıyla bir para ödemeyi veya diğer edimlerde bulunmayı üstlenmektedir(12). 6102 Sayılı Türk Ticaret Kanunu; 1453 ve devamındaki maddelerde zarar sigortalarını ve 1487 ve devamındaki maddelerde can sigortalarını düzenlemiştir(13). Mal sigortaları(14) ile sorumluluk sigortaları(15), zarar sigortaları üst başlığında düzenlenmişken, hayat sigortası, sağlık(hastalık) sigortası ve ferdi kaza sigortası can sigortaları üst başlığında düzenlenmiştir(16).

Sigorta sözleşmesi ile sigorta ettiren prim ödeme borcu altına girmekte iken(17) sigortacı sigorta sözleşmesi boyunca risk taşıma borcu altındadır. Yine sigortacı risk gerçekleştiğinde tazminat ödeme borcu altında kalacaktır(18).

2. Sigorta Sözleşmesinin Unsurları

Sigorta sözleşmesinin unsurlarının başında, sigorta menfaati gelmektedir(19). Sigorta sözleşmesine konu olan menfaatin sigortalanabilir nitelikte olması gerekmektedir(20). Buradaki menfaatin ekonomik olması, hukuken geçerli olması, mevcut veya müstakbel olması şarttır(21).

Sigorta sözleşmesinin diğer unsuru rizikodur. Rizikoyu, gelecekte gerçekleşme ihtimali bulunan, zarar veya başka olumsuz sonuçlar doğuran ve kendisine hukuki sonuçlar bağlanmış olan olay olarak tanımlayabiliriz(22).

Sigorta bedeli, sigorta sözleşmesinin unsurlarından bir diğeridir. Sigorta poliçesinde gösterilen ve rizikonun gerçekleşmesi halinde sigorta değerini

geçmemek kaydıyla, sigortacı tarafından sigortalıya ödenecek olan azami tutarı ifade etmektedir. Sigorta bedeli ile sigorta tazminatı farklı kavramlardır. Mal sigortalarında sigorta tazminatı, sigorta bedelinden daha düşük bir tutar olabilir ancak hayat sigortalarında tazminat prensibi bulunmadığından sigorta bedeli daima sigortacının riziko gerçekleştiğinde ödemesi gereken tutara eşittir(23).

Sigorta sözleşmesinin olması gereken önemli bir unsur da sigorta primidir. Sigorta primi sigorta sözleşmesinin esaslı unsurlarından birini oluşturmaktadır(24). Sigorta ettirenin, sigortalanan rizikoyu taşımasına karşılık sigortacıya ödemek zorunda olduğu ücrete prim denilmektedir(25).

Sigortanın kimin hesabına yapıldığı ve kim tarafından yapıldığı konusu sigorta priminin ödenmesinde kimin sorumlu olacağı hususunda önem arz eder(26). Sigorta ettiren, kendisine ait bir menfaati sigorta ettirebileceği gibi başkasına ait bir menfaati de sigorta ettirebilmektedir. Finansal kiralama sözleşmesinde; çalışmanın ikinci bölümünde değinileceği üzere, sigorta ettirme borcu kiralayan veya kiracı üzerinde doğacaktır yani sigorta sözleşmesinde sigorta ettiren, kiralayan veya kiracı olabilecektir. Ancak sigorta primini ödeme borcu kanunen kiracı üzerindedir. Kural olarak sigorta primini ödeme borcu, sigorta sözleşmesinde sigorta ettirene ait olsa da FKFFŞK m.24/f.4 hükmü uyarınca, kiralayan sigorta ettiren olsa dahi, kiracıya ait olacaktır. Burada kiracının borcu kanundan doğmaktadır(27).

Belirtmek gerekir ki sigorta sözleşmelerinin kurulmasında tam bir serbestiden söz etmek mümkün değildir. Sigorta sözleşmelerinin, genel şartlara(28) uygun olarak düzenlenmesi(29) gerekmektedir. Sigorta genel koşulları/

şartları ülkemizde devlet eliyle belirlenmekte, düzenlenmekte ve yayınlanmaktadır. Sigortacıların yapacakları sigorta sözleşmelerinde, genel koşulları kullanmaları da yasal bir zorunluluktur(30). Genel koşullara uygun olarak sigorta sözleşmesinde özel şartlar da belirlenebilmektedir. Özel şartlarda; verilen teminatın kapsamı, poliçe başlangıç ve bitiş tarihleri, prim ödeme şekilleri, ek teminatlar gibi hususlar düzenlenebilmektedir.

İKİNCİ BÖLÜM

FİNANSAL KİRALAMA SÖZLEŞMESİNDE SİGORTANIN KAPSAMI, SİGORTA ETTİRME VE PRİM ÖDEME BORCU, SİGORTA TAZMİNATININ ÖDENMESİ

A. FİNANSAL KİRALAMA SÖZLEŞMESİNDE SİGORTANIN KAPSAMI

1. Kiralananın Sigorta Konusu Olması

Kural, finansal kiralama sözleşmesine konu olan malın, olağan her türlü rizikoya karşı sigortalıdır(31). Kiralananın telef olması halinde sigorta ettirilen malın yerine sigorta bedeli teminat olacaktır(32). Kiralanan sigorta ettirilirken; malın özellikleri, nitelikleri ve türü göz önüne alınarak sigorta poliçesi özel şartları oluşturulmalıdır. Sigorta ettirme yükümlülüğü sözleşme ile hangi tarafa bırakılmış olursa olsun sözleşmenin diğer tarafının görüşlerini alarak hareket edilmesi zararın gerçekleşmesi halinde doğacak ihtilafların önüne geçilmesinde yarar sağlayacaktır(33).

Kiralananın ekonomik değeri nedeniyle sigorta ettirilmesi hem kiralayanın hem kiracının menfaatinedir. Kiralanan, mal sigortası ile türüne ve özelliklerine uygun düştüğü ölçünde sigortalı olduğunda, malın kendisine gelecek risklerden doğan ekonomik sıkıntılar engellenebilmektedir. Risk

gerçekleştiğinde sigortacı, şartları oluştuğunda(34) sigorta tazminatını ödeyecektir.

Sigortacı, ödediği tazminat tutarı oranında, satıcının sigortaya konu haklarına halef olmaktadır. Zarar sigortalarında uygulama alanı bulan(35) zenginleşme yasağı ile sigorta ettirenin veya sigortalının aynı zarar için hem sigortacıdan tazminat alması hem de zarar sorumlusundan tazminat alması nedeniyle zenginleşmesinin önüne geçilmektedir. Ancak tazminat borçlusunun, sigortacının ödeme yapmış olması nedeniyle de sorumluluktan kurtulmuş olması düşünülemeyecektir(36). İşte bu hususu kanun koyucu halefiet ilkesi ile düzenlemiştir(37).

Halefiet, başkasına ait borç dolayısıyla alacaklıyı tatmin eden veya zararı gideren kişinin, borçlunun haklarını, kanunda belirtilen hallerde ve tatmin ettiği oranda kendiliğinden elde etmesine denmektedir(38). Sigortacının halefietini “Kanun” ve “Poliçe Genel Şartları” olmak üzere iki kaynaktan düzenlenmiştir(39). Ancak sigortacının halef olabilmesi için öncelikle rizikonun gerçekleşmesi halinde edimlerini ifa etmesi ön koşuldur.

Sigortacı aynı zamanda, poliçe genel şartlarında belirtilen şartlar varsa sigorta ettirene rücu etme imkânına da sahiptir. Yargıtay, Mülga FKK döneminde, kiracının, kiralananı üçüncü kişiye kullandırması halinde ortaya çıkan zararın sigorta şirketince karşılanacağı ancak şartları varsa ödenen tazminatın sigorta ettirene rücu edileceğine karar vermiştir(40). Her ne kadar karar sorumluluk sigortasından doğan ihtilafa ilişkin olsa da mal sigortaları için de uygulama alanı bulabilecektir.

2. Kiralananın Kullanılması Nedeniyle Doğan Hakların Sigorta Konusu Olması

Finansal kiralama sözleşmesinde,

kiralanan malın sigorta ettirilmesi kanun nezdinde düzenlenmiştir. Esas itibarıyla bu düzenleme sözleşme konusu olan mala gelebilecek risklere ilişkindir. Bu durumda genelde yapılan sigorta sözleşmesi mal sigortası türlerinden olmaktadır. Ancak kiralananın kullanılması nedeniyle üçüncü kişilere gelen zararların da teminat altına alındığı sorumluluk sigortası yapılması mümkündür. Bu hususta en uygun örnek olarak finansal kiralama sözleşmesine bir aracın konu olması halinde, aracın verdiği zararlardan doğan sorumluluğun sigortalanmasına da değinmek gerekmektedir. 2918 Sayılı Karayolları Trafik Kanunu m.3(41) ile işleten kavramı açıklanmıştır. Finansal kiralama sözleşmesinin uygulamada çoğunlukla uzun dönem geçerli olmak üzere yapıldığı izahıtan varestedir. KTK m.3'ün işleten tanımından, aracın uzun süreli kiralınmasında, kiracının işleten olarak sayılacağı anlaşılmaktadır(42). Ancak kanun metni "uzun süre" kavramını, geçen hangi zaman aralığının uzun süreye tekabül ettiğini açıklamamıştır. Yargıtay ise aracın kiralınmasında uzun süre kavramını belirli bir gün sayısı ile sınırlamanın, zarar göreni koruma gayesiyle getirilen tehlike sorumluluğunun amacı ile bağdaşmadığını kabul etmektedir(43). Yargıtay uzun süre kavramını her olay için ayrı değerlendirmekte ve kiracının işleten sayılabilmesi için araç üzerinde tam hakimiyet kurup kurmadığını yine aracın ekonomik getirisinden faydalanıp faydalanmadığını irdelemektedir(44). Araçla kiracı arasında kurulmuş olan bağ, ekonomik yararlanma ve hakimiyet yönünden yapılan değerlendirme ile işleten sayılmayı gerektirecek yoğunlukta ise kira ilişkisinin uzun süreli olduğu aksi durumda kiralayanın işleten sıfatının devam ettiği kabul edilmelidir. Fakat finansal kiralama sözleşmesi gibi uygulamada genellikle oldukça uzun süre için yapılan kiralamalarda artık kiracının işleten olduğunu da kabul etmek gerekecektir(45). Üçüncü kişilere verilen zarardan haksız fiil sorumlusu ile işletenin birlikte sorumlu olduğu düşünüldüğünde işleten kavramının açıklığa kavuşturulması önem arz edecektir.

Mülga FKK, finansal kiralama

sözleşmesinde, kiralayanın kiralananı sigorta ettirme borcu olduğunu FKK m.17/f.2'de açıkça düzenlemekte idi(46). Üçüncü kişinin zararını gideren sigortacı, şartları oluşmuşsa, sigorta ettiren olan trafik siciline kayıtlı gözüken malike(47)" rücu etmekte idi. İlk derece mahkemelerinde kiralayanın işleten olmadığı bu nedenle davanın husumet nedeniyle reddedilmesi gerektiği yönündeki kararları Yargıtay; davalı finansal kiralama şirketinin işleten sıfatını taşıyamamasının onun kiracısıyla arasındaki iç ilişkiye ait bir sorun olduğu ve sigortacının trafik sigortasına davalı olarak tazminatın kaldırılmasını veya azaltılmasını sağlayabileceği oranda başvurabileceği kimse, aracın gerçek işleteni kim olursa olsun sadece sigorta sözleşmesinin tarafı olan sigorta ettiren olduğu gibi, finansal kiralama sözleşmesinin yapılmasının ardından işletenin değiştiğinden bahisle davacı sigorta şirketine ihbarda bulunulduğu iddia ve ispat edilmiş olmamakla, davalı şirketin sigorta poliçesinin ve sigorta genel şartlarının kendisine yüklediği sorumlulukları yerine getirmekle yükümlü olduğu gerekçesiyle ilk derece mahkemesi kararları bozmakta idi(48).

FKFFŞK döneminde ise artık sigorta ettirme borcu mutlak olarak kiralayan üzerinde değildir. Sigorta ettirme borcu, finansal kiralama sözleşmesinin tarafları tarafından belirlenmektedir. Uygulamada sigorta ettirme borcu, finansal kiralama sözleşmesi ile kiracı üzerine bırakılmaktadır. Dolayısıyla kiracı, yukarıda yazılı şartlar var ise hem işleten hem sigorta ettiren olmaktadır. Ayrıca FKFFŞK m.22/f.1(49) ile finansal kiralama sözleşmesine aracın kiralanan olarak konu edilmesi halinde trafik siciline tescil ve şerh edilmektedir(50). FKFFŞK döneminde yukarıda yer alan hukuki sorunlar önemli ölçüde giderilmiş olacaktır.

B. FİNANSAL KİRALAMA SÖZLEŞMESİNDE SİGORTA ETTİRME BORCU

Finansal kiralama sözleşmesi, tam iki tarafa borç yükleyen bir sözleşmedir. Finansal kiralama sözleşmesinde kiralayanın genel olarak, sözleşme konusu malın üreticisi ya da satıcısı ile satış sözleşmesi yapma borcu, sözleşme konusu malı kiracıya teslim

etme borcu, kiralanan malın ayıplarından sorumlu olma borcu, zapttan doğan sorumluluğu, kiracının kiralananı yararlanmasına engel olacak davranışlardan kaçınma borcu ve sözleşme konusu malı bir üçüncü kişiye devretmeme borcu bulunmaktadır(51). Sözleşmenin diğer tarafında bulunan kiracının ise, kira bedelini ödeme borcu, sözleşme konusu malı özenle ve tahsis amacına uygun kullanma borcu, kiralananın bakımını yapma ve malı koruma borcu, bakım ve onarım masraflarına katlanma borcu, sözleşmeye konu olan malın hasarına ve ziyanına katlanma borcu, sözleşme ile kendisine yüklenmiş sigorta ettirme borcu, kiralanan malın sigorta primlerini ödeme borcu, malın zilyetliğini üçüncü bir kişiye devretmeme borcu, mal satın alınmayacak ise sözleşmenin sona ermesi ile beraber malı kiralayana iade etme borcu bulunmaktadır(52).

Finansal kiralama sözleşmesinin konusunu oluşturan malın sigorta ettirilmesi FKK(53) ve FKFFŞK(54) içerisinde düzenlenmiştir. Finansal kiralama sözleşmesinin konusunu oluşturan malın hizmet ediminde kullanılması dolayısıyla ortaya çıkan menfaatler ise FKK ve FKFFŞK içerisinde düzenlenmemiştir. Kiralananın sigorta ettirilmesi borcu incelendiğinde mülga FKK ve FKFFŞK içerisinde farklı şekilde düzenlendiği görülmektedir(55).

FKFFŞK m.24/f. 4 hükmüne göre(56), kiralananı sigorta ettirme borcu ile sigorta primlerini ödeme borcu, ayrı ve farklı olarak düzenlenmiştir. Mülga FKK ile sigorta ettirme borcu kiralayan üzerindeyken(57) FKFFŞK, sigorta ettirme borcunun taraflardan hangisine ait olacağının finansal kiralama sözleşmesinde gösterilmesini şart koşturmuştur. Malın hangi tarafça sigorta ettirileceği sözleşmede kararlaştırılacaksa(58) da gerek FKK gerek FKFFŞK hükümlerinden

malın sigorta ettirilmesinin zorunlu olduğu anlaşılmaktadır(59). Uygulamada sigorta ettirme borcu sıklıkla kiracıya yüklenmektedir. Ancak bazı durumlarda kiralayanın sigorta ettiren olmasına da karar verilebilmektedir. Kiralayanın, kiralananı sigorta ettirebilmesinde kiracının ekonomik yararı da olabilmektedir. Şöyle ki; kiralayan fazlaca tanzim ettiği finansal kiralama sözleşmesi nedeniyle sigorta şirketlerinden uygun primlerle sigorta sözleşmesi akdedebilmektedir(60). Sigorta ettirme borcunun kiracı üzerinde bırakıldığı durumda genellikle, kiracı, kiralayanın yönlendirdiği sigorta şirketi ile sözleşme yapmak zorunda bırakılmaktadır. Bu yönüyle kiracı, kendi seçemediği sigorta şirketine yeri geldiğinde fahiş sigorta primlerini ödemek zorunda kalmaktadır(61).

Sigorta ettirme borcu kiralayan üzerinde ise ve kiralayan finansal kiralama sözleşmesine konu malı sigorta ettirmemiş ise, kiracı malı sigorta ettirmek ve primlerini ödemek zorunda değildir(62). Zira kiracının prim ödeme borcu kanundan doğsa da bu borç malın sigorta ettirilmesiyle doğmaktadır(63). Malın sigorta ettirilmesi borcunun kiralayan üzerinde olduğu durumda kiralayanın malı sigorta ettirmemesi halinde kiracının da prim ödeme borcu doğmamaktadır. Ancak değinmek gerekir ki, kiracının malı sigorta ettirmesinin önünde de bir engel bulunmamaktadır(64).

Sigorta ettirme borcu kiralayan üzerinde ise sigorta sözleşmesinin yapılması ile kiralayan, kiracıya yapılan sigorta sözleşmesini ihbar edip sigorta sözleşmesinden doğan primlerin ödenmesine ilişkin bilgi ve belgeleri kiracıya vermek zorundadır(65). Yapılacak ihbarda sigorta primlerinin ödeme yerinin açıkça gösterilmesi gerekmektedir. Sadece sigorta sözleşmesinin yapıldığının bildirilmesi ile kiracının prim ödeme borcunun doğması için yeterli değildir. Kiracının

sorumluluğu kendisine, eksiksiz şekilde yapılan ihbardan sonra başlayacaktır(66).

C. FİNANSAL KİRALAMA SÖZLEŞMESİNDE PRİM ÖDEME BORCU

Sigorta primi sigortacının sigorta himayesini üstlenmesine karşılık olmak üzere, sigorta ettirenin ifa etmesi gereken karşı edim olarak tanımlanmaktadır(67). Finansal kiralama sözleşmesine konu olan kiralananın sigorta ettirilmesi ile sigorta sözleşmesine göre sigorta ettiren prim ödeme borcu altına girmektedir. Ancak sigorta priminin, para borcu olduğu da göz önüne alındığında borçlu açısından şahsen ifa zorunluluğu olmaması nedeniyle, sigorta ettiren dışındaki üçüncü bir kişinin sigorta primini ödemesinde engel bulunmamaktadır(68). Dolayısıyla finansal kiralama sözleşmesinde taraf olan kiracının sigorta primlerini ödemesinde sigorta hukukundan doğan bir engel bulunmamaktadır. Sigorta primlerinin ödenmesi borcu gerek FKK gerekse de FKFFŞK döneminde kiracıya yüklenmiştir. Sigorta sözleşmesinin tarafı olan sigortacıyı seçme hakkının sadece kiralayana verilmesi doktrinde eleştirilmektedir(69). Zira kiracı, kiralayanın seçmiş olduğu sigortacıya primleri ödemek zorunda bırakılmaktadır. Hatta kiralayan ile sigorta şirketi arasında organik bağ bulunduğu durumlarda, kiracı tarafından ödenen sigorta primlerinin fahiş olduğu iddiasıyla kiracının kiralayandan yaptığı fazla ödemeleri talep edebileceği de öne sürülmektedir(70). Sigorta primlerinin fahiş olarak belirlenmesine kiracının itiraz hakkı bulunmamaktadır. Ancak kiralanan üzerindeki mülkiyet hakkının kiralayana ait olduğu düşünüldüğünde kanun koyucunun kiralayana sigortacıyı ve sigorta teminatını seçme hakkı vermekte haklı olduğu da düşünülebilmektedir. Bu yönüyle kiracıya; kiralayanın seçtiği sigorta şirketi ile benzer özellikte ve

faaliyet alanında çalışan sigorta şirketini ve yine kiralayanın belirlediği sigorta bedeli ve teminatları sağlayan farklı bir sigorta şirketi ile sigorta sözleşmesi yapma hakkı da verilmelidir.

Kiracının sigorta primlerini, finansal kiralama sözleşmesinde aksine hüküm yoksa sigortacıya ödeyeceği kabul edilmelidir. Ancak finansal kiralama bedeline eklenerek sigorta priminin kiralayana ödenmesi de taraflar arasındaki sözleşme ile kararlaştırılabilmektedir(71). Her koşulda sigorta sözleşmesi, kiralayan lehine düzenlenecektir(72).

Kiracının sigorta primlerini ödeme borcunu yerine getirmemesi halinde kiralayan sigorta primlerini ödeyerek, ödeme tarihinden itibaren başlayacak faiziyle kiracıdan bu tutarları talep edebilecektir(73). Kiralayanın; sigorta sözleşmesinin ortadan kalkması ile kiralananın risklere karşı güvencesiz kalmasında zararı olacağı açık olduğundan primlerin, kiracı tarafından ödenmemesi durumunda kiralayan tarafından ödenmesinin mümkün olup olmadığında duraksamamak gerekmektedir(74).

Sigorta primlerini ödeme borcunun kiracıya yüklenmesinin sebebi, sözleşme konusu malın zilyetliğinin kiracıda bulunması ve kiracının malı özenle kullanmak zorunda olmasıdır. Ekonomik yararın kiracı üzerinde olması nedeniyle kiralanan mal ile ilgili yükümlülüklerin de kiracı üzerinde olması doğaldır(75). Finansal kiralama sözleşmesinde kiracının malın hasara uğraması veya yok olmasından doğan sorumluluğu, finansal kira bedelleri ile ödenen sigorta miktarı arasındaki fark kadar olduğundan kiracının da malı sigorta ettirilmesinde menfaati bulunmaktadır. Sigorta süresi içerisinde güvence altına alınan menfaatin değeri, enflasyonun etkisi ile artarsa sigorta ettirenin, sigorta sözleşmesinde gerekli değişiklikleri yapması da gerekecektir(76).

D. SİGORTA TAZMİNATININ ÖDENMESİ

Sigortacı, sözleşme ile belirtilen rizikonun gerçekleşmesi halinde, sigorta konusu menfaatte riziko

sebebiyle meydana gelen zararı karşılayacaktır(77). Sigortacının sigorta tazminatını ödemesi için rizikonun sigorta sözleşmesi içerisinde meydana gelmesi, rizikonun sigorta teminatının kapsamına giren bir riziko olması ve riziko ile zarar arasında uygun bir illiyet bağının varlığı gerekecektir.

Sigorta sözleşmesi ile öngörülen riziko gerçekleştiğinde sigorta tazminatını ödeme borcu ortaya çıkmaktadır(78). Finansal kiralama sözleşmesinde sigorta konusu olan kiralananın mülkiyeti kiralayana ait olduğundan sigorta tazminatı kiralayana ödenecektir. Finansal kiralama sözleşmesine konu malın, kiracıya teslimi sonrası malın kısmen veya tamamen telef olması halinde, kiracı kiralama bedellerini ödemek zorunda kalacaktır. Ayrıca finansal kiralama sözleşme konusu malın sigortalı olduğu durumda kiralayan sigorta bedelini de alacaktır. Bu durum ise kiralayan için haksız bir kazanca dönüşecektir(79). Bu durumu gören kanun koyucu kiracının kira bedellerini ödeme borcunu, sigorta bedeliyle karşılanmayan kısım olarak sınırlamıştır(80). Mülga FKK(81) döneminde ise kiracının sorumluluğu, ödenen sigorta miktarının karşılanmayan kısmı ile sınırlı idi. Ancak karşılanmayan kısmın kiralama bedelleriyle ödeneceği belirtilmiş idi. Bu sınırlama ile kiracının farkı bir defada ödemeyeceği, farkın kira bedelleri sayısına bölünerek, kira bedelleri ile birlikte ödeneceği şeklinde yorumlanmıştır(82). FKFFŞK m.24'ün açık hükmüyle birlikte, kiracının sorumlu olduğu tutarın ne şekilde ödeneceğine ilişkin kısıtlamanın kaldırıldığı görülmektedir.

SONUÇ

Çalışma içerisinde sigorta sözleşmesinin ve finansal kiralama sözleşmesinin tanımı ve unsurlarına değinilmiştir. Finansal kiralama sözleşmesinin kiracı ve kiralayan tarafından kurulacağına dikkat çekilmiştir. Sigorta sözleşmesinin tarafı olan sigorta ettirenin 6361 Sayılı Kanun ile getirilen değişiklik ile finansal kiralama sözleşmesinde kiracı veya kiralayan olacağına değinilmiştir. Zira sigorta ettirme borcu, 6361

Sayı Kanun'un açık hükmü ile kiralayan ve kiracının belirleyeceği tarafa yüklenmiştir. Yine sigorta sözleşmesinin çeşitleri de ilk bölüm içerisinde açıklanmıştır. Zira 6361 Sayılı Kanun sigorta ettirme borcundan bahsetmekte ise de yapılacak sigorta sözleşmesinin türünü açıkça göstermemektedir. Bu nedenle yapılacak sigorta sözleşmesi için farklı ihtimaller öne çıkmaktadır. Çalışmanın ilk bölümünde verilen tanımlar, çalışmanın ikinci bölümünde yer alan borçların incelenmesinde yol gösterici olmaktadır.

Çalışmanın ikinci bölümde; finansal kiralama sözleşmesine konu olan malın, mal sigortası ile sigorta ettirilmesi ve sorumluluk sigortası ile de üçüncü kişilere verilebilecek zararların sigorta ettirilmesi konularına ayrıca değinilmiştir. 6361 Sayılı Kanun'un sigorta ettirme borcunun hangi sigorta türleri için olduğu açık değildir. Bu yönde yasal düzenleme veya yüksek mahkeme kararlarıyla konunun netleştirilmesi doğacak risklerin önüne geçebilecektir.

Mülga 3226 Sayılı Kanun döneminde sigorta ettirme borcu kiralayan üzerinde iken 6361 Sayılı Kanun yürürlüğe girdikten sonra akdedilen finansal kiralama sözleşmelerinde, sigorta ettirme borcunun hangi tarafa yükleneyeceğine kiralayan ve kiracının birlikte karar vermektedir. Kiralananı sigorta ettirme borcunun kiralayan üzerinde olduğu durumlarda, kiracının sigorta sözleşmesine taraf olmadığı halde prim ödeme borcu altında kaldığına ancak bunun kanundan doğan bir borç olduğuna değinilmiştir. Yine aynı durumda kiracının, sigorta sözleşmesinin tarafını seçememesine rağmen sigorta primleri fahiş olsa da ödemek zorunda olması eleştirilmiştir. Malın sigorta ettirilmesi borcunun kiralayan üzerinde olduğu durumda kiralayanın malı sigorta ettirmemesi halinde, kiracının prim ödeme borcunun doğmadığına kanaat

getirilmiştir. Sigorta ettirme borcu kiralayan üzerinde ise sigorta sözleşmesinin yapılması ile kiralayan, kiracıya yapılan sigorta sözleşmesini ihbar edip sigorta sözleşmesinden doğan primlerin ödenmesine ilişkin bilgi ve belgeleri kiralayana vermek zorundadır aksi takdirde yine kiracının prim ödeme borcu doğmayacaktır.

Mülga 3226 Sayılı Kanun döneminde de 6361 Sayılı Kanun döneminde de sigorta primlerini ödeme borcu kiracı üzerindedir. Kiracının, sigorta sözleşmesinde sigorta ettiren kiralayan olsa dahi sigorta primlerini ödemesinde bir engel bulunmamaktadır. Zira sigorta primlerini ödeme borcu para borcu olduğundan sigortacı açısından üçüncü bir kişi tarafından sigorta primlerinin ödenmesi sorun teşkil etmeyecektir.

Sigorta primleri kiracı tarafından doğrudan sigortacıya ödenebileceği gibi sigortacıya ödenmek üzere kiralayana, finansal kiralama bedeline eklenerek, ödenmesi de mümkündür. Bu hususta finansal kiralama sözleşmesinde yer alan hükümlerin incelenmesi gerekecektir. Hüküm olmadığı halde kiracının sigortacıya ödeme yapması uygun olacaktır.

Sigorta sözleşmesi ile öngörülen riziko gerçekleştiğinde, kiralananın mülkiyeti kiralayana ait olduğundan sigorta tazminatı sigortacı tarafından kiralayana ödenecektir. Finansal kiralama sözleşmesine konu malın, kiracıya teslimi sonrası malın kısmen veya tamamen telef olması halinde, kiracı kiralama bedellerini ödemek zorunda kalacaktır. Ayrıca finansal kiralama sözleşme konusu malın sigortalı olduğu durumda kiralayan sigorta bedelini de alacaktır. Bu durum ise kiralayan için haksız bir kazanca dönüşecektir. Bu durumu gören kanun koyucu kiracının kira bedellerini ödeme borcunu, sigorta bedeliyle karşılanmayan kısım olarak sınırlamıştır. Karşılanmayan kısmın ise 3226 Sayılı Kanun

döneminde kira bedelleri ile ödeneceğine ilişkin şartın 6361 Sayılı Kanun döneminde olmaması nedeniyle karşılanmayan kısmın kira bedelleri dönemi sayısına bölünmeden talep edebileceği yönünde yorumlanmıştır.

KAYNAKLAR

- AĞSAKAL**, İbrahim, *Finansal Kiralama Sözleşmesinde Sigorta Yükümlülüğü*, *Erzincan Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi*, C. 15, S.1-2 (2011), s.273-284.
- ATAMER**, Yeşim M., *Kredi ve Diğer Finansman Sözleşmelerinde Tüketicinin Korunması*, 1.Baskı, İstanbul, 2016.
- AYLİ**, Ali, *Zarar Sigortalarında Prim Ödeme Borcu*, 1. Baskı, İstanbul, 2003.
- CİHAN**, Ali Hulki, *Kullandırma Sözleşmelerinde Hasar*, 1.Baskı, İstanbul, 2015.
- ÇEKER**, Mustafa, *Sigorta Hukuku*, 10.Baskı, Adana, 2014.
- ERGÜNE**, Mehmet Serkan, *6361 Sayılı Kanun ile Finansal Kiralama Sözleşmesinin Kapsamında ve Sona Ermesinde Yapılan Değişikliklerin Değerlendirilmesi*, *Marmara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Hukuk Araştırmaları Dergisi*, C.19, S.3, s.227-258.
- GÜNDOĞAN KIRMIZITAŞ**, Türkân, *Finansal Kiralama Sözleşmesi*, 1.Baskı, Ankara, 2017.
- KAYIHAN**, Şaban, *Sigorta Sözleşmesinde Prim Ödeme Borcu*, 1.Baskı, Ankara, 2004.
- KENDER**, Rayegân, *Türkiye'de Hususi Sigorta Hukuku*, 15.Baskı, İstanbul, 2016.
- KILIÇOĞLU**, Ahmet Mithat, *Türk Borçlar Hukukunda Kanuni Halefiyet*, 1.Baskı, Ankara, 1979.
- KOÇ**, Mehmet, *Bütün Yönleriyle Finansal Kiralama*, 1.Baskı, İstanbul, 1999.
- KOYUNCUOĞLU**, Hikmet, *Değişen Finansal Kiralama Mevzuatı Işığında Finansal Kiralama Sözleşmesine İlişkin Uygulamadan Kaynaklanan Sorunların Değerlendirilmesi*, 1.Baskı, İstanbul, 2015.
- KUNTALP**, Erden: *Finansal Kiralama Kanununa Göre Finansal Kiralama(Leasing) Tanımı ve Hükümleri*, *Türkiye Bankalar Birliği Yayınları*, Ankara 1988.
- OMAĞ**, Merih Kemal, *Türk Hukukunda Sigortacının Kanuni Halefiyeti*, 1.Baskı, İstanbul, 2011.
- ÖZDAMAR**, Mehmet, *Sigortacının Sözleşme Öncesi Aydınlatma Yükümlülüğü*, 1.Baskı, Ankara, 2009.
- REİSOĞLU**, Seza, *Finansal Kiralama Sözleşmesi ve Uygulama Sorunları*, *Bankacılar Dergisi*, Y.15, S.48, 2004, s.47-65.
- SAYHAN**, İsmet, *Sigorta Sözleşmelerinin Konusu*, 1.Baskı, Ankara, 2001.
- TOPUZ**, Murat, *Finansal Kiralama (Leasing) Sözleşmesi*, 2. Baskı, Ankara, 2017.
- ÜNAN**, Samim, *İsteğe Bağlı Genel Sorumluluk Sigortasında Riziko*, 1.Baskı, İstanbul, 1998.

ÜNAN, Samim, Sigorta Tüketici Hukuku, 1. Baskı, İstanbul, 2016. www.kazanci.com

DİPNOT

1 GÜNDOĞAN KIRMIZITAŞ, Türkân, Finansal Kiralama Sözleşmesi, 1.Baskı, Ankara, 2017, sayfa ("s.") 31.
 2 TOPUZ, Murat, Finansal Kiralama (Leasing) Sözleşmesi, 2.Baskı, Ankara, 2017, s.5 ve 10.
 3 TOPUZ, s.6.
 4 ATAMER, Yeşim M., Kredi ve Diğer Finansman Sözleşmelerinde Tüketicinin Korunması, 1.Baskı, İstanbul, 2016, s.47.
 5 FKK madde ("m.") 4 Sözleşme; "Sözleşme; kiralanın, kiracının talebi ve seçimi üzerine üçüncü kişiden satın aldığı veya başka suretle temin ettiği bir malın zilyetliğini, her türlü faydayı sağlamak üzere ve belli bir süre feshedilmemek şartı ile kira bedeli karşılığında, kiracıya bırakmasını öngören bir sözleşmedir."
 6 Kanun kapsamında yapılan değişiklikler hakkında detaylı bilgi için bakınız ("bkz.") ERGÜNE, Mehmet Serkan, 6361 Sayılı Kanun ile Finansal Kiralama Sözleşmesinin Kapsamında ve Sona Ermesinde Yapılan Değişikliklerin Değerlendirilmesi, Marmara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Hukuk Araştırmaları Dergisi, C.19, S.3, s.227-258.
 7 TOPUZ, s.111-112.
 8 Finansal kiralama çeşitleri hakkında detaylı bilgi için bkz. TOPUZ, s.64-105. Finansal kiralama sözleşmesinin kuruluş yöntemleri için bkz. TOPUZ, s.124-130.
 9 TOPUZ, s.113.
 10 ÖZDAMAR, Mehmet, Sigortacının Sözleşme Öncesi Aydınlatma Yükümlülüğü, 1.Baskı, Ankara, 2009, s.47.
 11 Aynı ayırım ve benzer tanımlama için bkz. KENDER, Rayegân, Türkiye'de Hususi Sigorta Hukuku, 15.Baskı, İstanbul, 2016, s.23 ve 207.
 12 6102 Sayılı Türk Ticaret Kanunu ("TTK") m.1401 Tanım; "(1) Sigorta sözleşmesi, sigortacının bir prim karşılığında, kişinin para ile ölçülebilir bir menfaatini zarara uğratan tehlikenin, rizikonun, meydana gelmesi hâlinde bunu tazmin etmeyi ya da bir veya birkaç kişinin hayat süreleri sebebiyle ya da hayatlarında gerçekleşen bazı olaylar dolayısıyla bir para ödemeyi veya diğer edimlerde bulunmayı yükümlendiği sözleşmedir.
 (2) Ruhsatsız bir şirket ile onun bu durumunu bilerek yapılan sigorta sözleşmeleri hakkında Türk Borçlar Kanununun 604 ve 605'inci maddeleri uygulanır. Türkiye'de yerleşik olmayan sigorta şirketleriyle kurulan sigorta sözleşmelerinde bu hüküm uygulanmaz."
 13 Yapılan ayırımın çağın şartlarına uygun olmadığı ve farklı sınıflandırmanın yapılabileceği yönünde bkz. SAYHAN, İsmet, Sigorta Sözleşmelerinin Nusu, 1.Baskı, Ankara, 2001, s.57-58.
 14 Şahıs varlığı değerleri dışındaki menfaatleri teminat altına alan sigortalara, mal sigortası denmektedir. Bu yönde bkz. ÖZDAMAR, s.50-51.
 15 Sorumluluk sigortasında asıl amaç, sigorta ettirenin risk gerçekleştiğinde karşılaşılabilecek cebri icranın olumsuz sonuçlarından korunmasıdır. ÜNAN, Samim, İsteğe Bağlı Genel Sorumluluk Sigortasında Riziko,

1.Baskı, İstanbul, 1998, s.12; Sigortacının aslında sigorta ettirene ait bir işi gördüğü, sigorta ettirenin kendi malvarlığını olumsuz sonuçlardan korumak için, önlem alma gayesiyle ve sözleşme aracılığıyla sigortacıya riski devrettiği yönünde bkz. s.24.
 16 ÇEKER, Mustafa, Sigorta Hukuku, 10.Baskı, Adana, 2014, s.133; KENDER, s.25.
 17 Prim ödeme borcu kural olarak sigorta sözleşmesinin tarafı olan sigorta ettirendedir. Ancak sigortadan faydalanan şahıslar ve rehin alacaklıları sözleşmeye taraf olmayıp prim ödeme borcunu itfa etmeye yetkilidirler. Bu yönde bkz. AYLI, Ali, Zarar Sigortalarında Prim Ödeme Borcu, 1. Baskı, İstanbul, 2003, s.43.
 18 ÖZDAMAR, s.65-67.
 19 ÖZDAMAR, s.72.
 20 SAYHAN, s.83.
 21 SAYHAN, s.84-88.
 22 ÖZDAMAR, s.72.
 23 ÖZDAMAR, s.73.
 24 AYLI, s.4.
 25 ÖZDAMAR, s.73.
 26 SAYHAN, s.100-101.
 27 AĞSAKAL, İbrahim, Finansal Kiralama Sözleşmesinde Sigorta Yükümlülüğü, Erzincan Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, C. 15, S.1-2 (2011), s.281.
 28 Sigorta genel şartları, sigorta poliçesine ekli ve her sigorta dalı için ayrı olarak ve idari mercilerce önceden hazırlanmış sözleşme şartlarıdır. Aynı yöndeki tanım için bkz. KENDER, s.32.
 29 5684 Sayılı Sigortacılık Kanunu m.11 Sigorta sözleşmeleri;
 "(1) Sigorta sözleşmelerinin ana muhtevası, Müsteşarlıkça onaylanan ve sigorta şirketlerince aynı şekilde uygulanacak olan genel şartlara uygun olarak düzenlenir. Ancak, sigorta sözleşmelerinde işin özelliğine uygun olarak özel şartlar tesis edilebilir. Bu hususlar, sigorta sözleşmesi üzerinde ve özel şartlar başlığı altında herhangi bir yanlışlığı neden olmayacak şekilde açık olarak belirtilir..."
 30 ÜNAN, Samim, Sigorta Tüketici Hukuku, 1.Baskı, İstanbul, 2016, s.3.
 31 TOPUZ, s. 440.
 32 KUNTALP, s.76.
 33 TOPUZ, s. 441.
 34 Bkz. İkinci Bölüm D-Sigorta Tazminatının Ödenmesi.
 35 Can sigortalarında "tazmin ilkesi" bulunmadığından sigortacının halefiyetinden bahsedilemeyecektir. Aynı yönde bkz. OMAĞ, Merih Kemal, Türk Hukukunda Sigortacının Kanuni Halefiyeti, 1.Baskı, İstanbul, 2011, s.94.
 36 OMAĞ, s.17.
 37 Mal sigortaları için, TTK m.1472 Halefiyet; "(1) Sigortacı, sigorta tazminatını ödediğinde, hukuken sigortalının yerine geçer. Sigortalının, gerçekleşen zarardan dolayı sorumlulara karşı dava hakkı varsa bu hak, tazmin ettiği bedel kadar, sigortacıya intikal eder. Sorumlulara karşı bir dava veya takip başlatılmışsa, sigortacı, mahkemenin veya diğer tarafın onayı gerekmeksizin, halefiyet kuralı uyarınca, sigortalısına yaptığı ödemeyi ispat ederek, dava veya takibi kaldığı yerden devam ettirebilir."

(2) Sigortalı, birinci fıkraya göre sigortacıya geçen haklarını ihlal edici şekilde davranırsa, sigortacıya karşı sorumlu olur. Sigortacı zararı kısmen tazmin etmişse, sigortalı kalan kısımdan dolayı sorumlulara karşı sahip olduğu başvurma hakkını korur.”

Sorumluluk sigortalı için,
TTK m.1481 Halefiyet;

“(1) Sigortalı, sigorta tazminatını ödedikten sonra hukukun sigortalı yerine geçer. Sigortalının gerçekleştiren zarardan dolayı sorumlulara karşı dava hakkı varsa bu hak, tazmin ettiği bedel tutarında sigortacıya ait olur. (2) Sorumlulara karşı bir dava veya takip başlatılmışsa, sigortalı, mahkemenin veya diğer tarafın onayı gerekmeksizin, halefiyet kuralı gereğince, sigortalısına yaptığı ödemeyi ispat ederek, dava veya takibi kaldığı yerden devam ettirebilir.

(3) Sigortalı veya zarar gören, birinci fıkra gereğince sigortacıya geçen haklarını ihlal edici şekilde davranırsa, sigortacıya karşı sorumlu olur.”

38 KILIÇOĞLU, Ahmet Mithat, Türk Borçlar Hukukunda Kanuni Halefiyet, 1.Baskı, Ankara, 1979, s.7.

39 OMAĞ, s.41.

40 Yargıtay (“Yarg.”)11. Hukuk Dairesi (“HD”), 2000/10171 E., 2001/1158 K., 12.02.2001 T. “Finansal Kiralama Kanunu’nun 17/2. maddesi uyarınca, leasing şirketi kiralamaya konu malı sözleşme süresi içerisinde sigorta ettirmek zorundadır. Primlerini ödeme yükümlülüğü ise, kiracıdır. 2918 sayılı Karayolları Trafik Kanunu’nun 91. maddesinde ise, işletenlerin bu kanunun 85/1 maddesine göre sorumluluklarının karşılanmasını sağlamak üzere mali sorumluluk sigortası yaptırmalarının zorunlu olduğu düzenlenmiştir. Finansal kiralama şirketinin KTK.nun 3. maddesinde tanımlanan işleten sıfatını taşımadığı, aracın işleticisinin kiracı olduğu açıktır. Ancak KTK.nun 95. maddesinde, sigorta sözleşmesinden veya sigorta sözleşmesine ilişkin kanun hükümlerinden doğan ve tazminat yükümlülüğünün kaldırılması veya miktarının azaltılması sonucunu doğuran hallerin zarar görene karşı ileri sürülemeyeceği, ödemede bulunan sigortacının, sigorta sözleşmesine ve bu sözleşmeye ilişkin kanun hükümlerine göre, tazminatın kaldırılmasını veya azaltılmasını sağlayabileceği oranda sigorta ettirene başvurabileceği öngörülmektedir. Görüldüğü üzere, davalı finansal kiralama şirketinin işleten sıfatını taşıması, onun kiracısıyla sigortacının trafik sigortasına dayalı olarak tazminatın kaldırılmasını veya azaltılmasını sağlayabileceği oranda başvurabileceği kimse, aracın gerçek işleteni kim olursa olsun, sadece sigorta sözleşmesinin tarafı olan sigorta ettiren olduğu gibi, finansal kiralama sözleşmesinin yapılmasının ardından işletenin değiştiğinden bahisle davacı sigorta şirketine ihbarda bulunduğu iddia ve ispat edilmiş olmamakla,

davalı şirket sigorta poliçesinin ve sigorta genel şartlarının kendisine yüklediği sorumlulukları yerine getirmekle yükümlüdür.

Davacı sigorta şirketi, sigortalı aracın 2918 sayılı Karayolları Trafik Kanununun öngördüğü sürücü belgesi olmaksızın kullanıldığını ve bu sırada zarara sebebiyet verildiğini iddia etmiştir. Zorunlu Trafik Sigortası Genel Şartları 4/c maddesine göre, tazminatı gerektiren olay Karayolları Trafik Kanunu hükümlerine göre gereken ehliyetnameye sahip olmayan kişiler tarafından meydana getirildiği takdirde sigortacının sigorta ettirene rücu imkânı bulunmaktadır. Bunun yanında 2918 sayılı Karayolları Trafik Kanunu’nun 38. maddesinde de iş makinesi türünden motorlu araçları kullanacakların “G” sınıfı sürücü belgesine sahip olmaları zorunlu olduğu düzenlenmiş olup, yargılama sırasında sigortalı aracı kullanan sürücünün sürücü belgesinin “C” sınıfı olduğu belirlendiği gibi aksi de savunulmamıştır. O halde, meydana gelen hasardan sigortalı aracın gerekli ehliyetnameye sahip sürücü tarafından kullanılmaması nedeniyle davacı sigorta şirketinin sigorta ettiren konumundaki davalı şirkete rücu imkânı bulunduğu kabulü zorunlu olup, davanın bu gerekçeler ile kabulü gerekirken, yazılı olduğu şekilde yanlış gerekçe ile davanın kabulüne karar verilmesi doğru görülmemiş ise de, sonucu itibarıyla doğru olan hükmün yukarıda açıklanan gerekçeler ile onanması gerekmektedir.” Erişim Tarihi (“E.T.”) : 26.03.2018 www.kazanci.com.

41 KTK m.3 Tanımlar;

“İşleten: Araç sahibi olan veya mülkiyeti muhafaza kaydıyla satışta alıcı sıfatıyla sicilde kayıtlı görülen veya aracın uzun süreli kiralama, ariyet veya rehini gibi hallerde kiracı, ariyet veya rehin alan kişidir. Ancak ilgili tarafından başka bir kişinin aracı kendi hesabına ve tehlikesi kendisine ait olmak üzere işlettiği ve araç üzerinde fiili tasarrufu bulunduğu ispat edilirse, bu kimse işleten sayılır.”

42 Bu yönde bkz. Yarg. 17. HD., 2010/3827 E., 2010/4427 K., 10.5.2010 T.

“Dava, trafik kazasından kaynaklanan tazminat istemine ilişkindir. 2918 Sayılı KTK’nun 3. maddesi ile “...aracın uzun süreli kiralama, ariyet veya rehini gibi hallerde kiracı...” işleten sayılacağı ve 85. madde ile de işletenin ağırlaştırılmış sorumluluk kurallarına göre zarardan sorumlu olacağı kabul edilmiştir. Davalı FFK Fon Finansal Kiralama A.Ş.’nin, kazaya karışan aracı, kazadan önce Finansal Kiralama Sözleşmesi ile davalı B... A.Ş.’ne, 3226 Sayılı Finansal Kiralama Kanunu hükümleri uyarınca uzun süreli (dört yıllık) olarak kiraladığı dosyadaki belgelerden anlaşılmaktadır. Anılan Yasa’nın 9. ve 17. maddelerine göre, aracın mülkiyeti Finansal Kiralama Şirketine ait ise de, yararlanma ve kullanma hakkı 13. madde hükmünce kiracıya ait olup, kiracı malın zilyedidir. Sözleşme ve Yasa’nın diğer emredici hükümleri de göz önünde tutulduğunda, kiralama konusu malın

kullanımı ve getireceği yarar ve zararlar kiracıya devredilmiş bulunmaktadır. Bu durumda mahkemece, davalı FFK Fon Finansal Kiralama A.Ş. aleyhindeki davanın husumet yokluğundan reddi gerekir.”E.T. :07.04.2018 www.kazanci.com.

43 TOPUZ, s.363.

44 Yarg. 11. HD., 2003/13798 E., 2004/8129 K., 13.9.2014 T.

“.. 2918 sayılı Karayolları Trafik Kanunu’nun 3 ncü maddesindeki işleten tanımına göre, motorlu aracı uzun süreli kiralama sözleşmesi ile kiralayandan alan kiracı, işleten sayılmaktadır. Bu hüküm, araç üzerindeki fiili hakimiyet ve iktisaden yararlanma ilkesi dikkate alınarak getirilmiş bir düzenlemedir.”E.T. : 07.04.2018 www.kazanci.com.

45 TOPUZ, s.364.

46 AĞSAKAL, s.273.

47 TOPUZ, s.366.

48 Yarg. 17. HD., 2010/12244 E., 2011/7030 K., 4.7.2011 T.

“Dava, zorunlu mali sorumluluk sigorta poliçesinden kaynaklanan rücu tazminat istemine ilişkindir. Finansal Kiralama Kanunu’nun 17/2. maddesi uyarınca, kiralayan şirket, mülkiyeti kendisine ait olan finansal kiralama konusu malı sözleşme süresince sigorta ettirmek zorundadır.

Sigorta primlerinin ödemesi kiracıya aittir. 2918 Sayılı KTK’nun 91. maddesinde ise, işletenlerin bu kanunun 85/1 maddesine göre sorumluluklarının karşılanmasını sağlamak üzere mali sorumluluk sigortası yaptırmalarının zorunlu olduğu düzenlenmiştir. Finansal kiralama şirketinin KTK’nun 3. maddesinde tanımlanan işleten sıfatını taşımadığı, aracın işleticisinin kiracı olduğu açıktır. Ancak, KTK’nun 95. maddesinde, sigorta sözleşmesinden veya sigorta sözleşmesine ilişkin kanun hükümlerinden doğan ve tazminat yükümlülüğünün kaldırılması veya miktarının azaltılması sonucunu doğuran hallerin zarar görene karşı ileri sürülemeyeceği, ödemede bulunan sigortacının, sigorta sözleşmesine ve bu sözleşmeye ilişkin kanun hükümlerine göre, tazminatın kaldırılmasını veya azaltılmasını sağlayabileceği oranda sigorta ettirene başvurabileceği öngörülmektedir. Görüldüğü üzere, davalı finansal kiralama şirketinin işleten sıfatını taşıması, onun kiracısıyla arasındaki iç ilişkiye ait bir sorundur ve sigortacının trafik sigortasına dayalı olarak tazminatın kaldırılmasını veya azaltılmasını sağlayabileceği oranda başvurabileceği kimse, aracın gerçek işleteni kim olursa olsun, sadece sigorta sözleşmesinin tarafı olan sigorta ettiren olduğu gibi, finansal kiralama sözleşmesinin yapılmasının ardından işletenin değiştiğinden bahisle davacı sigorta şirketine ihbarda bulunduğu iddia ve ispat edilmiş olmamakla, davalı şirket sigorta poliçesinin ve sigorta genel şartlarının kendisine yüklediği sorumlulukları yerine getirmekle yükümlüdür. Davacı sigorta şirketi, sigortalı aracın 2918

Sayı KTK.'nın öngördüğü sürücü belgesi olmaksızın kullanıldığını ve bu sırada zarara sebebiyet verildiğini iddia etmiştir. Zorunlu Mali Sorumluluk Sigortası Genel Şartları'nın B.4.C maddesi uyarınca, tazminatı gerektiren olay Karayolları Trafik Kanunu hükümlerine göre gereken ehliyetnameye sahip olmayan kimseler tarafından meydana getirildiği takdirde sigortacının, sigorta ettirene rücu imkânı bulunmaktadır. O halde mahkemece, meydana gelen hasardan, sigortalı aracın gerekli ehliyetnameye sahip sürücü tarafından kullanılmaması nedeniyle, davacı sigorta şirketinin sigorta ettiren konumundaki davalı şirkete rücu imkânı bulunduğunun kabulü zorunlu olup, işin esası incelenerek bir karar verilmesi gerekirken, yazılı şekilde hüküm kurulması doğru görülmemiştir.”

49 FKFFŞK m.22 Sözleşmenin şekli ve tescili;
“(1) Sözleşme, yazılı şekilde yapılır. Taşınmaz mallara ilişkin sözleşmeler taşınmazın bulunduğu tapu kütüğünün şerhler hanesine, kendilerine mahsus özel sicili bulunan taşınır mallara dair sözleşmeler bu malların kayıtlı oldukları sicile tescil ve şerh olunur ve kiralayan tarafından ayrıca Birliğe bildirilir....”

50 TOPUZ, 366.
51 TOPUZ, s.319.
52 TOPUZ, s.406.
53 FKK m.17 Kiralayan şirketin hak ve borçları;
“Finansal kiralama konusu mal kiralayan şirketin mülkiyetindedir. Kiralayan şirket, mülkiyeti kendisine ait olan finansal kiralama konusu malı sözleşme süresince sigorta ettirmek zorundadır. Sigorta primlerinin ödenmesi kiracıya aittir.”

54 FKFFŞK m.24 Tarafların hak ve borçları;
“..(4) Kiralama konusu malın sigorta ettirilmesi zorunludur. Malın kimin tarafından sigorta ettirileceği sözleşmede gösterilir. Sigorta primleri kiracı tarafından ödenir..”

55 TOPUZ, s.438.
56 Bkz. dipnot.53.
57 AĞSAKAL, s.273.
58 Kiralananın kim tarafından sigorta ettirileceği konusu tarafların iradesine bırakılmıştır. GÜNDOĞAN KIRMIZITAŞ, s.138.
59 TOPUZ, s.439.
60 KOYUNCUOĞLU, Hikmet, Değişen Finansal Kiralama Mevzuatı Işığında Finansal Kiralama Sözleşmesine İlişkin Uygulamadan Kaynaklanan Sorunların Değerlendirilmesi, 1.Baskı, İstanbul, 2015, s.16.
61 TOPUZ, s.440.
62 GÜNDOĞAN KIRMIZITAŞ, s.139.
63 TOPUZ, s.444.
64 REİSOĞLU, Seza, Finansal Kiralama Sözleşmesi ve Uygulama Sorunları, Bankacılar Dergisi, Y.15, S.48, 2004, s.58; Mülga FKK döneminde, finansal kiralama sözleşmesinde sigorta ettirme borcunun kiracıya yüklenebileceği yönündeki görüş için bkz. AĞSAKAL, s.274.
65 GÜNDOĞAN KIRMIZITAŞ, s.139.
66 TOPUZ, s.446; GÜNDOĞAN KIRMIZITAŞ, s.140.
67 KAYIHAN, Şaban, Sigorta Sözleşmesinde Prim Ödeme Borcu, 1.Baskı, Ankara, 2004, s.94.
68 AYLI, s.52.
69 TOPUZ, s.440.
70 Yargıtay'ın, mülga Kanun döneminde vermiş olduğu bir kararında, sigorta primlerinin normal ölçüde

olmamasının hakkın kötüye kullanılması olacağına dikkat çekilmektedir. Yarg. 19. HD., 1997/6184 E., 1997/10551 K., 11.12.1997 T. “Finansal Kiralama Sözleşmesinin süresi Finansal Kiralama Kanununun 7. maddesi de gözetilmek suretiyle 4 yıl olarak kararlaştırılmıştır. Finansal Kiralama Kanununun 17. maddesine göre Finansal Kiralama konusu mal, kiralayan şirketin mülkiyetindedir. Kiralayan şirket, mülkiyeti kendisine ait olan finansal kiralama konusu malı sözleşme süresince sigorta ettirmek zorundadır. Sigorta primlerinin ödenmesi kiracıya aittir. Taraflar arasındaki sözleşmenin 12. maddesinde de sigorta primlerinin kiracı tarafından ödeneceği belirtilmiştir. Gerek Kanunun 17. maddesi ve gerekse sözleşmenin 12. maddesi uyarınca 4 yıl süreyle davacı finansal kiralama konusu malı sigorta ettirecek, sigorta primlerini ise davalı kiracı ödeyecektir. Kiralayan şirket sigorta işlemini yaptırırken primlerin normal ölçüde olmasına özen göstermelidir. Aksi halde kiracı MK. 'nın 2. maddesi uyarınca davacının hakkını kötüye kullandığını ileri sürebilir...” E.T. : 26.03.2018 www.kazanci.com.

71 KOÇ, Mehmet, Bütün Yönleriyle Finansal Kiralama, 1. Baskı, İstanbul, 1999, s.80; Aynı anlamda bkz. GÜNDOĞAN KIRMIZITAŞ, s.138.
72 GÜNDOĞAN KIRMIZITAŞ, s.139.
73 TOPUZ, s.442; KOÇ, s.80; GÜNDOĞAN KIRMIZITAŞ, s.139. Aynı yönde Yarg. 19. HD., 1995/46086 E., 1996/1356 K., 15.2.1996 T. “Dosyadaki yazılara, kararın dayandığı delillerle gerektirici sebeplere ve özellikle, finansal kiralama konusu makinaların sigorta poliçesini düzenlettirenin kiracı bulunması nedeniyle, poliçeden haberdar olması gerektiği gibi, prim ödemesinden sonra da kiracıya ihtar yapıldığı ve sözleşmenin 24, 25 ve 26.maddeleri hükümleri dikkate alındığında, davalı kiracının takibe karşı itirazında haksız olduğu, ödenmeyen ve temerrüde düşülen prim borçları için sözleşmenin 1/d maddesinde kabul edilen % 180 temerrüt faizi oranının uygulanmasında ve temerrüt tarihinin saptanmasında sözleşmenin 26.maddesi gereğince, ödeme tarihinin esas alınmasında bir usulsüzlük bulunmamasına göre, davalı vekilinin yerinde görülmeyen bütün temyiz itirazlarının reddiyle usul ve kanuna uygun bulunan hükmün ONANMASINA, aşağıda yazılı onama harcının temyiz edenden alınmasına, 15.2.1996 gününde oybirliğiyle karar verildi.”

74 TOPUZ, s.442.
75 Bu yönde benzer yaklaşım için bkz. REİSOĞLU, s.57.
76 TOPUZ, s.444.
77 SAYHAN, s.188.
78 ÇEKER, s.86.
79 TOPUZ, s.445.
80 FKFFŞK m.24 Tarafların hak ve borçları;
“..(5) Malın sözleşme süresi içinde hasar ve ziyaı sorumluluğu kiracıya aittir. Bu sorumluluk ödenen sigorta miktarının karşılanmayan kısmı ile sınırlıdır ve aşan kısım kiracı tarafından karşılanmak zorundadır.”

81 FKK m.14 Malın hasar ve ziyaı; “Malın sözleşme süresi içinde hasar ve ziyaı sorumluluğu kiracıya aittir. Bu sorumluluk ödenen sigorta miktarının karşılanmayan kısmı ile sınırlıdır. Ancak bu farkı, kiracı finansal kiralama bedelleri ile ödemek zorundadır.”

82 REİSOĞLU, s.58.

Stj. Av. Elif ÖKTEM

TİCARİ İŞLERDE FAİZ

Faiz(Getiri), para alacağının medeni semeresidir. Yani ödünç sözleşmesi veya başka bir hukuki işlem yahut fiil sonucunda başka bir kimseden alacaklı durumuna geçen kişinin para alacağının karşılığı, bir nevi ücret ve kirasıdır.

Faiz Türleri

- İşlem Süresi Bakımından- Anapara Faizi-Temerrüt Faizi
- İşlem Şekli Bakımından -Basit Faiz-Bileşik Faiz
- Belirleyen İrade Bakımından- Kanuni Faiz-İradi Faiz

Anapara(Kapital) Faizi: Bir para alacağından belirli bir süre yoksun kalma karşılığı vadeye kadar işletilen faiz.

Temerrüt(Gecikme) Faizi: Para borcunu zamanında ödemeyen borçlunun temerrüde düşmesi sonucu, vadeden itibaren geçen süre için ödemesi gereken faiz.

Basit Faiz: Bir alacağa belirli bir zaman dilimi için işletilen faizdir.

Bileşik Faiz: Faize işletilen faizdir.

İradi Faiz: Miktarı sözleşme ile belirlenmiş olan faizdir.

Kanuni Faiz: Miktarı kanun tarafından belirlenen anapara veya temerrüt faizidir.

Faiz konusunu düzenleyen hükümler oldukça dağınık olup, çeşitli kanunlara serpiştirilmiş durumdadır. Bu konuda ana kanunlar BK, TMK ve TTK'dır.

Faiz neden ortaya çıkmıştır? Bu sorunun cevabı faiz ile ilgili mevzuat hükümlerinin de çıkış sebeplerini verir. Cevaplara baktığımızda,

- Kapital ve temerrüt faizinin olmadığı durumlarda, borcu zamanında ödemeyen borçlu, kazançlı çıkmış oluyor, alacaklı da zarara uğramış oluyordu. Girişilen icra takipleri ile açılan dava sayıları artmış ve mahkemeler büyük yük altına girmiş oluyordu. Bu durumdan kurtulma yolu alacaklıyı koruyan bir durum yaratan faiz hükümlerinin ortaya çıkmasıyla gerçekleşiyor.
- Yüksek enflasyon: Fiyatlar genel düzeyinin sürekli ve hissedilir şekilde artmasıdır. Bu durum da para biriminin değerini düşürmektedir. Borçludan alacağı olan alacaklı yüksek enflasyonun yaşanması sebebiyle alacağı miktar para birimi açısından değer kaybına uğrayacaktır. Alacaklı zarar edecek. Bu durumdan alacaklıyı kurtarmak için faiz getirilerek sonuç elde edilmek istenmiştir.
- Alacaklının alacağının zarara uğraması ekonomik ve sosyal yaşamı olumsuz yönde etkilemiştir. Ticari hayata güvenin korunması, adil bir dengenin sağlanması hukuk devletin gereğidir. Bu sebeple tarafları korumak için faiz hükümleri ortaya çıkmıştır.

Ticari işlerde faizin özellikleri**1) Öngörülmemiş olsa dahi faize hak kazanılması**

BK m.387/1'e göre, adi iş niteliğindeki ödünç sözleşmelerinde, sözleşmede öngörülmemişse, ödünç alanın vadeye kadar geçen süre için kapital faiz ödemesi istenemez. BK m.387/2'e göre, eğer ödünç ticari iş niteliğinde ise sözleşmede kararlaştırılmamış olsa dahi ödünç alanın kapital faizi ödemesi istenebilir.

2) Faize Faiz Yürütülmesi (Bileşik Faiz)

Faizin, belli devreler sonunda anaparaya eklenmesi ve bundan sonra anapara ve faizden oluşan yeni tutara tekrar faiz yürütülmesi halinde bileşik faizden söz edilir. BK m.388/3 uyarınca bileşik faiz yürütülmesi yasaktır. Ancak istisnaları mevcuttur. Bunlar;

- Her iki tarafı tacir olan ve kendisine tekrar işletilecek olan faiz işlemiş faizin üç aydan aşağı olmayan bir döneme ilişkin olan
- Cari hesaplar
- Ödünç sözleşmeleri(Her iki taraf bakımından da ticari iş niteliğinde olan)
- TTK da düzenlenen Kambiyo senetlerinde müracaat hakkının kullanılması.

3) Daha Yüksek Oranda Temerrüt Faizi İstenebilmesi

Gerek adi gerek ticari işlerde temerrüt faizi, halen yıllık %9 oranı üzerinden hesaplanır. Ancak T.C. Merkez Bankası'nın önceki yılın 31 Aralık günü kısa vadeli avanslar için uyguladığı faiz oranı yukarıda açıklanan miktardan fazla ise, ticari işlerde temerrüt faizi bu oran üzerinden de istenebilir.

Faiz oranları**A) Kapital Faizde**

Ticari işlerde taraflar uygulanacak kapital faiz oranını belirlemede serbest bırakılmışlardır. Bu serbestinin sınırı ahlak kuralları ve BK aşırı yararlanma hükümleri ile çizilmiştir.

Adi işlerde faiz oranının sözleşme ile belirlenmesi halinde, bu oran 3095 sayılı Kanuni Faiz ve Temerrüt Faizine İlişkin Kanun'a göre saptanan oranın %50 sini aşamaz.(BK m.88/2)

Kapital faizin ödenmesinin kanunen gerekli olduğu hallerde, taraflar sözleşmede uygulanacak faiz oranını göstermemişlerse, gerek adi gerek ticari işlerde kapital faiz oranı ilgili mevzuat hükümleri gereğince (3095 sayılı Kanun) yıllık %9 uygulanır.

B) Temerrüt Faizi

Para borcunu içeren ticari işlerde taraflar, borçlunun temerrüde düşmesi halinde istenecek temerrüt faizi oranını da serbestçe kararlaştırabilirler. (TTK m.8/1)

Ticari işlerde temerrüt faizinin hesaplanması konusunda bir özellik vardır. Bu durumda 3095 sayılı Kanun m.2/2 göre T.C. Merkez Bankası'nın önceki yılın 31 Aralık günü kısa vadeli avanslar için uyguladığı faiz oranı, yukarıda açıklanan miktardan fazla ise arada sözleşme olmasa bile ticari işlerde temerrüt faizi bu oran üzerinden istenebilir. Bunun için alacaklının bu yönde açık bir talebinin olması gerekir.

Söz konusu avans faiz oranı, 30 Haziran günü önceki yılın 31 Aralık günü uygulanan avans faiz oranından 5 puan veya daha çok farklı ise yılın ikinci yarısında bu oran geçerli olur. Alacaklı ile borçlu arasında yapılan sözleşmede temerrüt faizi konusunda bir düzenleme yapılmamasına karşılık kapital faizi, %9 oranı yada avans faiz oranından daha yüksek bir oran belirlenmişse, temerrüt faizi, bu kapital faizi oranı üzerinden hesaplanır. (3095 sayılı Kanun m.2/3)

Bu hal dışında adi işlerde uygulanacak temerrüt faizi oranı sözleşmede kararlaştırılmışsa bu oran, faiz borcunun doğduğu tarihte yürürlükte olan mevzuat hükümlerine göre belirlenir. (BK m.120/1)

Adi işlerde temerrüt faizinin sözleşme ile kararlaştıracağı hallerde oran, BK m.120/1'e göre belirlene oranın %100 fazlasını aşamaz. (BK m.120/2) Maddenin gerekçesinde hükmün emredici nitelikte olduğu gösterilmiştir. Ancak, ticari işlere ilişkin olarak faiz konusunda özel bir düzenlemeye yer veren TTK m.8/1 karşısında, BK m.120/2'nin tacirler arasındaki ticari

işler nedeniyle uygulanması söz konusu olamaz.

(3095 sayılı Kanun m.4/a) Sözleşmede daha yüksek akdi faiz veya gecikme faizi kararlaştırılmadığı hallerde, yabancı para borcunun faizinde Devlet bankalarının o yabancı para ile açılmış 1 yıl vadeli mevduat hesabına ödediği en yüksek faiz oranı uygulanır. Yapılan bu düzenlemede, Devlet bankalarında o tür yabancı para için mevduat hesabı açılmıyorsa, durumun ne olacağı belli edilmemiştir.

Faizin işlemeye başlayacağı tarih

Ticari bir borcun faizinin hangi andan itibaren işlemeye başlayacağını taraflar sözleşmede belirleyebilirler. Sözleşmede herhangi bir düzenlemeye yer verilmemesi halinde ise ticari bir borcun faizi, vadenin bitiminden ve belli bir vade yoksa ihtar gününden itibaren işlemeye başlar. (TTK m.10)

Kefil ve kefillere, taahhüt veya ödemenin yapılmadığı veya yerine getirilmediği ihtar edilmeden temerrüt faizi yürütülemez. (TTK m.7/1)

KAYNAKLAR

Ticari İşletme Hukuku/Prof. Dr. SABİH ARKAN/2017

Ticari İşletme Hukuku/Prof. Dr. ORUÇ HAMİ ŞENER/2016

Türk Ticaret Kanunu

Stj. Av. Gizem DÖNMEZ

İCRA İFLAS HUKUKUNDA TAZYİK HAPSİ

Cebri icranın etkinliğinin sağlanarak kötü niyetli borçlularla mücadele edilmesi adına 2004 sayılı İcra İflas Kanununda suçların sayısında belirgin bir artış yaşanmıştır. Burada amaç alacakların tahsilini etkin bir şekilde sağlamaktır. Zira cebri icra hukukunun salt amacı borcunu ödeyemeyen ve ekonomik anlamda zayıf konumda olan borçluyu korumak değil; taraflar arasındaki dengeyi de gözetmektir. Bu bağlamda İİK'da ceza hukuku anlamında suç sayılan eylemlere yer verildiği gibi; disiplin hapsi veya tazyik hapsini öngören disiplinsizlik eylemlerine de yer verilmiştir.

Bir eylemin suç mu yoksa disiplinsizlik eylemi mi olduğu hususunda şu kıstas kullanılabilir: İİK'da bir eylemin yaptırımı olarak hapis veya adli para cezasını öngören bir hüküm mevcut ise; bu hüküm bir suçu düzenliyor. Bununla birlikte bir hüküm bir eylem karşılığında disiplin hapsi veya tazyik hapsi öngörüyor ise; bu eylemin takip hukukuna özgü disiplinsizlik eylemi olduğu söylenir. Disiplin hapsi TCK'da tanımlanmış iken; tazyik hapsine ilişkin bir tanıma kanunda yer verilmemiştir. Sonuçları bakımından temelde disiplin hapsi ve tazyik hapsi aynı görünüyorsa da amaç itibarıyla farklılık arz etmektedirler.

Bu çalışma kapsamında icra suçları ve disiplinsizlik eylemlerinden bahsedilecek, daha sonra tazyik hapsi ayrıntılı bir şekilde ele alınacaktır.

I. GENEL OLARAK İCRA İFLAS HUKUKUNDA TAZYİK HAPSİ

Kendiliğinden hak alma hukukumuzda yasak olduğundan(1) alacaklının alacağına kavuşmak

için başvuracağı imkanlar ya dava açmak ya da icra yoluna başvurmadır. Şüphesiz ki tarafların tahkim yargılamasına başvurma imkanı da vardır. Bununla birlikte alacaklı çoğunlukla dava ya da icra yoluna başvurur. Dava medeni usul hukukuna girerken; icra takibi icra ve iflas hukukunun konusu olur.

Medeni usul hukukunun söz konusu olabilmesi için hukuk düzenince bir hakkın ihlali veya ihlal tehlikesinin varlığı ve buna bağlı olarak da bir uyuşmazlığın ortaya çıkması gerekir(2). İcra İflas Hukuku diğer bir ifadeyle cebri icra hukuku veya takip hukuku ise; maddi hukuktan kaynaklanan taleplerin devletin yetkili organları ve devlet gücü tarafından gerçekleştirilmesine hizmet eden faaliyetlerin bütünüdür(3).

Borçlunun borcunu ödememesi nedeniyle hapis cezası ile cezalandırılması söz konusu değildir. Borcunu ödemeyen borçlunun eskiden olduğu gibi köleleştirilmesi veya hapsedilmesi(4) anlayışı günümüzde terk edilmiştir(5). Şahıs üzerinde cebri icra yerini mal üzerinde cebri icraya bırakmıştır(6). Bununla birlikte cebri icra hukukunun hiçbir yaptırıma tabi olmadığı söylenemez(7). Cebri icranın etkinliğini sağlamak adına 19.06.1932 tarih ve 2004 sayılı İcra ve İflas Kanununda suçların sayısında belirgin bir artış yaşanmıştır(8). İİK'da aynı zamanda borçlu veya bir hakkı yerine getirmek zorunda olan kişilere, bu yükümlülüklerini süresi içinde yerine getirmemiş olmasından dolayı yaptırım uygulanabilmektedir(9). Bu yaptırımların öngörülmesinin sebebi kötüniyetli borçlularla mücadele edip, alacakların tahsilini

etkin bir şekilde sağlamaktır(10). Zira icra iflas hukukunun amacı yalnızca borcunu ödeyemeyen ve ekonomik anlamda zayıf konumda olan borçluyu korumak değil; menfaat dengesinde gözetilerek alacaklının, devletin icra organları vasıtasıyla hakkını elde etmesine yardımcı olmaktır(11). Bu bakımdan icra hukukunun amacı alacaklı ve borçlu arasında çatışan menfaatlerden korunmaya değer olanları hassas bir şekilde dengeleyip; alacaklının alacağına geciktirilmeksizin kavuşmasını sağlamak ve borçlunun da süratli icra takibinden zarar görmemesini sağlamaktır.

A. İCRA SUÇLARI

Bugün suç olarak kabul edilen fiillerin kamu düzenini bozduğu kabul edilmektedir(12). Bununla birlikte kamu düzeni muğlak bir kavram olarak içinin doldurulması, bu kavramdan ne anlaşılması gerektiğinin tespit edilmesi gerekir. Kamu düzeni geniş anlamda bireylerin ahenkli bir şekilde ve barış içinde yaşamalarını ifade ederken; dar anlamda kamu düzeni, toplumun maddi ve fiziki düzenini yani toplum hayatının düzenli gidişini, vatandaşların birbirleri ile ve devletle olan ilişkilerini barış içinde sürdürmelerini ifade eder(13). 26.09.2004 tarihli ve 5237 sayılı Türk Ceza Kanunu 45. maddesinde "Suç karşılığında uygulanan yaptırım olarak cezalar, hapis ve adli para cezalarıdır." denilmektedir. Diğer bir ifadeyle, hukuka aykırı eylemin yaptırımı kanunda hapis ve adli para cezası ise bu eylem suç olarak kabul edilecektir(14). Suç olarak düzenlenmiş olan eylemin yaptırımı karşılığında hapis cezası öngörülmüş olabileceği gibi, hapis cezası adli para cezası ile seçenек olarak veya bu cezaların her ikisi

birlikte de öngörülebilir(15).

Belirtmek gerekir ceza hukuku normları sadece ceza kanunlarında yer almayıp; ceza kanunu dışındaki kanunlarda da ceza normları yer alabilir(16). Şöyle ki, İİK kapsamında bir takım suçlar düzenlenmiştir. İİK'da belirli eylemin yaptırımı olarak hapis ve/veya adli para cezasını öngören hükümler şunlardır; taksiratlı iflas halleri (md. 310), hileli iflâs halleri (md. 311), alacaklısını zarara sokmak kasdiyle mevcudunu eksiltten borçluların cezası (md. 331), aczine kendi fiiliyle sebebiyet veren veya vaziyetinin fenalığını bilerek ağırlaştıran borçlunun cezası (md. 332), iflâs ve konkordato işlerinde hususi menfaat temin edenlerin cezası (md. 333), ticari işletmelerde yöneticinin sorumluluğu (md. 33/A), konkordatoda veya sermaye şirketleri ile kooperatiflerin uzlaşma yoluyla yeniden yapılandırılmasında yetkili kimseleri hataya düşüren ya da konkordato veya uzlaşma yoluyla yeniden yapılandırma koşullarına uymayan borçlunun cezası (md. 334), kiracının cezalandırılacağı haller (md. 335), müflisin mallarını vermeyenler hakkındaki cezalar (md. 336), ticareti terk edenlerin cezası (md. 337/A), hakikat muhalif beyanda bulunanların cezası (md. 338), icra dairesince teslim edilen taşınmaz veya gemiye tekrar girenlerin cezası (md. 342), sermaye şirketlerinin iflâsını istemek mecburiyetinde olanların cezası (md. 345/A), arttırmadan çekilme (md. 345/B). Çalışmamızın kapsamı dışına çıkmamak adına mezkur maddelere ilişkin ayrıntılı açıklamalara yer verilmemiş; ilgili maddeler sayılmakla yetinilmiştir.

B. DİSİPLİNSİZLİK EYLEMLERİ

İİK'da bazı eylemlerin karşılığında hapis cezası ve adli para cezası öngörülmüş iken; bazı eylemlerin karşılığında ise disiplin hapsi veya tazyik hapsi öngörülmüştür. İlk durumda suç teşkil eden eylemlerden; ikinci durumda ise takip hukukuna özgü disiplinsizlik eylemlerinin varlığından söz edilir(17).

Disiplin hapsinin tanımına 17.12.2004 tarih ve 5271 sayılı Ceza Muhakemesi Kanununda yer verildiği halde tazyik hapsine ilişkin tanıma yer verilmemiştir.

CMK md. 2/1-I'de Disiplin hapsi kısmı bir düzeni korumak amacıyla yaptırım altına alınmış olan fiil dolayısıyla verilen, seçenek yaptırımlara çevrilemeyen, önödeme uygulanamayan, tekerrüre esas olmayan, şartla salıverme hükümleri uygulanmayan, ertelenmeyen ve adli sicil kayıtlarına geçirilmeyen hapsi ifade eder." şeklinde tanımlanmıştır. İlgili maddede disiplin hapsinin sonuçlarına işaret edilmekte ve bu sonuçların tazyik hapsi içinde geçerli olduğu uygulamada ve doktrinde kabul görmektedir(18). Ceza Muhakemesi Kanunu'nun disiplin hapsine ilişkin hükümleri çoğunlukla duruşma disiplinin sağlanmasına yönelik iken İİK'da disiplin hapsi öngörülen durumlar kanundaki bir yükümlülüğün ihlali halinde uygulanmaktadır(19).

Sonuçları bakımından herhangi bir farklılık barındırmayan disiplin ve tazyik hapsi; niteliği gereği de birbirinden ayrılmamaktadır. Şöyle ki tazyik hapside disiplin hapsi niteliği taşımaktadır(20). Bununla birlikte disiplin hapsine kısmı bir düzeni korumak amacıyla karar verilebilecekken(21); tazyik hapsine doktrinde kabul edildiği üzere kişinin kanundaki bazı yükümlülüklerle aykırı hareket etmesi halinde, o yükümlülüğün gereğini yerine getirmeye zorlamak amacı ile karar verilir(22). İİK'da disiplin hapsini gerektiren eylemlere ilişkin düzenlemeler şunlardır; yükümlülüklerin yerine getirilmemesi (md. 337), beyandan sonra mal ve kazançta olan tezayüdü bildirmeyen borçlunun cezası (md. 339).

II.TAZYİK HAPSİNİ GEREKTİREN FİİLLER

A. İİK'DA TAZYİK HAPSI

1. Hakkında Aciz Vesikası Olan Borçlunun Asgari Ücretin Üstündeli Kazancını İcra Dairesine Yatırmaması

İİK md. 338/2 c. 1-2'de "Hakkında aciz vesikası alınmış borçlu, asgari ücretin üstünde bir geçim sürdürdüğü, aciz vesikası hamili alacaklının alacağının aciz vesikasına bağlanmasından en geç beş sene içinde müracatı üzerine sabit olursa, asgari ücretin üstünde kalan gelirlerinden icra tetkik merciinin dörtte birden az olmamak üzere tespit edeceği kısmını merci kararının kesinleşmesinden itibaren en geç bir

ay içinde icra dairesine yatırmaya mecburdur. Bu mükellefiyeti yerine getirmeyen borçlu hakkında bir yıla kadar tazyik hapsine karar verilir.” denilmektedir. Hakkında aciz belgesi alınmış ve aciz belgesinin düzenlenmesinden itibaren beş yıl içinde, asgari ücretin üstünde bir yaşam tarzı sürdüğü ispatlanmış ve icra mahkemesinin kararının kesinleşmesinden itibaren en geç bir ay içinde ve aciz belgesindeki borç tamamen ödeninceye kadar belirtilen meblağı ödemeyen kişi hakkında icra mahkemesi bir yıla kadar tazyik hapsine karar verir(23).

İlgili maddenin devamında bir borçtan dolayı tazyik hapsinin süresinin bir yılı geçemeyeceği düzenleme altına alınmıştır. Tazyik hapsinin infazına başladıktan sonra borçlunun borcunun tamamını veya o tarihe kadar icra veznesine yatırmak zorunda olduğu meblağı öderse tahliye edilir. Bununla birlikte borçlu ödemelerini tekrar aksatır ise hakkında yeniden tazyik hapsine karar verilecektir.

2. Taahhüdü İhlal

İİK md.340(24) c.1’da “111 inci madde mucibince veya alacaklının muvafakati ile icra dairesinde kararlaştırılan borcu ödeme şartını, makbul bir sebep olmaksızın ihlal eden borçlunun, alacaklının şikayeti üzerine, üç aya kadar tazyik hapsine karar verilir.” denilmektedir.

İİK borcun taksitlendirilmesine yönelik borçlunun şartları taşıyan taahhüdü ve buna ilişkin tarafların icra dairesindeki anlaşmalarını kavramsal açıdan düzenlememiştir. İİK borçlunun borcun taksitlendirilmesine yönelik taahhüdünün sadece koşullarını ve etkilerini düzenlemiştir. Tarafların icra dairesindeki taksitlendirilmeye yönelik sözleşmeleri ise kanunda sadece belirli maddelerde kendisine atıf yapılmış bir icra tasarrufudur(25).

Bu hükmün uygulama alanı

bulabilmesi için öncelikle geçerli bir icra takibinin varlığı şarttır(26). Geçerli bir icra takibi olmaksızın borçludan veya kefilden alınan ödeme taahhüdü geçerli değildir. Ayrıca yapılan takibinde kesinleşmiş olması gerekmektedir(27). Borcun para borcuna ilişkin olması ve borçlunun haklı bir nedeni olmaksızın taahhüdünü yerine getirmemiş olması gerekir(28). Kişinin ödeme taahhütlerini yerine getirmesine engel olacak nitelikte olan olaylar makbul sebep sayılmakla birlikte alacaklı borçlunun ödeme taahhüdünü ihlal etmesine gerekçe olarak gösterdiği sebeplerin bulunmadığını ve bulunsa bile bu sebeplerin borçlunun kararlaştırılan ödeme taahhüdünü yerine getirmesine engel teşkil etmeyeceğini iddia ve ispat hakkına sahiptir(29). En nihayetinde haklı bir nedenin varlığını icra mahkemesi takdir edecektir(30).

Hacizden önce veya sonra borcun taksitle ödenmesinin söz konusu olduğu hallerde; ödeme taahhüdünün borcun tamamını kapsaması, koşulsuz olması, taksit miktarı ve ödeme tarihlerinin net bir şekilde belirtilmiş olması zorunludur(31). Aksi takdirde ödeme taahhüdü geçersiz sayılacak borçlunun İİK md. 340 kapsamında tazyik hapsi ile cezalandırılması söz konusu olmayacaktır.Yarg. 19. CD. 22.03.2017 tarih ve 2017/1481 E. 2017/2585 K. sayılı kararında “Taahhüdü ihlal suçunun oluşması için taahhüt tutanağında toplam borç miktarının, işleyen ve işleyecek faizin, vekalet ücreti, icra harç ve giderlerinin birlikte belirlenerek borçlunun tahhüdüne esas olan miktarın açıkça gösterilmesi gerekir. Ödeme tahhüdünde işlenen faiz belirtilmiş ise de, bu faizin hangi dönemleri kapsadığı, icra takibinin kesinleştiği tarihten taahhüt tarihine kadar işlemiş ve taahhüt tarihinden son ödeme tarihine kadar işleyecek faiz olup olmadığı konusunda herhangi bir açıklık olmadığı gibi, alacaklının

son ödeme tarihine kadar işleyecek faizden feragat beyanının da yer almadığı ve bu sebeplerle işleyen ve işleyecek faiz miktarının taahhüt tutanağında ayrı ayrı gösterilmemesi sebebiyle belirsizlik bulunduğundan taahhüdün geçerli olmadığı anlaşılmıştır. Sanığın üzerine atılı suçun unsurlarının oluşmadığı gözetilmelidir.” denilmektedir(32). Ödeme taahhüdünün belirli olması zorunluluğu icra kefili için de şüphesiz ki geçerli bir durumdur(33). Önemle belirtilmelidir ki ödeme taahhüdünde evli olan sanığın eşinin kefalet işlemi öncesinde veya icra kefilliği sırasında rızasının alınmış olup olmadığına ayrıca tespit edilmesi gerekir. Eşin rızasının bulunmadığı hallerde geçerli bir ödeme taahhüdünün varlığından söz edilemeyecektir(34) ve tazyik hapsi de söz konusu olmayacaktır.

İlgili maddenin devamında taahhüdü ihlalden dolayı borçlunun tazyik hapsine mahkumiyetinin üç ayı geçemeyeceği de hüküm altına alınmıştır.

Borçlu tazyik hapsinin infazına başladıktan sonra borcunun tamamını öderse veya icra dairesine yatırmak zorunda olduğu meblağı öderse tahliye edilir. Ancak borçlu ödemelerini tekrar aksatır ise hakkında tazyik hapsine yeniden karar verilir. Bununla birlikte ödeme taahhüdüne aykırı davranan borçlunun tazyik hapsinin süresi de üç ayı geçemeyecektir. Diğer bir ifadeyle borcun taksitler halinde ödenmesi taahhüt edilir ve borçlu birden fazla taksidi ödemezse, her bir taksit için ayrı ayrı tazyik hapsine karar verilmez(35). Zira tek bir taksidin ödenmemesi ile taahhüt ortadan kalkar ve taahhüdün varlığından bahsetmekimkan dahilinde olmaz. Diğer taksitlerin ödenmemesine ilişkin tazyik hapsi de bu sebeple gündeme gelmez.Yarg. 19. CD 16.03.2017 tarih ve 2016/13073 E. ve 2017/2290 K. sayılı kararında da “Aynı borç ilişkisi sebebiyle toplam tazyik hapsi miktarı 3 ayı

geçemeyeceği gözetilmeden iki kez 3 aya kadar tazyik hapsine karar verilmesi hatalı olup; itirazın kabulüne karar verilmesi gerektiği gözetilmeden, yazılı şekilde reddine karar verilmesi hatalıdır” denilmektedir(36).

3. Çocuk Teslimi Kararına Uymama

İİK md. 341 c.1’de “Çocuk teslimi hakkındaki ilâmın veya ara kararın gereğini yerine getirmeyen veya yerine getirilmesini engelleyen kişinin, lehine hüküm verilmiş kimsenin şikayeti üzerine, altı aya kadar tazyik hapsine karar verilir.” denilmektedir.

Bir kişiye İİK md. 341 kapsamında tazyik hapsi verilebilmesi için öncelikle çocuk teslimi ya da çocukla kişisel ilişki kurulması hakkında bir ilâm veya ara kararın varlığı gerekir. Mevcut ilâmın kesinleşmiş ve buna dayanılarak icra takibi yapılmış ya da ara kararın infazı için mahkemece görevlendirilen infaz memurunun ihtar yazısı borçluya tebliğ edilmiş olmalıdır(37). Bu açıdan tebliğin borçlunun vekiline yapılmış olması halinde İİK md. 341’deki suçun yasal unsurları oluşmayacaktır(38). Son olarak icra emri veya ihtar yazısının borçluya tebliğine rağmen çocuğun 7 gün içinde teslim edilmemiş veya çocuğun gizlenmiş olması gerekir. Kişinin çocuğu teslim etmeme kastının bulunmadığı hallerde ise İİK md. 341 kapsamında cezalandırılabilmesi mümkün değildir.(39) Bu bağlamda borçlu çocuğu teslim edememesini hukuken geçerli bir sebebe dayandırabilirse çocuğu teslim etmeme kastının varlığından söz edilemeyeceği için bu eylemi İİK md. 341 kapsamında değerlendirilmez(40).

Teslim ile yükümlü olan kişiler ise sadece ana veya baba değil; ilâmın veya ara kararın gereğini yerine getirmeyen herhangi bir üçüncü kişi olabilir. Kanun metninde de İİK md. 334 kapsamında failin ana veya baba olabileceği şeklinde bir sınırlandırmaya gidilmemiştir. Çocuğu kaçıranveya kişisel ilişki kurmayı engelleyen kişi ana, baba dışında 3. bir kişide olabilecektir.

Ayrıca belirtmek gerekir ki teslimle veya kişisel ilişki kurmakla yükümlü olan kişinin bu yükümlülüğünü yerine

getirmemesi aynı dönem içinde gerçekleşiyorsa eylemi tek kabul edilir; bu yükümlülüğün birde fazla kez ihlali anlamına gelmez(41). Yarg. 12. HD. 17.02.1986 Tarih ve 1986/2173 E. 1986/1815 K. sayılı kararında: “Müşteki, takip dayanağı ilama göre 1 Temmuz 1985-30 Ağustos 1985 tarihleri arasında çocuğun kendi yanında bulundurulması gerektiğinden bu hususun yerine getirilmesini 15.08.1985, 19.08.1985, 20.08.1995 ve 22. 08.1995 tarihleri arasında 4 ayrı şikayette bulunmuş ve dört ayrı dava açılmıştır. İlk teslimden kaçınmakla çocuk teslimine muhalefet suçun teşekkül etmesine, aynı dönem içinde teslim yapılmamasının TCK’nun 80. maddesinin uygulanmasını gerektirmeyeceğine..” denilmektedir.

İcra emrinde veya infaz memurunun ihtar yazında çocuğun teslim alınacağı tarih ve saatin de yer alması zorunludur. Aksi takdirde İİK md. 341’de tazyik hapsini gerektiren eylemin unsurları oluşmamış sayılacaktır(42). Yarg. 8. CD. 12.12.1996 Tarih ve 1996/14872 E. 1996/13132 K. sayılı kararında “Sanığa gönderilen icra emrinde; çocuğun teslim alınacağı tarih ve saatin belirtilmediği gözetilmeden şekil koşulu oluşmayan suçtan sanığın beraati yerine yazılı şekilde karar verilmesi, bozmayı gerektirmiştir”(43).

Yargıtay’ın eski tarihli kararlarına bakıldığında; ara kararın gereğinin yerine getirilmemiş olmasının HUMK md. 113/A(44) suçunun işlenmiş sayılacağı yönünde kararları mevcuttur. Yarg. 8. CD’nin 29.06.1995 tarih ve 1995/9595 E.ve 1995/10415 K.sayılı kararında “Müştekinin icra takibine koyduğu Zeytinburnu 1. Asliye Hukuk Mahkemesi’nin 93/118 esas, 29.07.1993 tarihli kararının tedbir niteliğinde bir ara kararı olduğu ve ilam mahiyetinde olmadığı, bu nedenle İİK’nun 341. maddesindeki suçun yasal unsurlarının oluşmadığı, sanığın eyleminin ancak HUMK’nun 113/A maddesine aykırılık oluşturabileceği.”(45). Belirtmek gerekir ki Yargıtay’ın bu içtihatlarına katılmak mümkün değildir(46). Kaldı ki Yargıtay’da vermiş olduğu bu kararlarında değişikliğe gitmiştir. Şöyle ki Yarg. 7. CD’nin 21.01.2008 tarih ve 2006/11529 E ve 2008/50 K. sayılı

kararında “Çocuk teslimine ilişkin mahkeme ara kararıyla alınan tedbire muhalefet suçlarının HUMK 113/A maddesi kapsamındaki suçu oluşturduğu uygulaması yerleşmiş olmakla birlikte, suç tarihinden sonra 30.07.2003 tarihli Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe giren 4949 sayılı yasanın 96. sayılı yasanın 96. maddesi ile İcra İflas Kanunu’nun 341. maddesinde yapılan değişiklik sonucu çocuk teslimi hakkındaki ara kararlarına aykırı davranışın bu madde kapsamında düzenlendiği” yönünde karar vermiştir(47).

Çocuğu teslim etmeyen veya teslim edilmesini engelleyen kişinin tazyik hapsinin infazına başladıktan sonra ilamın veya ara kararın gereğini yerine getirirse, kişinin infazı durdurulur ve tahliye edilir.

4. Bir İşin Yapılmasına veya Yapılmamasına Yahut İrtifak Haklarıyla Gemi Üzerinde İntifa Haklarına Dair İlam Aykırılık Halleri

İİK md. 343 c. 1’de “Yalnız kendisi tarafından yapılacak olan bir işin yapılması veya işin yapılmaması yahut bir irtifak hakkının tesisi veya kaldırılması hakkındaki ilam hükümlerine makbul mazarete eden borçluların, lehine hüküm verilmiş kimsenin şikayeti üzerine, üç aya kadar tazyik hapsine karar verilir.” denilmektedir. Borçlu yalnız kendisi tarafından yapılacak olan bir işin yapılması veya bir işin yapılmaması yahut bir irtifak hakkının tesisi veya kaldırılması hakkındaki ilam hükümlerine geçerli bir mazareti olmaksızın uymamış olması gerekir(48). Hükümün zıt anlamından çıkan sonuca göre ilamda yapılması hükmedilen işin yalnız borçlu tarafından yapılması gereken bir iş değil ise; İİK md. 343’teki eylem oluşmayacaktır.

Tazyik hapsinin infazına başladıktan sonra sonra ilamın gereği borçlu tarafından yerine getirilirse borçlu tahliye edilecektir.

5. Nafakaya İlişkin Kararlara Uymama

2004 sayılı İİK md. 344 c. 1’de “Nafakaya ilişkin kararların gereğini yerine getirmeyen borçlunun, alacaklının şikayeti üzerine, üç aya kadar tazyik hapsine karar verilir.” denilmektedir. Öncelikle md. 344 kapsamında nafaka yükümlüsü alehine verilmiş olan bir ilamın veya ara kararın varlığı ile bu karara dayanılarak başlatılan icra takibinin kesinleşmiş olması, ödeme emrinin tebliğinden önce en az bir aylık nafakanın ödenmemiş olması gerekir(49). Nafaka borçunun ödenmemesi nedeniyle şikâyet hakkı, şikâyet tarihinden geriye doğru üç aylık ödenmeyen nafakalar için mümkündür(50).

Tazyik hapsinin infazına başladıktan sonra borçlunun kararın gereğini yerine getirdiği hallerde borçlu tahliye edilir. Nafakanın kaldırılması ya da nafakanın azaltılması sebebiyle borçlunun dava açtığı hallerde tazyik hapsinin uygulanması bu davaların sonuna bırakılabilir. Tazyik hapsinin uygulanmasının adı geçen davaların sonuna bırakıldığı hallerde borçlunun ileri sürdüğü sebeplerde göz önünde bulundurulacaktır. Kanunkoyucu burada borçlunun bazı durumlarda hükümlenen nafakayı veremeyecek bir duruma gelebileceğini göz önünde bulundurmuştur(51).

Nafakaya ilişkin kararlara uymama nedeniyle borçluya tazyik hapsi uygulanabilmesi için borçluya tebligat yapılması zorunludur. Yarg. 16. HD. 13.12.2011 T. 2011/6583 E. ve 2011/8833 K. sayılı kararında “Vekil ile takip edilen işlerde tebligatın vekile yapılması zorunlu olup, ancak Ceza Hukuku açısından ve cezaların şahsiliği prensibinin bir gereği olarak ve İcra İflas Kanunu’nun cezaya ilişkin hükümlerinin uygulanabilmesi için, borçlunun kendisine de, alacaklının talebi üzerine icra emri gönderilmesi yönündeki istek, memurlukça yerine getirilmelidir” denilmektedir(52).

6. Mal Beyanında Bulunmama

İİK md. 76 c.1’de “Mal beyanında bulunmayan borçlu, alacaklının talebi üzerine beyanda bulununcaya kadar icra mahkemesi hâkimi tarafından bir defaya mahsus olmak üzere hapisle tazyik olunur. Ancak bu hapis üç ayı geçemez” denilmektedir.

Borçlu, borca yetecek miktarda gerek kendisinde gerek üçüncü şahıslarda bulunan mal, alacak ve haklarını, bunların çeşit ve niteliklerini, geçim kaynaklarını icra dairesine bildirmeye mecburdur(53). Borçlunun belirtildiği üzere borcuna yetecek malvarlığını beyan etmesi yeterli olup; tüm malvarlığını beyan etmemesi İİK md. 76 kapsamında tazyik hapsini gerektirmez. Bununla birlikte borçlu; malvarlığının bir kısmının borcunu karşılamaya yeteceği inancı ile sadece belli bir kısmını bildirmiş ancak bildirilen mal miktarının borcu karşılamaya yeter olmadığı tespit edilmişse, burada borçlu kasıt yokluğu sebebiyle herhangi bir yaptırımla karşılaşmaz(54).

Borçlu, hukuken geçerli ödeme veya icra emrine ilişkin tebligatı aldıktan sonra belirtilen süreler içerisinde mal beyanında bulunmakla yükümlü tutulmuştur(55). Kendisine tebliğ edilen ödeme emrine karşı borca veya imzaya itiraz etmek istemiyorsa; genel haciz yoluyla takipte yedi gün içinde, kambyo senetlerine özgü haciz yoluyla takipte on gün içinde mal beyanında bulunmak zorundadır. Genel haciz yoluyla ile takipte borçlu 7 gün içinde borca veya imzaya itiraz eder; alacaklıda elindeki belgenin durumuna göre itirazın kesin/geçici kaldırılması yoluna başvurup veya itirazın iptali davası açıp lehine bir karar alırsa, borçlu kararın tefhim veya tebliğinden itibaren üç gün içinde mal beyanında bulunmak zorunda kalır.

İlgili maddenin devamında borçlunun mal beyanında

bulunmamaktan dolayı hakkında tazyik hapsine karar verilmesi durumunda tazyik hapsinin süresinin üç ayı geçemeyeceği de düzenleme altına alınmıştır.

Yargıtay vermiş olduğu kararlarında mal beyanında bulunmaktan borçlunun cezalandırılabilmesi için borçluya mal beyanında bulunulmadığı takdirde hapis ile tazyik edileceğine ilişkin ihtarın bulunması gerektiği belirtilmiştir. Yarg. 16. HD. 04.05.2009 T. 2009/2649 E. ve 2009/3165 K. sayılı kararında “İİK’nun 74. maddesine göre mal beyanında bulunmasının istenilmesi ve en önemlisi de icra emrinde mal beyanında bulunulmadığı takdirde İİK’nun 76. maddesi uyarınca hapsen tazyik ihtarının bulunmaması karşısında, borçlunun İİK’nın 76. maddesi gereğince hapsen tazyikine karar verilmesi mümkün değildir. Hal böyle olunca itirazın reddi yerine kabulü ile yazılı şekilde karar verilmesi isabetsizdir.” denilmektedir(56).

Mal beyanında bulunmaktan borçlunun cezalandırılabilmesi ayrıca icra emrinin borçlunun kendisine tebliğ edilmiş olması gerekir. Yarg. 8. HD. 16.01.2017 T. 2016/21933 E. ve 2017/192 K. sayılı kararında da “İcra-İflas Kanunu’nun 76. maddesinde mal beyanında bulunmamak suçu, 338. maddesinde düzenlenen hakikate muhalif beyanda bulunma suçu gibi icra-iflas suçlarında borçlunun cezalandırılabilmesi için icra emrinin borçlunun vekiline değil, kendisine tebliğ edilmiş olması gerekir. Cezaların şahsiliği kuralı gereğince borçlu asilin cezai yönden sorumlu tutulabilmesi için icra emrinin borçlu asile tebliği zorunludur.” denilmektedir(57).

Süresi içerisinde usulüne uygun mal beyanında bulunmayan borçlunun hakkında dava açıldıktan sonra; malvarlığının olmadığı tespit edilirse; hakkında dava açılmasına sebep olması nedeniyle yargılama giderleri ve vekalet ücretinden sorumluluğu söz konusu olacaktır. Yarg. 16. HD. 08.04.2004 T. 2004/2302 E. ve 2004/5623 K. sayılı kararında “Takibe konu borç miktarının takip tarihinde geçerli olan brüt asgari ücretin üzerinde olması nedeniyle,

müşteki alacaklının sanığın malvarlığını bilmesi gerektiği öngörülemez olduğundan ve ayrıca sanığında yasal süresi içerisinde usulüne uygun mal beyanında bulunmayarak hakkında dava açılmasına sebebiyet verdiği de gözönünde tutulmak suretiyle sanığın yargılama gideri ve vekalet ücretinden sorumlu tutulması gerekeceğinin düşünülmemiş olması isabetsiz olup”(58)

Yargıtay bir başka kararında sanığın tapuda kayıtlı taşınmazını harici satışı yapıldığı iddiasıyla mal beyanında bildirmemesinden beraat kararı veren ilk derece mahkemesinin kararını bozmuştur. Yarg. CGK 03.02.1992 T. 1991/8-355 E. ve 1992/3 K. sayılı kararında “Tapuda adına kayıtlı taşınmaz olduğu saptanan sanık, bu taşınmazı icra takibinden önce harici senetle sattığını, bu nedenle mal beyanında göstermediğini savunmuşsa da tapuda kayıtlı taşınmazın harici senetle yapılan satışı geçersizdir.”(59)

7. Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkındaki Kanun Gereğince Mal Bildiriminde Bulunmama Eylemi

6183 sayılı AATUHK md. 60/1’de “Kendisine ödeme emri tebliğ edilen borçlu, 15 günlük müddet içinde borcunu ödemediği ve mal bildiriminde de bulunmadığı takdirde mal bildiriminde bulununcaya kadar bir defaya mahsus olmak ve üç ayı geçmemek üzere hapisle tazyik olunur.”

6183 sayılı kanunun 58. maddesine göre; borçlu ödeme emrine karşı yedi gün içinde alacaklı tahsil dairesine ait itiraz işlerine vergi itiraz komisyonu nezdinde itirazda bulunabilir.. Borçlunun itirazlarının tamamen veya kısmen reddedilmesi halinde ise, ret kararın tebliğinden itibaren yedi gün içinde mal beyanında bulunması gerekir.

B. TAKİBİN KONUSU BAKIMINDAN TAZYİK HAPSİ VERİLMESİ

Tazyik hapsinin uygulanabilmesi için takibin konusu alacak miktarı bakımından bir ayrıma gidilmesi gerekmektedir.

1. Nafaka Alacakları

Nafaka alacakları bakımından tazyik

hapsine hükmedilebilmesi için nafaka alacaklısının şikâyeti yeterli olup; nafaka alacağının miktarında ilişkin bir sınır mevcut değildir.

2. Nafaka Alacakları Dışındaki Alacaklar

Nafaka alacakları dışındaki alacaklar için borçlunun tazyik hapsine hükmedilebilmesi için alacak miktarının her yıl belirlenen aylık en yüksek brüt asgari ücret tutarının üzerinde olması gerekir.

III. TAZYİK HAPSİ

YARGILAMASINDA USUL

Uygulanacak yargılama usulüne ilişkin hüküm İİK md. 349'da yer almaktadır. İcra ve iflas suçları ile disiplinsizlik eylemlerinin yetkili icra mahkemesi tarafından yargılama yapılabilmesi için dilekçe veya sözlü beyanla şikâyetle bulunulmuş olması gerekir. Böyle bir şikâyetin varlığı halinde mahkeme duruşma gününü bildirir davetiyeyi borçluya gönderecektir.

İlgili maddede özellikle belirtilmesi gereken husus ise şikâyetçinin belirlenen zamanda gelmediği ve vekilde göndermediği takdirde şikâyet hakkının düşeceğidir.

Borçlu bakımından ise zabıta marifetiyle mahkemeye getirtilemez veya mahkeme sanığın gelmesine gerek görmez ise sanığın gıyabında muhakeme yapılarak, karar verilir(60).

İcra Ceza Mahkemesi'nin kararları "görüldü" için cumhuriyet savcılığının ekranına düşer(61).

A. TAZYİK HAPSİNDE GÖREVLİ MAHKEME

İİK md. 346'da "Bu Kanun hükümlerine göre disiplin veya tazyik hapsine icra mahkemesi karar verir. İcra mahkemesinin görevine giren bu işler, diğer mahkemelerde görülen ceza davaları ile birleştirilemez. Bu Bapta yer alan suçlarla ilgili davalara, icra mahkemesinde bakılır." denilmektedir. Açıkça

anlaşıldığı üzere tazyik hapsine karar verme yetkisi icra mahkemesinde olup; bu kararları herhangi bir idarî mekanın ya da kurulun vermesi mümkün değildir(62). Tazyik hapsine ilişkin verilen karar hürriyeti bağlayıcı nitelik arz ettiğinden dolayı bizzat hakim tarafından verilecektir(63).

Yine aynı maddede birleştirme yasağı da düzenlenmiştir. Bağlantılı davalara ilişkin hükümler CMK md. 8 ile 11 arasında yer almaktadır. Aralarında bağlantı bulunan uyuşmazlıklardan her ikisi de cezai nitelikte ise tek tip bağlantının varlığından söz edilir ki kendi içerisinde dar ve geniş bağlantı olmak üzere ikiye ayrılır(64). Kanunkoyucu dar anlamda(65) ve geniş anlamda(66) bağlantı ayırımına gitmeksizin bağlantılı davaların icra mahkemesinde görülen davalarla birleştirilmesinin önünü kapatmıştır(67).

B. TAZYİK HAPSİNDE YETKİLİ MAHKEME

İİK md. 348'de "Bu Bapta yer alan fiillerden dolayı yetkili icra mahkemesi, icra takibinin yapıldığı yerdeki mahkemedir." denilmektedir. Tazyik hapsine karar vermeye yetkili icra ceza mahkemesi kanun metninden açıkça anlaşılacağı üzere icra takibinin yapıldığı yerdeki icra mahkemesidir. Bu noktada sanığın nerede olduğu önem taşımayacak; başka bir mahkemenin yargı çevresinde olsa bile, icra takibinin yapıldığı yerdeki icra ceza mahkemesi yetkili olacaktır(68).

C. UZLAŞMA/ÖNÖDEME/HÜKMÜN AÇIKLANMASININ GERİ BIRAKILMASI

Uzlaşma hem usul hukuku yönü olan hemde ceza ilişkisini sona erdirmeye bakımından maddi ceza hukuku boyutu olan karma nitelikli bir kurumdur(69). Uzlaşma ile fail ile devlet arasındaki cezalandırma ilişkisi sona ermektedir(70). Disiplin ve tazyik hapsini gerektiren eylemler hakkında uzlaşma hükümleri uygulanmaz. Çünkü; tazyik hapsinin karşında

yer alan eylemler ceza hukuku anlamında gerçek bir suç değildir. Yalnızca kişinin kendisine düşen yükümlülüğü yerine getirmeye zorlamak amacıyla uygulanan bir yaptırımdan ibarettir(71).

Yine bu eylemler hakkında hükmün açıklanmasının geri bırakılması(72) ve önödemenin(73) uygulanması da söz konusu değildir.

IV. TAZYİK HAPSİ

KARARLARININ İNFAZI

Tazyik hapsi kararlarının infazına ilişkin Ceza İnfaz Kurumlarının Yönetimi ile Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Tüzük'e bakılması gerekir. Adı geçen tüzük 06.04.2006 tarihli Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir. Bu tüzük ceza infaz kurumlarının yönetimine, ceza ve güvenlik tedbirlerinin ne şekilde yerine getirileceğine ilişkin usul ve esasları düzenlemektedir. Mezkur Tüzük'ün 193. maddesinin 2. fıkrasına göre;

Tazyik hapsi kararlarının Cumhuriyet başsavcılığınca infazında aşağıdaki esas ve usuller uygulanır;

a) Mahkemece verilen tazyik hapsi kararları, bu kararlara mahsus deftere kaydedilir,

b) Bu kararlar, hükümlünün kararda belirtilen adresinde bulunan mahalli kolluk kuvvetlerine veya ilgilinin bu adreste bulunamaması halinde yargı çevresi dışındaki o yer Cumhuriyet başsavcılığına gönderilir,

c) Kanun hükümlerine göre tazyik hapsi kararı kaldırılmadığı sürece, kurumda yerine getirilir.

Tazyik hapsi kararları için ceza infaz kurumlarında ayrı bir kayıt tutulur.

Tazyik hapsine ilişkin kararlar tekerrüre esas alınmaz. Aynı zamanda koşullu salıverme hükümleri uygulanmaz ve adli sicil

kayıtlarına da işlenmez.

Burada belirtmekte fayda varki Açık Ceza İnfaz Kurumlarına Ayrılma Yönetmelik md. 8/1-ç'ye göre "2004 sayılı İcra ve İflas Kanunu gereğince verilen hapsen tazyik veya tazyik hapisleri dışında, diğer kanunlarda düzenlenen tazyik, disiplin ve zorlama hapislerinin tamamı, kapalı kurumlarda infaz edilir." denilmektedir. Bu bağlamda açıktır ki İcra İflas kanunu kapsamında hakkında tazyik hapsi kararı verilen kişi doğrudan açık cezaevine geçiş hakkına sahiptir.

SONUÇ

Disiplinsizlik eylemlerinin yaptırımları takip hukukunda disiplin ve tazyik hapsi olarak karşımıza çıkmaktadır. Disiplin hapsinin tanımına CMK'da yer verildiği halde tazyik hapsine ilişkin tanıma yer verilmemiştir.

Disiplin hapsi ile tazyik hapsi arasındaki temel fark; disiplin hapsinin kısmi bir düzeni koruma amacına yönelik olması iken; tazyik hapsinde ise borçlunun yükümlülüklerine aykırı hareket etmesi halinde yükümlülüğünü yerine getirmeye zorlama amacı taşımaktadır. Yükümlülüğün yerine getirilmesi ile tazyik hapsinin infazı son bulur.

Disiplin hapsi ile tazyik hapsinin kovuşturulması ise şikâyet şartına bağlanmıştır. Diğer bir ifadeyle icra ceza mahkemesinin bu tür eylemlere ilişkin re'sen harekete geçmesi söz konusu değildir. Eylemlerin icra ceza mahkemesince yargılamasının yapılabilmesi için dilekçe veya sözlü beyanla şikâyetle bulunulmuş olması gerekir.

KISALTMALAR

a.g.e.: Adı Geçen Eser
a.g.m.: Adı Geçen Makale
a.g.tz.: Adı Geçen Tez
b.: bası
bkz.: Bakınız
C.: Cilt
CD: Ceza Dairesi
CMK: 5271 sayılı Ceza Muhakemesi Kanunu
D: dipnot
E.: Esas
HD: Hukuk Dairesi
HGK: Hukuk Genel Kurulu

İİK: 2004 sayılı İcra İflas Kanunu
K.: Karar
m.: madde
S.: Sayı
s.: Sayfa
ss.: Sayfadan sayfaya
TCK: 5237 sayılı Türk Ceza Kanunu
vb.: ve benzeri
vd.: ve devamı
Yarg.: Yargıtay

KAYNAKLAR

Kitaplar

APAYDIN Cengiz, Ceza Hukukunda Uzlaşma ve Uzlaştırmacılar için Ceza Hukuku, 1. b., İstanbul, Acar Yayıncılık, 2017.
COSKUN Mahmut, İcra İflas Suçları Disiplinsizlik Eylemleri ve Yargılama Usulü, 4. b., Ankara, Beta, 2018.
KARAKEHYA Hakan, Ceza Muhakemesi Hukuku, 1. b., Ankara, Savaş Yayınevi, 2015.
PARLAR Ali, PARLAR Aynur, Açıklamalı-İçtihatlı İcra ve İflâs Suçları, Ankara, Adalet Yayınevi, 2004.
PEKCANİTEZ Hakan, ATALAY Oğuz, SUNGURTEKİN ÖZKANMeral, ÖZEKES Muhammet, İcra ve İflâs Hukuku Ders Kitabı, 2. b., Ankara, Yetkin Yayınları, 2015.
PEKCANİTEZ Hakan, ATALAYOğuz, ÖZEKESMuhammet, Medenî Usul Hukuku Ders Kitabı, 3. b., Ankara, Yetkin Yayınları, 2015.
ZAFER Hamide, Ceza Hukuku Genel Hükümler TCK m. 1-75, 3. b., İstanbul, Beta, 2013.

Sürelî Yayınlar

ERCAN İbrahim, "İcra ve İflâs Suçları Üzerine Bazı Düşüncüler", Selçuk Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, S. 1, C. 13, 2005, ss. 7-32.
ERMENEK İbrahim, "İcra ve İflâs Kanunu'nda Öngörülen Cezaî Hükümler Bakımından Ne Bis In Idem İlkesinin Uygulama Alanı", TAAD, S. 19, Yıl 5, Ekim2014, ss. 279-320.

Diğer Kaynaklar

GÜL Burcu, Taksitle Ödeme Sözleşmesi ve Taksitle Ödeme Taahhüdü, (Yüksek Lisans Tezi), Mersin, Çağ Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, 2014.
İNCİ Özen, "Kamu İcra Hukukunda Mal Bildirimine İlişkin Yükümlülükler ve Bu Yükümlülükler Uymamanın Cezaî Sonuçları", İzmir Barosu Dergisi, Y. 2010, S. 1, ss. 65-116.
KARDEŞLER Erdoğan, 2004 Sayılı İcra İflas Kanununda Düzenlenen İcra Suçları ve Cezaları, (Yüksek Lisans Tezi), Kocaeli, Kocaeli Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, 2009.

KIZILHİSAR Emrah, Borcun Taksitle Ödenmesine Yönelik Taahhüt ve Sözleşmeler İle Hükümleri, (Yüksek Lisans Tezi), Antalya, Akdeniz Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, 2014.

TOĞRUL İsa, İcra ve İflâs Hukuku'nda Mal Beyanında Bulunmamanın ve Gerçeğe Aykırı Mal Beyanında Bulunmanın Sonuçları, (Yüksek Lisans Tezi), Ankara, Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, 2011. Kazancı İçtihat Bilgi Bankası.

DİPNOT

1 Hakan Pekcanitez/ Oğuz Atalay/ Muhammet Özekes, Medenî Usul Hukuku Ders Kitabı, 3. b., Ankara, Yetkin Yayınları, s. 37.

2 Pekcanitez/ Atalay/ Özekes, a.g.e., s. 37.

3 Hakan Pekcanitez/ Oğuz Atalay/ Meral Sungurtekin Özkan/ Muhammet Özekes, İcra ve İflâs Hukuku Ders Kitabı, 2. b., Ankara, Yetkin Yayınları, s. 38.

4 Mahmut Coşkun, İcra İflâs Suçları Disiplinsizlik Eylemleri ve Yargılama Usulü, 4. b., Ankara, Beta, 2018, s. 17.

5 Coşkun, a.g.e., s. 15.

6 Coşkun, a.g.e., s. 15.

7 Pekcanitez/ Atalay/ Özkan/ Özekes, a.g.e., s. 42.

8 İbrahim Ercan, İcra ve İflâs Suçları Üzerine Bazı Düşünceler, Selçuk Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, S. 1., C. 13, 2005, s. 8.

9 Pekcanitez/ Atalay/ Özkan/ Özekes, a.g.e., s. 42.

10 Ercan, a.g.m., s. 8

11 Pekcanitez/ Atalay/ Özkan/ Özekes, a.g.e., s. 52.

12 Hamide Zafer, Ceza Hukuku Genel Hükümler TCK m. 1-75, 3. b., İstanbul, Beta, 2013, s. 1.

13 Zafer, a.g.e., s. 2.

14 Coşkun, a.g.e., s. 225.

15 Bkz. TCK md. 45 Gerekeçe.

16 Zafer, a.g.e., s. 5.

17 Coşkun, a.g.e., s. 225.

18 Coşkun, a.g.e., s. 225.

19 İbrahim Ermenek, "İcra ve İflâs Kanunu'nda Öngörülen Cezaî Hükümler Bakımından Ne Bis In Idem İlkesinin Uygulama Alanı", TAAD, S. 19, Yıl 5, Ekim 2014, s. 307.

20 Coşkun, a.g.e., s. 225; Ermenek, a.g.e., s. 308.

21 Coşkun, a.g.e., s. 225.

22 Ermenek, a.g.m., d. 308.

23 Coşkun, a.g.e., s. 240.

24 İlgili maddenin Anayasaya aykırı olmadığına ilişkin bkz. AYM 28.02.2008 tarih ve 2006/65 E. 2008/65 K.

25 Burcu Gül, Taksitle Ödeme Sözleşmesi ve Taksitle Ödeme Taahhüdü, (Yüksek Lisans Tezi), Mersin, Çağ Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, 2014, s. 66.

26 Coşkun, a.g.e., s. 253.

27 Yarg. 19. CD 09.06.2016 tarih ve 2016/5903 E. 2016/19375 K. sayılı kararında: "Alacaklı vekili ve borçlunun icra müdürlüğüne müracaat ederek borçlunun taahhütte bulunduğu, ancak taahhütte borçlunun kendisine tanınan sürelerden feragat ederek takibin kesinleşmesini beklemeyeceğinden söz edilmediği anlaşılmakla, takip kesinleşmeden yapılan taahhüdün geçerli olamayacağı..."

28 Erdoğan Kardeşler, 2004 Sayılı İcra İflâs Kanununda Düzenlenen İcra Suçları ve Cezaları, (Yüksek Lisans Tezi), Antalya, Akdeniz Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, 2014, s. 49.

29 Kızılhisar Emrah, Borcun Taksitle Ödenmesine Yönelik Taahhüt ve Sözleşmeler İle Hükümleri, (Yüksek Lisans Tezi), Antalya, Akdeniz Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, 2014, s. 92.

30 Kardeşler, a.g.tz., s. 49.

31 Ödeme taahhüdündeki belirsizlik sebebiyle taahhüdün geçerli olmadığı yönündeki Yarg kararları için bkz.

Yarg. 19. CD. 28.06.2016 tarih ve 2015/34509 E. 2016/20345 K. sayılı kararı, Yarg. 19. CD. 28.06.2016 tarih 2015/34491 E. ve 2016/20347 K. sayılı karar. Bkz. Kazancı İçtihat Bilgi Bankası (Erişim Tarihi:01.03.2018).

32 Bkz. Kazancı İçtihat Bilgi Bankası (Erişim Tarihi:01.03.2018).

33 Yarg. 19. CD. 09.06.2016 tarih ve 2016/3307 E. 2016/19381 K. sayılı kararı, Yarg. 19. CD. 2016/3293 E. ve 2016/19383 K. sayılı kararı. Bkz. Kazancı İçtihat Bilgi Bankası (Erişim Tarihi:01.03.2018).

34 Yarg. 19. CD 15.06.2016 tarih ve 2016/573 E. 2016/19735 K. sayılı kararında: "Dosya içerisinde mevcut nüfus kaydına göre taahhüt tarihinde evli olan sanığın eşinin kefalet işlemi öncesinde veya icra kefilliği sırasında rızasının alınıp alınmadığının belirtilmemesi sebebiyle geçerli bir kefalet işlemi dolayısıyla hukuken geçerli bir ödeme taahhüdü bulunmadığı gözetilmeksizin sanığın beraatine karar verilmemesi hatalıdır." Bkz. Kazancı İçtihat Bilgi Bankası (Erişim Tarihi:01.03.2018).

35 Coşkun, a.g.e., s. 258.

36 Bkz. Kazancı İçtihat Bilgi Bankası (Erişim Tarihi:01.03.2018); Yarg. 19. CD. 16.06.2016 tarih ve

2016/9718 E. ve 2016/19819 K. sayılı kararında: "Dava; ödeme taahhüdü ihlal suçuna ilişkindi. Somut olayda; her iki şikayet farklı taahhütlerin ihlaline dair olsa da, bir borcun ödenmemesi halinde üç aya kadar tazyik hapsi kararının tamamının infazı halinde artık yaptırım uygulama olanağı kalmayacağı, aynı borçtan ve fakat farklı taahhütten ortaya çıkan borçlunun ödeme şartını ihlalin ayrıca bir tahhüdü ihlal suçunu oluşturmayacağı düşünülmelidir." Bkz. Kazancı İçtihat Bilgi Bankası (Erişim Tarihi:01.03.2018).

37 Coşkun, a.g.e., s. 305.

38 "İcra emrinin, çocuğu teslim etmesi gereken anne veya baba yerine boşanma ilamındaki vekiline tebliğ edilmesi halinde suçun unsurlarının oluşmayacağı..." 8. CD. 4.3.1996 T. 2155/2808 (Naklen Coşkun, a.g.e., s. 305.)

39 Coşkun, a.g.e., s. 305-306; Yarg. 8. CD. 14.05.1991 Tarih ve 1991/14124 E. 1991/5378 K. sayılı kararı: "Yaz mevsimi başlaması nedeniyle çocuğu tatil yaptırmak için yanına alan ve tatil yerine götürülen, daha önce de noter aracılığıyla gidecekleri yeri şikayetçiye bildiren sanığın çocuğun babası ile kişisel ilişkisini engelleme amacı taşıdığı kabul edilemeyeceği düşünülmeyen yazılı biçimde mahkumiyet hükmü kurulması bozmayı gerektirmiş"

40 Ali Parlar, Aynur Parlar, Açıklamalı-İçtihatlı İcra ve İflâs Suçları, Ankara, Adalet Yayınevi, s. 289.

41 Bkz. Kazancı İçtihat Bilgi Bankası (Erişim Tarihi:01.03.2018).

42 Aynı yönde Yarg. kararları için bkz. Yarg. 17. HD 08.07.2004 Tarih ve 2004/5880 E. 2004/8762 K. sayılı kararı, Yarg. 8. CD. 15.05.1996

Tarih ve 1996/5268 E. 1996/7030 K. sayılı kararı Bkz. Kazancı İçtihat Bilgi Bankası (Erişim Tarihi:01.03.2018).

43 Bkz. Kazancı İçtihat Bilgi

Bankası (Erişim Tarihi:01.03.2018).

44 HUMK Madde 113/A: "İhtiyadi tedbir kararının uygulanmaması dolayısıyla verilen emre uymayan veya o yolda alınmış tedbire aykırı davranışta bulunan kimse fiili daha ağır cezayı gerektiren bir suç oluşturmadığı takdirde, altı aya kadar hapis cezası ile cezalandırılır."; Şimdiki HMK Madde 398: "İhtiyatî tedbir kararının uygulanmasına ilişkin emre uymayan veya tedbir kararına aykırı davranan kimse, bir yıldan altı aya kadar disiplin hapsi ile cezalandırılır. Görevli ve yetkili mahkeme, esas hakkındaki dava henüz açılmamışsa, ihtiyadi tedbir

kararı veren mahkeme; esas hakkındaki dava açılmışsa, bu davanın görüldüğü mahkemedir.”

45 Bkz. Kazancı İçtihat Bilgi Bankası (Erişim Tarihi:01.03.2018).

46 Coşkun, a.g.e., s. 306.

47 Bkz. Kazancı İçtihat Bilgi Bankası (Erişim Tarihi:01.03.2018).

48 Coşkun, a.g.e., s. 316.

49 Coşkun, a.g.e., s. 324.

50 Coşkun, a.g.e., s. 326.

51 Parlak/ Parlak, a.g.e., s. 336.

52 Bkz. Kazancı İçtihat Bilgi Bankası (Erişim Tarihi:01.03.2018).

53 Pekcanıtez/ Atalay/ Özkan/ Özekes, a.g.e., s. 191.

54 Toğrul, a.g.tz., s. 32.

55 İsa Toğrul, İcra ve İflâs Hukuku'nda Mal Beyanında Bulunmamanın ve Gerçeğe Aykırı Mal Beyanında Bulunmamanın Sonuçları, (Yüksek Lisans Tezi), Ankara, Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, 2011, s. 28.

56 Bkz. Kazancı İçtihat Bilgi Bankası (Erişim Tarihi:01.03.2018).

57 Bkz. Kazancı İçtihat Bilgi Bankası (Erişim Tarihi:01.03.2018); Aynı yönde Yarg. kararı için bkz. 8. HD. 30.05.2016 T. 2016/7148 E. ve 2016/9420 K. sayılı karar.

58 Bkz. Kazancı İçtihat Bilgi Bankası (Erişim Tarihi:01.03.2018).

59 Bkz. Kazancı İçtihat Bilgi Bankası (Erişim Tarihi:01.03.2018).

60 Coşkun, a.g.e., s. 326.

61 Coşkun, a.g.e., s. 327.

62 Ermenek, a.g.m., s. 309.

63 Ermenek, a.g.m., s. 309.

64 Hakan Karakehya, Ceza Muhakemesi Hukuku, 1. b., Ankara, Savaş Yayınevi, 2015, s. 464.

65 “Kanunun tanımladığı türdeki bağlantıyı ifade eden dar bağlantı, CMK’nın 8. maddesinde hüküm altına alınmıştır. Buna göre; bir kişi, birden fazla suçtan sanık olur (sübjektif bağlantı) veya bir suçta her ne sıfatla olursa olsun birden fazla sanık bulunursa (objektif bağlantı) bağlantı var sayılır (CMK m.8/1) Suçun işlenmesinden sonra suçluyu kayırma, suç delillerini yok etme, gizleme veya değiştirme fiilleri de bağlantılı suç sayılır.” Karakehya, a.g.e., s. 465.

66 “CMK m.8’de tanımlanan dar bağlantının yanında, kanunun tanımlamamakla birlikte bir takım hukuki sonuçlar bağladığı geniş bağlantı türleri de vardır (CMK m. 11). Bu bağlamda uyumsuzluklar arasında var olan, ancak CMK m. 8’de tanımlanan bağlantı türlerinden olmayan her türlü ortak nokta geniş bağlantıyı oluşturmaktadır. ” Karakehya, a.g.e., s. 465.

67 Coşkun, a.g.e., s. 369.

68 Coşkun, a.g.e., s. 387.

69 Cengiz Apaydın, Ceza Hukukunda Uzlaşma ve Uzlaştırıcılar için Ceza

Hukuku, 1. b., İstanbul, Acar Yayıncılık, 2017, s. 137.

70 Apaydın, a.g.e., s. 15.

71 Coşkun, a.g.e. s. 352.

72 Bkz. CMK md. 231.

73 Bkz. TCK md. 75.

74 Kurum: Ceza İnfaz Kurumlarını ifade eder. Bkz. Ceza İnfaz Kurumlarının Yönetimi ile Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Tüzük md. 3/1-f.

SUÇLU ÇOCUK DEĞİL, SUÇA SÜRÜKLENEN ÇOCUKSUNUZ

Stj. Av. Hilal YAĞIZ

Sizler hayatta asılı kalmış çocuklar değilsiniz, hayatın ta kendisisiniz.* Suçlu çocuk değil, suça sürüklenen çocuklarsınız. Herkes gibi iyilikle dünyaya gelip çevre koşullarınca etkisini farklı gösteren duygu ve güçlere sahipsiniz. Belki aileden belki arkadaştan yana şansız ve talihsizsiniz. Kötü bir yetiştirilme tarzı, imkânların olmayışı, sevgisizlik ve sevgiyi bilememekten geliyorsunuz belki de. Belki de hayata karşı umudunuzu kaybetmeye yüz tutunuz. Bir baktınız dört duvar arasındasınız.

Ama siz suçlu değilsiniz. Küçük bir beden, hayata karşı bir savaş içinde ne kadar isteyerek suç işleyebilirse sizler de ancak o kadar suç işleyebilirsiniz.

“Eğitim ailede başlar, okulda devam eder” klişesi tamamen gerçek. Hayatta rol modellerimiz ya annemiz ya babamız ya da abimiz, ablamızdır. Birine özenerek, benzemeye çalışarak, özümseyerek başlarız hayat yolculuğuna. Kimisinin örneği örnek olmayabilir.

Karanlığın, suçun içinden gelebilir. Bu ortama doğan çocuk suçlu mudur? O küçük insanın en çok, hatta tek ihtiyacı olan şey sevgi. Sevgiden yoksun ya da nasıl sevmesini bilemeyen bir aileye gelmek midir suçu? Sevgisiz büyümek bir suç mu?

Diyelim ki şanslısın ilk aşamada. Geçelim ikinci aşamaya. Okul ve arkadaşlar. Hayatında uzun ve yorucu bir o kadar da

eğlenceli yılların. Arkana dönüp baktığında gülümseyeceğin, yıllarca anılarının geçtiği yer. Bazıları içinse sadece zorlu bir süreç, arkasına dönüp baktığında tebessüm dahi ettirmeyecek.

Çocuk yaşta ya da ergenliğin başlarında seni etkileyen yanlış arkadaşların ya da yaşlılarından büyük değer verdiği kişiler seni zehirliyor olabilir. Oturduğun mahalleden, gittiğin okula kadar her yerde karşına çıkabilir.

Sıyrılamayabilirsin o bataktan. Sonra herkes döner sırtını sana, suçlu der. Tüm insanlık aktır, bembeyazdır o çocuk kapkara. O çocuğu o zamana kadar görmeyen anne, baba, öğretmen, komşu, arkadaş suçsuz, o çocuk suçlu!

İşte tüm bu duvarları yıkmak için imkân var; sevgi ve umut. Her insana önce insan olduğu, canlı olduğu ve aynı evreni paylaştığın için sevgiyle bakmak ve umudunu kaybetmemek. Her gencin, her çocuğun bu topluma kazandırılabilceğini unutmadan umut etmek ve ona umut aşlamak.

İşte o zaman suçlu çocuk değil, suça sürüklenen çocuk olacak.

Biz onlara suçlu değil, suça sürüklendiği gözüyle baktığımızda her şey daha iyiye gidecek. Geleceğin nefesi olan çocuklara, her çocuğa sevgi aşıladığımız, önyargılarımızı kırdığımız bir toplum olmak dileğiyle...

**Umuda Kelepçe Vurulmaz dizi repliği*

Av. Onur ÖZDİKER

KVKK VE GENEL VERİ KORUMA TÜZÜĞÜ HAKKINDA BİLİNMESİ GEREKENLER

6 698 Sayılı Kişisel Verilerin Korunması Kanunu, 29677 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanarak 07.04.2016 tarihinde yürürlüğe girmiştir. Kişisel verilerin üçüncü kişilere ve yurt dışına aktarılması, ilgili kişinin hakları, başvuru, şikâyet, inceleme, veri sorumluları sicili ile suçlar ve kabahatlere ilişkin hükümler, kanunun yayım tarihinden altı ay sonra, diğer hükümleri yayımı tarihinde yürürlüğe girmiştir. 6698 sayılı kanuna dayanarak çıkarılacak yönetmeliklerin bir yıl içinde yürürlüğe konulacağı, yürürlük öncesinde işlenen kişisel verilerin ise yayım tarihini takiben iki yıl içinde uyumlu hale getirileceği ya da silinip/anonim hale getirilmesi kararlaştırılmıştır.

Kişisel veri kavramı nedir?

1980 yılında OECD tarafından yayınlanan Kişisel Verilerin Sınır Aşan Trafiği ve Verilerin Korunmasına İlişkin Rehberler İlkeleri’nin (OECD Guidelines on the Protection of Privacy and Transborder Flows of Personal Data) 1/b maddesinde; belirli veya belirlenebilir bir gerçek kişiye ilişkin tüm bilgiler “kişisel veri” olarak tanımlanmıştır.(1)

Kişisel verilerin korunmasına ilişkin olarak kabul edilmiş ilk uluslararası belge olan 28 Ocak 1981 tarih ve 108 sayılı “Kişisel Verilerin Otomatik Olarak İşlenmesi Sırasında Gerçek Kişilerin Korunmasına İlişkin Avrupa Konseyi Sözleşmesi”nin 2/a maddesinde ise kişisel veriler; “kimliği belirlenen veya belirlenebilen gerçek kişiye ait tüm bilgiler” olarak açıklanmıştır.

6698 sayılı KVKK da kişisel veri; “kimliği belirli veya belirlenebilen gerçek kişiye ilişkin her türlü bilgi”

olarak tanımlanmıştır.

Kişisel Verilerin Korunması Kanunu’nun amacı ve kapsamı nedir?

Kanunun amacı; kişisel verilerin işlenmesinde başta özel hayatın gizliliği olmak üzere kişilerin temel hak ve özgürlüklerini korumak ve kişisel verileri işleyen gerçek ve tüzel kişilerin yükümlülükleri ile uyacakları usul ve esasları düzenlemektir.

Kanunun 2. maddesinde kapsamı belirtilmiştir. Bu kanun hükümleri, kişisel verileri işlenen gerçek kişiler ile bu verileri tamamen veya kısmen otomatik olan ya da herhangi bir veri kayıt sisteminin parçası olmak kaydıyla otomatik olmayan yollarla işleyen gerçek ve tüzel kişiler hakkında uygulanacaktır.

Kişisel verilerin işlenmesine ilişkin temel ilkeler nelerdir?

Kanunun 4. maddesinde kişisel verilerin işlenmesine ilişkin usul ve esaslar 108 sayılı Avrupa Kişisel Verilerin Otomatik İşleme Tabi Tutulması Karşısında Bireylerin Korunması Sözleşmesine ve 95/46/EC sayılı Avrupa Birliği Veri Koruma Direktifi’ne paralel şekilde düzenlenmiştir. Buna göre, kanunda kişisel verilerin işlenmesinde sayılan genel ilkeler şunlardır:

- Hukuka ve dürüstlük kurallarına uygun olma,
- Doğru ve gerektiğinde güncel olma,
- Belirli, açık ve meşru amaçlar için işlenme,
- İşlendikleri amaçla bağlantılı, sınırlı ve ölçülü olma,
- İlgili mevzuatta öngörülen veya işlendikleri amaç için gerekli olan süre kadar muhafaza edilme.

Kişisel verilerin işlenmesine

ilişkin ilkeler, tüm kişisel veri işleme faaliyetlerinin özünde bulunmalı ve tüm kişisel veri işleme faaliyetleri bu ilkelere uygun olarak gerçekleştirilmelidir.

Açık rıza kavramı ve unsurları nelerdir?

Açık rıza; 95/46 EC sayılı direktif dikkate alınarak tanımlanmaktadır. Buna göre, açık rıza ilgili kişinin kendisiyle ilgili veri işlenmesine, özgürce, konuyla ilgili yeterli bilgi sahibi olarak, tereddüde yer bırakmayacak açıklıkta ve o işlemle sınırlı olarak verdiği onay beyanı şeklinde anlaşılmalıdır.

Açık rıza, kanunda “belirli bir konuya ilişkin, bilgilendirilmeye dayanan ve özgür iradeyle açıklanan rıza” şeklinde tanımlanmıştır. Buna göre açık rızanın üç unsuru vardır:

- Belirli bir konuya ilişkin olması
- Bilgilendirilmeye dayanması
- Özgür iradeyle açıklanması

Kişisel Verilerin Korunması Kanunu’nda yer alan suçlar ve kabahatler nelerdir?

Kişisel Verilerin Korunması Kanunu’nun 5. bölümü 17. maddede suçlar, 18. maddede kabahatler düzenlenmiştir.

KVKK m.17; “Kişisel verilere ilişkin suçlar bakımından 26/9/2004 tarihli ve 5237 sayılı Türk Ceza Kanunu’nun 135 ila 140’ıncı madde hükümleri uygulanır. (2) Bu kanunun 7’nci maddesi hükmüne aykırı olarak; kişisel verileri silmeyen veya anonim hâle getirmeyenler 5237 sayılı kanunun 138’inci maddesine göre cezalandırılır.”

5237 sayılı Türk Ceza Kanunu’ndaki ilgili maddeler;

- m.135-Kişisel verilerin kaydedilmesi; “(1) Hukuka

aykırı olarak kişisel verileri kaydeden kimseye bir yıldan üç yıla kadar hapis cezası verilir. (2) Kişisel verinin, kişilerin siyasi, felsefi veya dini görüşlerine, ırkı kökenlerine; hukuka aykırı olarak ahlaki eğilimlerine, cinsel yaşamlarına, sağlık durumlarına veya sendikal bağlantılarına ilişkin olması durumunda birinci fıkra uyarınca verilecek ceza yarı oranında artırılır.”

- m.136 - Verileri hukuka aykırı olarak verme veya ele geçirme; “Kişisel verileri, hukuka aykırı olarak bir başkasına veren, yayan veya ele geçiren kişi, iki yıldan dört yıla kadar hapis cezası ile cezalandırılır.”
- m.137 - Nitelikli haller; “Yukarıdaki maddelerde tanımlanan suçların; a) Kamu görevlisi tarafından ve görevinin verdiği yetki kötüye kullanılmak suretiyle, b) Belli bir meslek ve sanatın sağladığı kolaylıktan yararlanmak suretiyle işlenmesi halinde, verilecek ceza yarı oranında artırılır.”
- m.138 - Verileri yok etmeme; “(1) Kanunların belirlediği sürelerin geçmiş olmasına karşın verileri sistem içinde yok etmekle yükümlü olanlara görevlerini yerine getirmediğinde bir yıldan iki yıla kadar hapis cezası verilir. (2) Suçun konusunun Ceza Muhakemesi Kanunu hükümlerine göre ortadan kaldırılması veya yok edilmesi gereken veri olması hâlinde verilecek ceza bir kat artırılır.”
- m.139 - Şikayet; “Kişisel verilerin kaydedilmesi, verileri hukuka aykırı olarak verme veya ele geçirme ve verileri yok etmeme hariç, bu bölümde yer alan suçların soruşturulması ve kovuşturulması şikayete bağlıdır.”
- m.140 - Tüzel kişiler hakkında güvenlik tedbiri uygulanması; “Yukarıdaki maddelerde tanımlanan

suçların işlenmesi dolayısıyla tüzel kişiler hakkında bunlara özgü güvenlik tedbirlerine hükmolunur” şeklindedir.

KVKK m.18; Kabahatler – “(1) Bu kanunun;

- a) 10’uncu maddesinde öngörülen aydınlatma yükümlülüğünü yerine getirmeyenler hakkında 5.000 Türk lirasından 100.000 Türk lirasına kadar,
- b) 12’nci maddesinde öngörülen veri güvenliğine ilişkin yükümlülükleri yerine getirmeyenler hakkında 15.000 Türk lirasından 1.000.000 Türk lirasına kadar,
- c) 15’inci maddesi uyarınca kurul tarafından verilen kararları yerine getirmeyenler hakkında 25.000 Türk lirasından 1.000.000 Türk lirasına kadar,
- ç) 16’ncı maddesinde öngörülen veri sorumluları siciline kayıt ve bildirim yükümlülüğüne aykırı hareket edenler hakkında 20.000 Türk lirasından 1.000.000 Türk lirasına kadar idari para cezası verilir.

(2) Bu maddede öngörülen idari para cezaları veri sorumlusu olan gerçek kişiler ile özel hukuk tüzel kişileri hakkında uygulanır.

(3) Birinci fıkrada sayılan eylemlerin kamu kurum ve kuruluşları ile kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşları bünyesinde işlenmesi hâlinde, kurulun yapacağı bildirim üzerine, ilgili kamu kurum ve kuruluşunda görev yapan memurlar ve diğer kamu görevlileri ile kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşlarında görev yapanlar hakkında disiplin hükümlerine göre işlem yapılır ve sonucu kurula bildirilir.”

GDPR nedir? Amacı nedir? Ne zaman yürürlüğe girecektir?

Avrupa Parlamentosu ve Konseyi’nin 1995/46 AT sayılı Kişisel Verilerin İşlenmesi Sırasında Gerçek Kişilerin Korunması ve Serbest Veri Trafiğine İlişkin Yönergesi ile Avrupa Birliği çapında kişisel

verilerin korunması amaçlanmıştır. Bu sayede kişisel verilerin işlenmesi sırasında mahremiyetin korunması amaçlanmış olup kişisel verilerin dolaşımı düzenlenmiştir. Özellikle bilgi toplumunun ve hizmet sektörünün gelişimini kolaylaştırmak amacıyla yapılan bu düzenleme hızla gelişen teknoloji karşısında yetersiz kalmıştır. Bilhassa bulut (Cloud) teknolojilerinde son yıllarda yaşanan gelişmeler karşısında yeni düzenlemelere gereksinim olduğu aşîkârdır. Söz konusu ihtiyaçlar neticesinde AB veri koruma kurallarında köklü bir reform içeren “Genel Veri Koruma Tüzüğü (General Data Protection Regulation–GDPR)” Avrupa Parlamentosu tarafından 14 Nisan 2016 tarihinde onaylanmıştır. GDPR’ın yürürlük tarihi ise 25 Mayıs 2018 olarak kabul edilmiştir. Avrupa Birliği’nde yeni bir düzenleme yapılmasının bir diğer sebebi ise; veriye ulaşmanın ve de transferinin oldukça kolaylaşmasıdır. Bunun sonucunda AB vatandaşlarının haklarının olumsuz etkilenmesi kaygısıdır. Komisyonun kişisel verilerin korunmasına ilişkin genel AB yasal çerçevesini gözden geçirirken temel aldığı politika hedefleri şu şekilde ifade edilmektedir(2);

- Özellikle küreselleşmeden kaynaklanan zorluklar ve yeni teknolojilerin kullanımı karşısında kişisel verilerin etkili bir biçimde korunması amacıyla AB hukuk sisteminin iyileştirilmesi,
- Kişisel veriler konusunda bireysel hakların güçlendirilmesi ve aynı zamanda AB içinde ve/veya dışında kişisel verilerin serbest akışının sağlanması için bürokratik süreçlerin azaltılması,
- Kişisel verilerin korunmasına ilişkin AB hukuku kurallarına netlik ve tutarlılık kazandırılması; bu kuralların yine tutarlı ve etkin bir biçimde uygulanması ve Birliğin tüm faaliyet alanında

kişisel verilerin etkin bir biçimde korunması(3)

Genel Veri Koruma Tüzüğü tarafından getirilen temel değişiklikler nelerdir? GDPR;

- Kişisel verilerin ve veri sahiplerinin daha etkin korunması,
- Veri işleyenler ile veri kontrolörlerinin artırılmış sorumlulukları,
- Uygulanma alanı bakımından daha güçlü düzenlemelere sahip olmasını amaçlamaktadır.

Uyumlaştırma: GDPR bir düzenleme olarak değil de tüzük olarak yayınlanmıştır. Bunun farkı şudur; tüzükler, üye ülkelerde doğrudan uygulanma kabiliyetine sahiptir. Herhangi bir iç hukuk düzenlemesi yapılmasını gerektirmez. Direktifler ise elde edilmesi beklenen temel hedefleri ortaya koyar ancak söz konusu hedeflere ulaşılmasına ilişkin yöntemleri üye devletlerin kendi iç hukuklarına bırakırlar. Düzenleme değil de tüzük olarak yayınlanmasındaki amaç üye ülkelerin iç hukuk düzenlemelerinden kaynaklanan farklılıkları ortadan kaldırmak ve standart bir korumayı sağlamaktır. Avrupa Birliği'nin bu konudaki iradesi birçok kez "tek kıta, tek kanun" (onecontinent, onelaw) olarak ifade edilmektedir(4). Ayrıca kullanıcı haklarının üye ülkeler arasındaki farklılıkları giderilmiştir.

Veri işleyenlerin tamamının veri işlemeden sorumlu tutulması: 95/46 sayılı Direktif'te tek kişi "veri kontrolörü" olarak düzenlenmekteydi. GDPR ile getirilen düzenleme kapsamında, veri kontrolörü olmamakla birlikte bu verileri işleyen herhangi bir şirket ya da birey de (bulut hizmet sağlayıcıları gibi alt hizmet sağlayan üçüncü taraflar da dâhil olmak üzere) verinin hukuka uygun işlenmesinden sorumlu tutulacaklardır. Bu kapsamda GDPR hükümlerinin, sunucuları AB dışında yerleşik bulunan ve işleme faaliyetlerini birlik ülkeleri dışından sürdüren bulut hizmet sağlayıcıları bakımından da bağlayıcı olduğu görülmektedir. GDPR ile getirilen yüksek oranlı para cezaları bu işleyiciler bakımından da bağlayıcıdır(5).

AB vatandaşlarına ait kişisel verilerin birlik dışına aktarımı daha sıkı kurallara bağlanmıştır: Özellikle Amerikan merkezli Google-Apple-Facebook gibi şirketlerin kullanıcı bilgilerini Amerika'da Ulusal Güvenlik Ajansı (NSA) ile paylaşmaları ve 2013 yılında Edward Snowden tarafından ortaya çıkarılan mahremiyet ihlalleri neticesinde verilerin birlik dışına aktarımı konusunda yaptırımlar artırılmıştır.

Tazminat talebi: GDPR zarara uğrayanlara tazminat talebi hakkı tanımaktadır.

Kullanıcı haklarına ilişkin bilgilendirme yükümlülüğünün veri kontrolöründe olması ve açıklarının alanı genişlemiştir: Buna göre önceden "kullanıcı aksini ileri sürmedikçe rızası vardır" mantığı terk edilerek açıkça rıza alınmadan hiçbir verinin işlenmeyeceği kabul edilmiştir. Zira kişisel verilerin işlenmesine ilişkin rızanın özgürce, belirli, aydınlatılmış/bir amaca matuf, bilinçli ve açıkça verilmiş olması gerekmektedir. Söz konusu rızanın aynı amaç veya amaçlar için yürütülen tüm işleme faaliyetleri bakımından alınması gerekmektedir. Ayrıca rızanın elektronik araçlarla istendiği durumlarda bu istek, açık, özlü ve uğruna kullanıldığı hizmetten yararlanmayı engellemeyen bir mahiyette olmalıdır. Bu da açık rıza kavramının (bazı kitaplarda güçlendirilmiş rıza) uygulama alanının genişlemesi sonucunu doğurmaktadır.

GDPR ile cezalar artmış, kontroller sıkılaştırılmıştır: GDPR ile verilecek ceza tutarı 200 milyon Avro veya hizmet sağlayıcının küresel gelirin yüzde dördü (iki değerden yüksek olan) gibi önemli miktarlara arttırılmıştır. Buna göre veri işleyenler ve Bilgi Teknolojileri üreticileri için ürün ve hizmetlerini veri koruması yönünden kullanıcı dostu düzeyde oluşturma yükümlülüğü getirilmektedir(6).

Veri ihlali riskinin yüksek olması durumunda hem veri koruma otoritesine hem de veri sahibine bildirimde bulunma zorunluluğu getirilmiştir: Düzenlemenin hayata

geçirilmesi sonrasında ortaya çıkan ihlallerle alakalı, tespitinden itibaren 72 saat içerisinde ilgili kişilere veya veri sahiplerine bilgi verilmesi gerekmektedir.

Unutulma hakkı: GDPR'ın getirdiği en büyük yeniliklerden birisidir. GDPR ile getirilen düzenleme kapsamında kullanıcılar kendilerine ait kişisel verilerin silinmesini talep edebilmektedirler. Kişilerin geçmişte yaşadıkları olayların toplum hafızasından silinmesini istemek olarak nitelendirilecek bu hak ile ilgili en bilinen dava İspanya vatandaşı Mario Costeja Gonzalez tarafından Google İspanya ve Google Inc. şirketine karşı açılmış olan davadır. Davanın konusu 1998 yılında bir gazetede davacı Gonzalez hakkında yapılan habere ilişkin kısa yolun arama motorundan kaldırılması talebidir. Davacı uzun süre önce kendisi hakkında yapılan bu haberin artık "alakasız" bir mahiyette olması gerekçesiyle habere ilişkin linkin kaldırılması gerektiğini savunmuştur. Bu kararda arama motorlarının ve internet aracı hizmet sağlayıcılarının veri kontrolörü sayılması gerektiği ifade edilmiştir. Hukukumuzda unutulma hakkı ile ilgili olarak Yargıtay Hukuk Genel Kurulu'nun 17.06.2015 tarihli 2014/4-56E. 2015/1679K. sayılı ilamı önemlidir.

DİPNOT

1 <http://www.oecd.org>

2 <http://ec.europa.eu>

3 <http://europa.eu>

4 <http://europa.eu>

5 Avrupa Birliği Genel Veri Koruma Tüzüğü'nün Getirdiği Yenilikler ve Türk Hukuk Bakımından Değerlendirilmesi T.C. Kalkınma Bakanlığı - Ayşe Nur AKINCI Çalışma Raporu – 6 s.14, 6 Bert-JaapKoops/ Ronald Leenes, PrivacyRegulationcannot Be Hardcoded. A criticalComment on the "privacybydesign" provision in data-protectionlaw, International Review of Law, Computers&Technology, 2014, Vol. 28, No:2, syf. 159-171, 159

BURSA BAROSU İLE ANLAŞMALI ŞİRKETLER

ATAEVLER KOLEJİ

BURSA MENTORAÖZEL DİL OKULLARI

RÜZGAR SPORTİF YATIRIMLAR LTD.ŞTİ.

**ROMMER FİZİK TEDAVİ VE
REHABİLİTASYON TIP MERKEZİ**

BAHÇEŞEHİR KOLEJİ

ÖZEL ÇAKMAK KOLEJİ

**NETTEL İLETİŞİM ELEKTRONİK
İNŞAAT LTD.ŞTİ.**

AMERİKAN KÜLTÜR OKULLARI

ARTIÇ OTEL

VİTAMİN CAFE-RESTAURANT

GANİTA RESTAURANT

ÖZEL İDEA FEN VE ANADOLU LİSESİ

**ROMATEM FİZİK TEDAVİ VE
REHABİLİTASYON HASTANESİ**

MEDİCABİL HASTANESİ

**MNG KARGO YURT İÇİ VE
YURT DIŞI TAŞIMACILIK A.Ş.**

ACIBADEM SAĞLIK HİZMETLERİ VE TİC.A.Ş.

MEDICAL PARK SAĞLIK HİZMETLERİ A.Ş.

ÖZEL BURSA ANADOLU HASTANESİ

DORUK YILDIRIM HASTANESİ

DORUK TIP MERKEZİ

ÖZEL DORUK BURSA HASTANESİ

DÜNYA GÖZ HASTANESİ

HAYAT HASTANESİ

Bursa Barosu

DERGİSİ

Dergimizin önceki sayılarını
on-line olarak

www.bursabarosu.org.tr

adresinden okuyabilirsiniz!

bursabarosu

İLHAM VERMEK

Bizim Harcımız

Gençlerimizi desteklemekten ve
onlara ilham vermekten mutluyuz.

**BURSA ÇİMENTO
FABRİKASI A.Ş.**

www.bursacimento.com.tr

**50
YIL**

eğitimde farklı bir bakış açısı

İdeal Düzey Eğitim

9 Kişilik Sınıflar

İdea, kalabalıkta kaybolmadan, en iyilerden eğitim almak demektir.

Bire Bir Eğitim

İdea, geleceğin şansa bırakılmadan, emin ellerde şekillendirilmesidir.

ID
IDEAL DÜZEY

f @ t /kolejidea

Masa başı sistemle okul eğitimini sağlarken, öğrencilerin bireysel farklılıklarını ön plana çıkarıyoruz. Eğitimin kendi kalıplarının dışında bir model uygulayarak, çalışarak ve çalıştırarak sonuca giden bir sistem en önemli farkımız.

ÖZEL FEN VE ANADOLU LİSESİ

Bağlarbaşı Mh.Sanayi Cad. No:342 Osmangazi / BURSA

☎ 0224 452 7033

